

Liahona

**Uskollisuuden perintö
tuleville sukupolville, s. 44**

Tavoitteemme: kerromme
evankeliumista sadalle
ihmiselle, s. 18

Voimallisempi kuin
maanjäristykset, tulipalot
tai tuulet, s. 20

Pioneerit: Mikä työnsi
heitä eteenpäin?, s. 24

"ILMAISEMME
KIITOLLISUUTTA -- NIISTÄ
MYÖHEMPIEN AIKOJEN
PYHIEN PIONEEREISTA
KAIKKIALLA MAAILMASSA,
JOTKA OVAT VIITOITTANEET
- JA YHÄ VIITOITTAVAT -
EVANKELIUMIN TIETÄ, JOTA
MUUT VOIVAT KULKEA."

VANHIN RONALD A. RASBAND

Artikkelista "Uskoa kulkea eteenpäin", s. 24.

ERIKOISARTIKKELIT

12 Pyhät – kertomus kirkosta, luku 5: Kaikki on hukassa
Kun Joseph on alkanut kääntää levyjä Martin Harrisin avulla, hän joutuu kohtaamaan seuraukset päästettyään käsikirjoituksen käsistään.

KANNESSA
Kuvitus David Green.

18 Kuinka onnistuimme evankeliumista kertomisessa
Never Chikunguwo
Kun uskollisesti asetamme tavoitteita tuoda muita Kristuksen luo, meitä siunataan ihmeillä.

20 Älkäämme jättäkö tuntematta
Vanhin Jorge F. Zeballos
Maailmassa, missä on jatkuvaa melua, meidän täytyy kuunnella hiljaista, vienoa ääntä tunteaksemme Isän tahdon.

24 Uskoa kulkea eteenpäin
Vanhin Ronald A. Rasband
Pioneeriesivanhempamme kestivät äärimmäisiä vaikeuksia pyrkiesään kokoontumaan Siioniin.

30 Säilyttivät uskon eristyksissä
Ryan W. Saltzgeber
Vaikka näillä pyhillä ei ollut kirkkorakennusta eikä edes seurakuntaa, he tekivät lujasti töitä perustaakseen kirkon kotimaahansa.

36 Mormonin kirja muuttaa ihmisten elämän
Käännynnäiset kertovat, kuinka Mormonin kirja auttoi heitä ottamaan vastaan evankeliumin.

OSASTOT

4 Henkilökuvia uskosta:
Viktor Barbinjagra

6 Palvelutyön periaatteita:
Käykää palvelemaan myötätuntoa osoittaen

10 Puhujakorokkeella: Tiedät, kuka olet – ja kuka olet aina ollut
Sheri L. Dew

40 Myöhempien aikojen pyhien kertomaa

80 Kunnes taas kohdataan: Mormonin kirja tuo yltäkyläisyyttä
Presidentti Ezra Taft Benson

44 Kolme nykypäivän pioneerin matkaa

Sarah Keenan

Aivan kuten varhaisten pioneerien kohdalla, kirkkoon liittyminen vaatii nykyäänkin rohkeutta ja uhrauksia.

48 Tunnetko olevasi vailla yhteyttä? Kokeile hidastamista

Charlotte Larcabal

Ymmärsin, että kiivastahtinen, tarkkaamaton elämäntapani etäännytti minua Jumalasta.

Katsopa, löydätkö tähän numeroon piilotetun Liahonan.

Vihje: Mitä työtä isoisäsi tekee?

59

50 Vaikeiden kysymysten käsitteleminen: 3 periaatetta, jotka voivat auttaa

Kysymysten esittäminen on suurenmoinen tapa vahvistaa todistustasi, ja vastausten etsiminen kääntymällä Herran puoleen sallii Hengen auttaa sinua.

54 Kun palveleminen oli vaikeaa

Lyka T. Valdez

Isoisäni palveleminen ei ollut mukavaa – ennen kuin muutin asennettani.

56 7 vinkkiä puheen pitämiseen

Sarah Hanson

Puheen pitäminen kirkossa voi olla pelottavaa! Mutta näiden vinkkien avulla voit valmistaa ja pitää kiinnostavan puheen.

58 Valmistautumista elämään: Mitä me teemme temppelissä?

60 Sapatin synkkämielisyys

Alyssa Nielsen

Opin, kuinka voisin alkaa odottaa lepopäivää innolla sen sijaan että kammosin sitä.

62 Juliste: Kaaviot

63 Viimeinen sana: Voitte olla kelpollisia temppeliin

Vanhin Quentin L. Cook

64 Isabellen matka

Jessica Larsen

Matkasta tulisi pitkä, mutta Isabellen perhe tiesi, että temppeliin meneminen olisi vaivan arvoista.

66 Hyvät isovanhemmat

Jenna Koford

Andrew'ta jännitti heidän luoksaan järjestettävä vanhempainpäivä koulussa.

68 Viimeinkin ikuinen perhe

Jane McBride

Mia piti siitä lämpimästä tunteesta, jota hän tunsu ystävänsä Zoeyn kodissa.

70 Anna valosi loistaa: Ystävä ja lähetyssaarnaaja

72 Apostolit todistavat Kristuksesta

Vanhin Gary E. Stevenson

73 Mormonin kirjan lukukerho: Helaman 5:12

74 Meidän sivumme

75 Vanhan testamentin sankarikortti

76 Pyhien kirjoitusten kertomuksia: Hanna ja Samuel

Kim Webb Reid

79 Väriyssivu: Minä voin jakaa omastani muille

HEINÄKUU 2018, 70. VUOSIKERTA, NUMERO 7
LIAHONA 14798 130

Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon kansainvälinen julkaisu

Ensimmäinen presidenttikunta: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Kahdentoista apostolin koorumi: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Vastaava päätoimittaja: Hugo E. Martinez
Vastaavat apulaispäätoimittajat: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Neuvojat: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubank, Donald L. Hallstrom, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Toiminnanjohtaja: Richard I. Heaton
Kirkon lehtien johtaja: Allan R. Loyborg
Liiketoiminnan johtaja: Garff Cannon

Päätoimittaja: Adam C. Olson
Apulaispäätoimittaja: Ryan Carr

Julkaisuavustaja: Francisca Olson
Toimittajat: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Vastaava taiteellinen johtaja: J. Scott Knudsen

Taiteellinen johtaja: Tadd R. Peterson

Suunnittelu: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Aineettoman omaisuuden koordinaattori:

Collette Nebeker Aune

Tuotantopäällikkö: Jane Ann Peters

Tuotanto: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin,

Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Painatuksen valmistelu: Joshua Dennis, Ammon Harris

Painatusjohtaja: Steven T. Lewis

Levikkijohtaja: Troy R. Barker

Kotimaansivut: Timo Lehto

Sähköposti: timppa.lehto@gmail.com

Jakelu:

Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

MSR Filialen

Sveagatan 8 A, 44132 Alingsås, Sverige

Tilaustiedot:

Tilaukset ja osoitteenmuutokset tehdään asiakaspalveluun:

Puhelinnumero: +46 (0) 8500 655 20

Sähköposti: rcstockholm@ldschurch.org

Verkkotilaukset: store.lds.org

Vuositilauhinta: 9,20 €

Toimittakaa käsikirjoitukset ja tiedustelut verkossa osoitteessa liahona.lds.org tai postitse osoitteella *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA tai sähköpostitse osoitteeseen liahona@ldschurch.org.

Liahona (Mormonin kirjan sana, joka tarkoittaa 'kompassia' tai 'suunnannäyttäjää') ilmestyy albanian, armenian, bulgarian, cebun, englannin, espanjan, fidžin, hollannin, indonesian, islannin, italian, japanin, khmerin, kiinan (sekä tavallisin että yksinkertaistettu kirjoitusmerkein), kiribatian, korean, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, malagasian, marshallin, mongolin, norjan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, samoan, sloveenin, suahilin, suomen, tagalogin, tahitiin, tanskan, thain, tongan, tsekin, ukrainan, unkarin, urduin, venäjän, vietnamin ja viron kielellä. (Ilmestymiskerrat vaihtelevat kielittäin.)

© 2018 Intellectual Reserve, Inc. All rights reserved. Printed in the United States of America.

Tekijänoikeustiedot: Ellei toisin ole mainittu, voit kopioida aineistoa *Liahonasta* henkilökohtaiseen ei-kaupalliseen käyttöön (kuten kirkon tehtäviin). Tämä oikeus voidaan kumota milloin tahansa. Kuva-aineistoa ei kuitenkaan saa kopioida, mikäli se kielletään kuvituksen lähdemerkinnässä. Tekijänoikeutta koskevat kysymykset tulee lähettää osoitteeseen: Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 13, Salt Lake City, UT 84150, USA, tai sähköpostiosoitteeseen cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

July 2018 Vol. 70 No. 7. LIAHONA (USPS 311-480) Finnish (ISSN 1522-9181) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

LISÄÄ INTERNETISSÄ

Lue artikkeleita ja lähetä omiasi sivustolla liahona.lds.org.

Sivustolla facebook.com/liahona on innoittavia sanomia (englanniksi, espanjaksi ja portugalkiksi), joita voi jakaa.

Lähetä palautetta osoitteeseen liahona@ldschurch.org.

Tilaa lehti osoitteessa store.lds.org. Tai käy jakelukeskuksessa, kysy apua seurakunnan johtohenkilöiltä tai soita numeroon 1 800 537 5971 (Yhdysvallat ja Kanada).

KUVAKKEET GETTY IMAGES

AIHEITA TÄSSÄ NUMEROSSA

Numerot tarkoittavat sivua, jolta artikkeli alkaa.

Esimerkki, 40, 41, 70

Jakaminen, 79

Jeesus Kristus, 60, 72

Joseph Smith, 12

Kaste, 74

Kirkon historia, 12

Kääntymys, 18, 36, 42, 44

Lepopäivä, 56, 60

Lähetystyö, 18, 70

Mormonin kirja, 12, 36, 73, 80

Onnellisuus, 4

Palveleminen, 6, 54

Parannus, 63

Perhe, 62, 64, 66, 68

Pioneerit, 24, 30, 44

Pyhien kirjoitusten tutkiminen, 48, 50

Pyhä Henki, 20, 68

Rakkaus, 6

Rukous, 20, 48, 50, 76

Taivaallinen Isä, 20, 48

Tempelit, 58, 62, 63, 64, 74

Totuus, 50

Uhraus, 44, 64

Usko, 30, 40, 43

Uskollisuus, 30, 75

Varmuus, 10

Vastoinkäymiset, 24, 43

Ystävyyys, 68, 70, 75

Viktor syntyi kolme kuukautta ennenaikaisesti. Sen seurauksena hän on monivammainen ja hän oppi kävelemään vasta seitsemänvuotiaana. Kohtaamistaan haasteista huolimatta Viktor on päättänyt olla onnellinen. Hän saa iloa auttaessaan muita ja osoittaessaan heille rakkautta.

LESLIE NILSSON, VALOKUVAAJA

Viktor Barbinjagra

Harkova, Ukraina

Minulla on ongelmia – aivan kuten kaikilla muillakin. Ne eivät ole suurempia tai pienempiä, ja vaikka emme ehkä pystykään ratkaisemaan niitä täysin, niin tiedän, että pystymme selviytymään ongelmiamme kanssa ja voimme varmasti kulkea eteenpäin.

Kirkon ansiosta tiedän, että voin olla onnellinen kaikesta huolimatta, koska Jumalan suunnitelma on onnensuunnitelma. Uskon, että onnellisuus on jotakin, mikä on meidän sisällämme – ei meidän ulkopuoellamme.

Onnellisuus tulee siitä, että osoittaa uskoa, turvautuu Jumalaan ja elää evankeliumin mukaan. Tämä auttaa meitä saamaan oikean asenteen ja hyödyntämään sitä, mitä meillä on, tullaksemme paremmiksi.

ETSI LISÄÄ

Lue lisää Viktorin uskon matkasta sivustolla liahona.lds.org.

[Englanninkielisen] sivuston lds.org/topics kohdassa "Plan of Salvation" [Pelastussuunnitelma] kerrotaan siitä, kuinka pelastussuunnitelma auttaa meitä kokemaan onnea.

Palvelutyön periaatteita

KÄYKÄÄ PALVELEMAAN MYÖTÄTUNTOA OSOITTAEN

Kun noudatatte Vapahtajan esimerkkiä myötätunnosta, huomaatte voivanne vaikuttaa myönteisesti muiden elämään.

Myötätunto tarkoittaa sitä, että on tietoinen muiden ahdingosta ja haluaa lievittää tai helpottaa sitä. Lupaus seurata Vapahtajaa on lupaus myötätunnosta ja toistemme kuormien kantamisesta (ks. Moosia 18:8). Tehtävä huolehtia muista ihmisistä on tilaisuus palvella Herran tavoin, armahtamalla muita (ks. Juud. 22). Herra on käskenyt: ”Osoittakaa toinen toisellenne hyvyttä ja laupeutta” (Sak. 7:9).

Vapahtajan myötätunto

Myötätunto oli liikkeellepanevana voimana Vapahtajan palvelutyössä (ks. oheisteksti ”Myötätuntoinen Vapahtaja”). Hänen myötätuntonsa lähimmäisiään kohtaan sai Hänet ojentamaan kätensä lähipiirissään olevien avuksi lukemattomia kertoja. Koska Hän havaitsi ihmisten tarpeet ja toiveet, Hän pystyi siunaamaan heitä ja opettamaan heitä tavoilla, joilla oli heille eniten merkitystä.

Vapahtajan halu kohottaa meidät ahdingkomme yläpuolelle johti äärimmäisimpään myötätunnon osoitukseen: Hän sovitti ihmiskunnan synnit ja kärsimykset.

Hänen kykynsä vastata ihmisten tarpeisiin on jotakin, mihin voimme pyrkiä palvellessamme. Kun elämme vanhurskaasti ja kuuntelemme Hengen kehotuksia, saamme innoitusta ojentaa auttavan kätemme merkityksellisillä tavoilla.

Lupauksemme myötätunnosta

Taivaallinen Isä haluaa lastensa olevan myötätuntoisia (ks. 1. Kor. 12:25–27). Tulaksemme todellisiksi opetuslapsiksi meidän on kehitettävä itsessämme myötätuntoa ja osoitettava sitä muita, etenkin apua tarvitsevia, kohtaan (ks. OL 52:40).

Kun otamme kasteenliitossa päällemme Jeesuksen Kristuksen nimen, todistamme, että olemme halukkaita osoittamaan

Palvelutyön periaatteiden tarkoituksena on auttaa meitä oppimaan, kuinka huolehtia toisistamme – niitä ei ole tarkoitus esittää sanomana. Kun opimme tuntemaan ne, joita palvelemme, Pyhä Henki innoittaa meitä tietämään, mitä sanomaa he saattaisivat tarvita huolenpitomme ja myötätuntomme lisäksi.

myötätuntoa. Presidentti Henry B. Eyring, toinen neuvonantaja ensimmäisessä presidenttikunnassa, on opettanut, että Pyhän Hengen lahja auttaa meitä siinä: ”Te olette Jeesuksen Kristuksen kirkon liittojäseniä. –

Siksi te tunnette halua auttaa ihmisiä, joilla on vaikeuksia päästä eteenpäin, koska he kantavat murheen ja vaikeuksien taakkaa. Te olette luvanneet, että auttaisitte Herraa keventämään heidän kuormiaan ja antamaan lohdutusta. Teille annettiin voima auttaa niiden taakkojen keventämisessä, kun te saitte Pyhän Hengen lahjan.”¹

Esimerkiksi eräällä sisarella Venäjällä oli vaikea perhetilanne, mistä syystä hän ei yli vuoteen päässyt käymään kirkossa. Eräs toinen sisar samasta lähetysseurakunnasta auttoi häntä myötätuntoa osoittaen soittamalla hänelle joka sunnuntai ja kertomalla hänelle puheista, oppiaiheista, lähetystyökutsuista, syntyneistä lapsista ja muista seurakunnan uutisista. Kun kotiin sidotun sisaren perhetilanne ratkesi, hän tunsu yhä olevansa osa seurakuntaa – ystävänsä viikoittaisten puhelujen ansiosta. ■

VIITE

1. Henry B. Eyring, ”Lohduttaja”, *Liahona*, toukokuu 2015, s. 18.

MYÖTÄTUNTOINEN VAPAHTAJA

Voisitte tutkia joitakin oheisista pyhien kirjoitusten kohdista nähdäksenne, kuinka Jeesuksen Kristuksen myötätunto johti Häntä parantamaan, siunaamaan ja opettamaan lähipiirissään olevia Hänen palvelutehtävänsä aikana: Matt. 9:35–38; 14:14; 18:27, 33; 20:30–34; Mark. 1:40–42; 5:19; 6:30–42; 9:22; Luuk. 7:13; 10:33; 15:20.

Neljä ehdotusta myötätunnon kehittämiseksi

Vaikka myötätunto usein kasvaakin omien koettelemustemme jälkeen, on asioita, joita voimme tehdä tänä päivänä kehittääksemme itsessämme myötätuntoa. Miettikää tapoja soveltaa näitä neljää periaatetta.

Rukoilkaa sitä. Kun vetoatte taivaalliseen Isään, Hän avaa sydämenne ja alatte "huolehtia vilpittömästi muiden ihmisten iankaikkisesta hyvinvoinnista ja onnesta" (*Saarnatkaa minun evankeliumiani – lähetystyöpalvelun opas*, 2005, s. 122; ks. myös Moroni 7:48).

1. Rukous

Harjoitelkaa sitä. Te voitte osoittaa myötätuntoa kuuntelemalla ja ymmärtämällä. Asettakaa itsenne toisten asemaan ja pohtikaa, miltä heistä mahtaa tuntua. Jos tilanne ja aika on sopiva, voisitte tarjoutua lievittämään heidän tuskaansa, kärsimystään tai ahdinkoan.

4. Ystävyys

Olkaa henkilökohtaisia ystäviä. Myötätunnon osoittaminen voi olla niinkin yksinkertaista kuin että osoittaa aitoa kiinnostusta ihmisten elämään. Opetelkaa kuuntelemaan kunnolla (ks. "Palvelutyön periaatteita – Viisi asiaa, joita hyvä kuuntelija tekee", *Liahona*, kesäkuu 2018, s. 6–9). Rakkautenne heitä kohtaan kasvaa, ja on helpompi huomata tapoja osoittaa tuota rakkautta.

MYÖTÄTUNTO

2. Harjoitus

3. Hengen kehotukset

Noudattakaa Hengen kehotuksia. Herra voi ilmaista meille myötätunnon osoittamisen tapoja, joita emme itse olisi ehkä huomanneet. Kun tunnette Hengen kehottavan teitä auttamaan muita, älkää epäröikö toimia sen mukaan.

TIEDÄT, KUKA OLET – JA KUKA OLET AINA OLLUT

Sheri L. Dew

Tässä sarjassa tuodaan esiin omistautuneiden naisten elämää ja sanomia otteina kirjasta *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* [Puhujakorokkeella: 185 vuotta myöhempien aikojen pyhiin kuuluvien naisten puheita] (2017).

Hiljattain 16-vuotias sisarentyttäreni Megan ja kaksi hänen ystävästään tulivat luokseni yökylään. Kun sinä iltana juttelimme, yksi heistä kysyi minulta, millaista oli ollut varttua maatilalla silloin ennen vanhaan. – – Kerroin Meganille ja hänen ystävilleen, että ”silloin ennen vanhaan” olin ollut tuskallisen ujo enkä tuntenut minikäänlaista itseluottamusta.

”Miten pääsit yli siitä tunteesta?” Megan kysyi. Valmis vastaus oli jo kieleni päällä, kun pysähdyin tuntien, että nämä suurenmoiset nuoret naiset olivat valmiita vastaanottamaan syvä-lisemmän vastauksen. Niinpä kerroin heille, että syy oli hengellinen: tunteukseni itseäni ja elämäni kohtaan alkoivat hitaasti muuttua vasta kun

aloin ymmärtää, mitä Herra tunsu minua kohtaan. Silloin he kysyivät saman tien: Kuinka minä *tiesin*, mitä Herra tunsu? Ja kuinka hekin voisivat saada selville, mitä Hän tuntee heitä kohtaan?

Pyhät kirjoitukset esillä puhuimme useita tunteja siitä, kuinka voi kuulla Hengen äänen, kuinka innokas Herra on paljastamaan henkemme sisimpään turvallisesti kätkeytyä tietoa siitä, keitä me olemme ja mikä on tehtävämme, sekä kuinka elämää mullistava vaikutus sillä on, kun tiedämme tämän.

– – Mikään muu ei ole onnistumismme ja onnellisuutemme kannalta täällä tärkeämpää kuin se, että opimme kuulemaan Hengen ääntä. Juuri Henki ilmoittaa meille meidän

TIETOA SISAR DEW’STA

Sheri Linn Dew syntyi Ulyssesissa Kansasissa Yhdysvalloissa vuonna 1953. Hän on viidestä

lapsesta vanhin, ja kymmenvuotiaana hän jo ajoi traktoria perheen maatilalla. Sunnuntaisin hänen isoäitinsä Maudie Dew tuli aina hakemaan häntä aikaisin kirkkoon, joka pidettiin vuokrasalissa. Heillä oli tapana lakaista tupakan tumpit ja oluttölkit sekä valmistella sali kirkkoa varten. Osallistuminen pienen seurakunnan toimintaan merkitsi sitä, että sisar Dew pääsi usein puhumaan ja opettamaan. Hänestä tuli seurakunnan säästäjä hänen ollessaan nuori nainen, ja hän palveli seurakunnan Alkeis-yhdistyksen johtokunnassa ollessaan 16-vuotias.

Suoritettuaan historian tutkinnon Brigham Youngin yliopistossa vuonna 1978 hän sai Bookcraftilta kustannustoimittajan työpaikan. Hän siirtyi Deseret Bookin palvelukseen vuonna 1988, ja hänestä tuli sen varatoimitusjohtaja vuonna 2000.

Hän oli 35-vuotias, kun hänet kutsuttiin Apyyhdistyksen pääneuvottelukuntaan Barbara W. Winderin palvelussa järjestön ylijohtajana. Hän oli vasta 43-vuotias, kun hänestä tuli Mary Ellen W. Smootin toinen neuvonantaja Apyyhdistyksen ylimmässä johtokunnassa vuonna 1997.

Sisar Dew kehotti naisia ymmärtämään oman arvonsa puheessaan, jonka hän piti vuonna 2001 BYU:n naisten konferenssissa ja josta on otteita tässä.

identiteettimme – mikä tarkoittaa paitsi sitä, keitä me olemme, myös sitä, keitä me olemme aina olleet. Ja kun tiedämme tämän, meidän elämämme saa niin uskomattoman tarkoituksen tunteen, että meissä tapahtuu pysyvä muutos.

– – Meidän henkemme haluaa meidän muistavan totuuden siitä, keitä olemme, koska se, kuinka suhtaudumme itseemme – meidän käsityksemme identiteetistämme – vaikuttaa kaikkeen, mitä teemme. – – Se vaikuttaa jo siihenkin, kuinka elämme elämäämme. Niinpä tänään kehotan teitä pohtimaan uudella tavalla paitsi sitä, keitä te olette, myös sitä, keitä te olette aina olleet.

– – Voitteko kuvitella, että Jumala, joka tuntee meidät täydellisesti, on säästänyt meidät tulemaan nyt, kun pelissä on enemmän ja vastustus on kiivaampaa kuin koskaan? Kun Hän tarvitsee naisia, jotka auttavat kasvatamaan ja johtamaan valittua sukupolvea vaarallisimmassa hengellisessä ympäristössä? Voitteko kuvitella, että Hän valitsi meidät, koska Hän tunsi, että olisimme pelottomia Siionin rakentamisessa?

– – Yleviä ja suurenmoisia. Rohkeita ja päättäväisiä. Uskollisia ja pelottomia. Juuri sellaisia te olette ja juuri sellaisia te olette aina olleet. Tämän totuuden ymmärtäminen voi muuttaa elämänne, koska tämä tieto

tuo mukanaan varmuuden, jota ei voi saada millään muulla tavalla.

– – Kun ymmärrätte, että *teidät* on valittu ja säästetty nykyistä aikaa varten, ja kun elätte sopusoinnussa sen tehtävän kanssa, te tulette olemaan onnellisempia kuin olette olleet koskaan aiemmin.

– – Jumala on meidän Isämme, ja Hänen ainosyntyinen Poikansa on Kristus. Riemuitkaamme siitä, että jälleen kerran puolustamme rohkeasti Vapahtajaa ja palvelemme urheasti ja tarmokkaasti Hänen viinitarhassaan. Ja olkaamme pelottomia rakentaessamme Jumalamme Siionia – koska tiedämme, keitä olemme ja keitä olemme aina olleet. ■

LUKU 5

Kaikki on hukassa

Tämä on luku 5 uudessa neliosaisessa, kerronnallisessa kirkon historiassa nimeltä Pyhät – kertomus Jeesuksen Kristuksen kirkosta myöhempiä aikoina. Kirja tulee saataville painettuna 14 kielellä, Evankeliumiaiheinen kirjasto -sovelluksen kirkon historian osastossa ja verkossa sivustolla pyhät.lds.org. Seuraavia lukuja julkaistaan tulevissa numeroissa, kunnes osa 1 ilmestyy myöhemmin tänä vuonna. Sen luvut tulevat saataville 47 kielellä Evankeliumiaiheinen kirjasto -sovelluksessa ja sivustolla pyhät.lds.org.

Kun Joseph oli tuonut kultalevyt kotiin, aarteensijat yrittivät viikkokaupalla varastaa ne. Pitääkseen levyt turvassa hänen oli siirrettävä niitä paikasta toiseen, piilotettava ne tulisijaan, isänsä työpajan lattian alle ja jyväsakoihin. Hänen täytyi pysyä varuillaan joka hetki.

Uteliaita naapureita pistäytyi käymään, ja he pyytelivät häntä näyttämään heille aikakirjan. Joseph kieltäytyi aina, myös silloin kun hänelle tarjottiin siitä rahaa. Hän oli päättänyt huolehtia levyistä ja luotti Herran lupaukseen, että jos hän tekisi kaikkensa, niitä varjeltaisiin.¹

Nämä keskeytykset estivät usein häntä tutkimasta levyjä ja oppimasta lisää urimista ja tummimista. Hän tiesi, että urimin ja tummimin tarkoituksena oli auttaa häntä kääntämään levyt, mutta hän ei ollut koskaan käyttänyt näkijänkiviä muinaisen kielen tulkitsemiseen. Hän oli innokas aloittamaan työn, vaikka hänelle ei ollut selvää, kuinka hän sen tekisi.²

Josephin tutkiessa levyjä eräs arvostettu maanomistaja Palmyrassa nimeltä Martin Harris oli alkanut kiinnostua hänen työstään. Martin oli sen verran iäkäs, että olisi voinut olla Josephin isä, ja oli toisinaan palkannut Josephin töihin mailleen. Martin oli kuullut kultalevyistä mutta ei ollut juurikaan ajatellut niitä, ennen kuin Josephin äiti kehotti häntä juttelemaan poikansa kanssa.³

Joseph oli muualla töissä Martinin tullessa käymään, joten Martin kyseli levyistä Emmalta ja muilta perheenjäseniltä. Josephin tultua kotiin Martin tarttui häntä käsivarresta ja pyysi kuulla lisää yksityiskohtia. Joseph kertoi hänelle kultalevyistä sekä Moronin ohjeista kääntää niissä oleva kirjoitus ja julkaista se.

”Jos se on paholaisen työtä”, Martin sanoi, ”en halua olla missään tekemisissä sen kanssa.” Mutta jos se oli Herran työtä, hän halusi auttaa Josephia julistamaan sen maailmalle.

Joseph antoi Martinin arvioida lukollisessa lippaassa olevien levyjen painoa. Martin tajusi kyllä, että lippaassa oli jotakin raskasta, mutta hän ei ollut vakuuttunut siitä, että kyse oli pinosta kultalevyjä. ”Et saa syyttää minua siitä, etten usko sanaasi”, hän sanoi Josephille.

Kun Martin palasi kotiin puolenyön jälkeen, hän meni hiljaa makuuhuoneeseensa rukoilemaan luvaten Jumalalle antaa kaiken, mitä hänellä oli, jos hän saisi tietää, että Joseph teki jumalallista työtä.

Rukoillessaan Martin tunsu hiljaisen, vienon äänen puhuvan sielulle. Silloin hän tiesi, että levyt olivat Jumalalta – ja hän tiesi, että hänen oli autettava Josephia niiden sanoman levittämisessä.⁴

Vuoden 1827 loppupuolella Emma sai tietää olevansa raskaana, ja hän kirjoitti vanhemmilleen. Hänen ja Josephin naimisiinmenosta oli kulunut melkein vuosi, ja hänen isänsä ja äitinsä olivat yhä näreissään. Mutta Halet suostuivat siihen, että nuoripari palaisi Harmonyyn, jotta Emma voisi olla synnytyksen aikaan lähellä perhettään.

Martin selitti, että osa levyistä oli sinetöity ja että Josephia oli kielletty näyttämästä niitä kenellekään.

”En voi lukea sinetöityä kirjaa”, Anthon sanoi. Hän varoitti Martinia, että Joseph luultavasti huijasi tätä. ”Varo konnia”, hän sanoi.¹⁸

Martin lähti professori Anthonin luota ja meni tapaamaan Samuel Mitchilliä. Tämä otti Martinin kohteliaasti vastaan, kuunteli hänen kertomuksensa ja katsoi kirjoitusmerkkejä ja käännöstä. Hän ei saanut niistä selvää mutta sanoi, että ne muistuttivat häntä egyptiläisistä hieroglyfeistä ja että ne olivat jonkin kadonneen kansan kirjoituksia.¹⁹

Martin lähti pian sen jälkeen kaupungista ja palasi Harmonyyn yhä vakuuttuneempina siitä, että Josephilla oli muinaiset kultalevyt ja voima kääntää ne. Hän kertoi Josephille kohtaamisistaan professoreiden kanssa ja järkeili, että elleivät eräät Amerikan koulutetuimmat miehet pystyneet kääntämään kirjaa, Josephin oli se tehtävä.

”Minä en pysty”, Joseph sanoi tehtävästä lannistuneena, ”sillä minä en ole oppinut.” Mutta hän tiesi, että Herra oli valmistanut kääntäjät, jotta hän pystyisi kääntämään levyt.²⁰

Martin oli samaa mieltä. Hän aikoi mennä takaisin Palmyraan, panna liiketasiansa kuntoon ja palata mahdollisimman pian toimimaan Josephin kirjurina.²¹

Huhtikuussa 1828 Emma ja Joseph asuivat Susquehannajoen varressa jonkin matkan päässä Emman vanhempien talosta.²² Emman raskaus oli jo pitkällä, ja hän toimi usein Josephin kirjurina tämän alettua aikakirjan kääntämisen. Eräänä päivänä kääntäessään Joseph äkkiä kalpeni. ”Emma, oliko Jerusalemin ympärillä muuri?” hän kysyi.

”Oli”, Emma vastasi muistaen sen kuvauksia Raamatusta.

”Ai”, Joseph huokaisi helpottuneena, ”pelkäsin, että minua oli petetty.”²³

Emma ihmetteli sitä, ettei hänen miehensä puutteellinen historian ja pyhien kirjoitusten tuntemus hankaloittanut käännöstyötä. Joseph ei pystynyt edes kirjoittamaan johdonmukaista kirjettä. Silti tunti toisensa jälkeen Emma istui hänen rinnallaan, kun hän saneli aikakirjaa ilman minkään muun kirjan tai käsikirjoituksen apua. Emma tiesi, että ainoastaan Jumala voisi innoittaa Josephia kääntämään siten kuin tämä käänsi.²⁴

Aikanaan Martin palasi Palmyraan ja ryhtyi kirjuriksi antaen Emmalle tilaisuuden levätä ennen vauvan syntymää.²⁵ Lepääminen ei kuitenkaan ollut helppoa. Martinin vaimo Lucy oli halunnut välttämättä tulla mukaan Harmonyyn, ja kummallakin Harrisin pariskunnasta oli voimakas luonne.²⁶ Lucy suhtautui epäluuloisesti Martinin haluun tukea Josephia rahallisesti, ja hän oli vihainen siitä, että Martin oli lähtenyt New York Cityyn ilman häntä. Kun Martin kertoi lähtevänsä Harmonyyn auttamaan käännöstyössä, Lucy oli kutsunut itse itsensä mukaan, koska oli päättänyt nähdä levyt.

Lucylla oli huono kuulo, ja kun hän ei ymmärtänyt, mitä puhuttiin, hän luuli toisinaan, että häntä arvosteltiin. Hän ei myöskään arvostanut liiemmästi yksityisyyttä. Kun Joseph oli kieltäytynyt näyttämästä hänelle levyjä, hän alkoi etsiä niitä talosta penkoen perheen lipastoja, kome- roita ja arkkuja. Josephille ei jäänyt muuta mahdollisuutta kuin piilottaa levyt metsään.²⁷

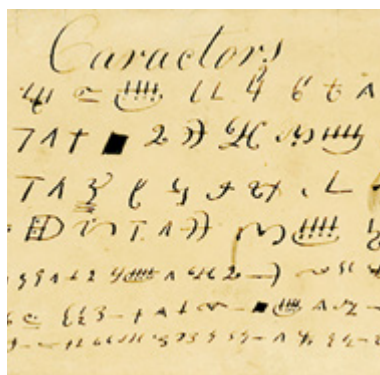
Pian Lucy lähtikin talosta ja majoittui erään naapurin luo. Emma sai jälleen haltuunsa omat lipastonsa ja komeron, mutta nyt Lucy kertoili naapureille, että Josephin tarkoituksena oli saada itselleen Martinin rahat. Aiheutettuaan viikko-kausia hankaluuksia Lucy palasi kotiin Palmyraan.

Kun rauha jälleen palautui, Joseph ja Martin etenivät nopeasti käännöstyössä. Joseph oli kasvamassa jumalalliseen roo-

liinsa näkijänä ja ilmoituksensaajana. Katsoessaan kääntäjiin tai erääseen toiseen näkijänkiveen hän pystyi kääntämään, olivatpa levyt sitten hänen edessään tai pöydällä käärittyinä yhteen Emman pellavaliinoista.²⁸

Koko huhtikuun, toukokuun ja kesäkuun alun Emma kuunteli Josephin rytmikästä sanelua aikakirjasta.²⁹ Joseph puhui hitaasti mutta selvästi pysähtyen toisinaan odotta- maan, että Martin sanoisi ”kirjoitettu” saatuaan merkittyä muistiin sen, mitä Joseph oli sanonut.³⁰ Emmakin toimi vuorollaan kirjurina ja hämmästeli sitä, kuinka keskeytysten ja taukojen jälkeen Joseph aina kehotuksesta jatkoi siitä, mihin oli jäänyt.³¹

Pian oli aika Emman vauvan syntyä. Käsikirjoitus- sivujen pino oli kasvanut korkeutta, ja Martin oli tullut vakuuttuneeksi siitä, että jos hänen vaimonsa saisi lukea

Kuvajäljennös Mormonin kirjan levyjen kirjoitusmerkeistä.

käännöksen, tämä näkisi sen arvon ja lakkaisi häiritsemästä heidän työtään.³² Hän toivoi myös, että Lucy olisi mielisään siitä, kuinka hän oli käyttänyt aikaansa ja rahojaan auttaakseen Jumalan sanan esiin tuomisessa.

Yhtenä päivänä Martin pyysi Josephilta lupaa viedä käsikirjoituksen Palmyraan muutamaksi viikoksi.³³ Kun Joseph muisti, kuinka Lucy Harris oli käyttäytynyt ollessaan vieraana talossa, ajatus sai hänet varuilleen. Hän halusi kuitenkin miellyttää Martinia, joka oli uskonut häntä, kun niin monet muut olivat epäilleet hänen sanaansa.³⁴

Koska Joseph ei tiennyt, mitä tehdä, hän rukoili johdattusta, ja Herra sanoi hänelle, ettei hän saisi antaa Martinin viedä sivuja.³⁵ Mutta Martin oli varma siitä, että kun hän näyttäisi sivut vaimolleen, asiat muuttuisivat, ja hän aneli Josephia kysymään uudelleen. Joseph teki niin, mutta vastaus oli sama. Martin painosti häntä kuitenkin kysymään kolmannen kerran, ja tällä kertaa Jumala salli heidän tehdä niin kuin he halusivat.

Joseph sanoi Martinille, että Martin voisi ottaa sivut mukaan kahdeksi viikoksi, jos hän lupaisi sitovasti pitää ne lukkojen takana ja näyttää ne vain tietyille perheenjäsenille. Martin lupasi ja palasi Palmyraan käsikirjoitus mukanaan.³⁶

Martinin lähdettyä Moroni ilmestyi Josephille ja otti häneltä pois kääntäjät.³⁷

Päivä Martinin lähdön jälkeen Emma joutui kivuliaisiin synnytystuskiin ja synnytti pojan. Vauva oli heiveröinen ja sairas eikä elänyt kauan. Koettelemus uuvutti Emman fyysisesti ja näännytti emotionaalisesti, ja jonkin aikaa näytti siltä kuin hänkin saattaisi kuolla. Joseph hoiti häntä jatkuvasti ja pysytteli hänen vierellään lähes alati.³⁸

Kahden viikon jälkeen Emman terveys alkoi kohentua, ja hänen ajatuksensa palasivat Martiniin ja käsikirjoitukseen. ”Tunnen niin suurta levottomuutta”, hän sanoi Josephille, ”etten pysty lepäämään, enkä rauhoitu ennen kuin tiedän jotakin siitä, mitä Harris tekee käsikirjoituksen kanssa.”

Hän patisti Josephia etsimään Martinin mutta Joseph ei halunnut jättää häntä. ”Lähetä hakemaan äitini”, Emma sanoi, ”niin hän pysyy luonani, kun sinä olet poissa.”³⁹

Joseph lähti postivaunuilla pohjoiseen. Hän ei juuri syönyt eikä nukkunut matkan aikana, koska hän pelkäsi

loukkanneensa Herraa, kun ei ollut kuunnellut Herran käskyä olla antamatta Martinin viedä käsikirjoitusta.⁴⁰

Aurinko oli nousemassa, kun hän saapui vanhempiensa kotiin Manchesterissa. Smithit olivat valmistamassa aamiaista ja lähettivät Martinille kutsun liittyä heidän seuraansa. Kahdeksaan mennessä ateria oli pöydässä mutta Martin ei ollut tullut. Häntä odottaessaan Joseph ja perhe alkoivat tulla levottomiksi.

Viimein, kun yli neljä tuntia oli kulunut, Martin ilmaantui näkyviin. Hän käveli jonkin matkan päässä hitaasti taloa kohti tuijottaen maata edessään.⁴¹ Hän pysähtyi portille, istahti aidalle ja veti hatun silmilleen. Sitten hän tuli sisään ja istuutui syömään hiljaisuuden vallitessa.

Perhe katseli, kun Martin nosti ruokailuvälineet aivan kuin valmiina syömään mutta pudotti ne sitten käsistään. ”Olen kadottanut sieluni!” hän huudahti painaen kädet ohimolleen. ”Olen kadottanut sieluni!”

Joseph ponkaisi pystyyn. ”Martin, oletko sinä kadottanut sen käsikirjoituksen?”

”Olen”, Martin sanoi. ”Se on poissa, enkä tiedä, missä.”

”Voi Jumalani, Jumalani!” Joseph voihkaisi väännellen käsiään. ”Kaikki on hukassa!”

Hän alkoi harppoa pitkin lattiaa. Hän ei tiennyt, mitä tehdä. ”Mene takaisin”, hän komensi Martinia. ”Etsi uudestaan.”

”Se on aivan turhaa”, Martin parahti.

”Olen etsinyt joka kolkan talossa. Olen jopa repinyt auki vuoteet ja tynnyt, ja tiedän, ettei se ole siellä.”

”Täytyykö minun palata vaimoni luo tällaisin tiedoin?” Joseph pelkäsi uutisen olevan Emman kuolemaksi. ”Ja kuinka voin mennä Herran eteen?”

Äiti yritti lohduttaa Josephia. Hän sanoi, että ehkä Herra antaisi Josephille anteeksi, jos tämä tekisi nöyrän parannuksen. Mutta nyt Joseph jo itki, raivoissaan itselleen siitä, ettei ollut totellut Herraa heti. Hän pystyi tuskin syömään koko loppupäivänä. Hän viipyi yön yli ja lähti seuraavana aamuna kohti Harmonyä.⁴²

Lucy seurasi hänen lähtöään raskain sydämin. Näytti siltä, että kaikki, mitä he olivat perheenä toivoneet – kaikki, mikä oli tuonut heille iloa muutaman viime vuoden kuluessa – oli hetkessä poissa.⁴³ ■

Joseph ja Emma Smithin koti Harmonyssa Pennsylvaniassa Yhdysvalloissa.

Täydellinen luettelo lainatuista julkaisuista on englannin kielellä sivustolla saints.lds.org.

Sana *Aihe* viitteissä osoittaa, että lisätietoa on verkossa sivustolla pyhat.lds.org.

VIITTEET

1. JS-H 59; Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 8, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 236–238 (luonnos 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [1]–[2]; Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 3.
2. Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 3–4; Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [1]–[3]; Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 1, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 11.
3. "Mormonism – No. II", *Tiffany's Monthly*, elokuu 1859, s. 167–168; Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [3]–[4]; Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 8, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 238 (luonnos 2). **Aihe:** Witnesses of the Book of Mormon [Mormonin kirjan silminnäkijät]
4. "Mormonism – No. II", *Tiffany's Monthly*, elokuu 1859, s. 168–170.
5. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 8–9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 238 (luonnos 2); Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 3; "Mormonism – No. II", *Tiffany's Monthly*, elokuu 1859, s. 170.
6. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [6]; Lucy Mack Smith, History, 1845, s. 121.
7. "Mormonism – No. II", *Tiffany's Monthly*, elokuu 1859, s. 170.
8. "Mormonism – No. II", *Tiffany's Monthly*, elokuu 1859, s. 170; Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 240 (luonnos 2).
9. Isaac Hale, valahtoinen todistus, 20. maaliskuuta 1834, artikkelissa "Mormonism", *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, 1. toukokuuta 1834, s. [1].
10. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 240 (luonnos 2); Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 3.
11. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [3]; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 240 (luonnos 2); "Letter from Elder W. H. Kelley", *Saints' Herald*, 1. maaliskuuta 1882, s. 68; ks. myös OL 9:7–8; Revelation, Apr. 1829–D, sivustolla josephsmithpapers.org.
12. Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 5, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 15; Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 3. **Aihe:** Book of Mormon Translation [Mormonin kirjan kääntäminen]
13. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 238–240 (luonnos 2); Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 5, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 15.
14. Michael H. MacKay, "Git Them Translated", julkaisussa *Approaching Antiquity: Joseph Smith and the Ancient World*, toim. Lincoln H. Bulmel, Matthew J. Grey ja Andrew H. Hedges, 2015, s. 98–100.
15. Richard E. Bennett, "Read This I Pray Thee", *Journal of Mormon History*, vsk. 36, nro 1, s. 192.
16. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 240 (luonnos 2); James G. Bennett, *Journal*, 8. elokuuta 1831, julkaisussa Leonard J. Arrington, "James Gordon Bennett's 1831 Report on 'The Mormonites'", *BYU Studies Quarterly*, vsk. 10, nro 3, s. 355.
17. [James Gordon Bennett], "Mormon Religion – Clerical Ambition – Western New York – the Mormonites Gone to Ohio", *Morning Courier and New-York Enquirer*, 1. syyskuuta 1831, s. [2].
18. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 240–242 (luonnos 2); Erin B. Jennings, "Charles Anthon – The Man Behind the Letters", *The John Whitmer Historical Association Journal*, vsk. 32, nro 2, s. 171–187; Richard E. Bennett, "Read This I Pray Thee", *Journal of Mormon History*, vsk. 36, nro 1, s. 178–216.
19. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244 (luonnos 2); James G. Bennett, *Journal*, 8. elokuuta 1831, julkaisussa Leonard J. Arrington, "James Gordon Bennett's 1831 Report on 'The Mormonites'", *BYU Studies Quarterly*, vsk. 10, nro 3, s. 355; Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 4. **Aihe:** Martin Harris's Consultations with Scholars [Martin Harrisin neuvottelut tiedemiesten kanssa]
20. Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 5, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 15; Jes. 29:11–12; 2. Nefi 27:15–19.
21. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [8]; Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244; Joseph Smith III, "Last Testimony of Sister Emma", *Saints' Herald*, 1. lokakuuta 1879, s. 289–290.
22. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244 (luonnos 2); Isaac Hale, valahtoinen todistus, 20. maaliskuuta 1834, artikkelissa "Mormonism", *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, 1. toukokuuta 1834, s. [1]; Agreement with Isaac Hale, Apr. 6, 1829, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Documents 1, s. 28–34.
23. Edmund C. Briggs, "A Visit to Nauvoo in 1856", *Journal of History*, vsk. 36, nro 9, s. 454; ks. myös Edmund C. Briggs to Joseph Smith, June 4, 1884, *Saints' Herald*, 21. kesäkuuta 1884, s. 396.
24. Joseph Smith III, "Last Testimony of Sister Emma", *Saints' Herald*, 1. lokakuuta 1879, s. 289–290; Edmund C. Briggs, "A Visit to Nauvoo in 1856", *Journal of History*, vsk. 36, nro 9, s. 454.
25. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244 (luonnos 2); Isaac Hale, valahtoinen todistus, 20. maaliskuuta 1834, artikkelissa "Mormonism", *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, 1. maaliskuuta 1834, s. [1].
26. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [8].
27. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [3]–[9].
28. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [9]–[10]; Joseph Smith III, "Last Testimony of Sister Emma", *Saints' Herald*, 1. lokakuuta 1879, s. 289–290.
29. Erään kerran muistellessaan Emma Smith sanoi, että hän työskenteli samassa huoneessa kuin Joseph ja Oliver Cowdrey näiden saattaessa käännöstä valmiiksi vuonna 1829 ja että hän oli todennäköisesti paikalla myös Josephin ja Martinin tehdessä käännöstyötä vuonna 1828. (Joseph Smith III, "Last Testimony of Sister Emma", *Saints' Herald*, 1. lokakuuta 1879, s. 290.)
30. William Pilkington, Affidavit, Cache County, UT, Apr. 3, 1934, julkaisussa William Pilkington, *Autobiography and Statements*, kirkon historian kirjasto; "One of the Three Witnesses", *Deseret News*, 28. joulukuuta 1881, s. 10.
31. Edmund C. Briggs, "A Visit to Nauvoo in 1856", *Journal of History*, vsk. 36, nro 9, s. 454; Joseph Smith III, "Last Testimony of Sister Emma", *Saints' Herald*, 1. lokakuuta 1879, s. 289–290.
32. Ks. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [10]; Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244; Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 5, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 15; Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 5 ja Historical Introduction to Preface to the Book of Mormon, circa Aug. 1829, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Documents 1, s. 92–93.
33. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244 (luonnos 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [10].
34. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 6, s. [10]–[11]; kirja 7, s. [1].
35. Joseph Smith History, circa Summer 1832, s. 5, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 15.
36. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9–10, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244–246 (luonnos 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [1]; Joseph Knight Sr., Reminiscences 1835–1847, s. 5.
37. Joseph Smith History, 1838–1856, osa A-1, s. 9–10, julkaisussa *Joseph Smith Papers*, Histories 1, s. 244–246 (luonnos 2).
38. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [1]–[2]. **Aihe:** Joseph and Emma Hale Smith Family [Joseph ja Emma Hale Smithin perhe]
39. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [1]–[2].
40. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [2]–[4].
41. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [5].
42. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [5]–[7]. **Aihe:** Lost Manuscript of the Book of Mormon [Mormonin kirjan kadonnut käsikirjoitus]
43. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, kirja 7, s. [7]. **Aihe:** Lucy Mack Smith

KUINKA ONNISTUIMME evankeliumista kertomisessa

Uusina käännyttäjinä vaimoni ja minä emme tienneet paljoakaan siitä, kuinka olla lähetyssaarnaajia. Mutta asetimme tavoitteen kertoa kirkosta sadalle ihmiselle.

Never Chikunguwo

kirkon historian neuvoja, Zimbabwe

Vaimoni Everjoyce ja minä olemme pienestä Mutaren kaupungista Zimbabwen itärajalta. Pian sen jälkeen kun meidät oli kastettu ja konfirmoitu, me innostuimme lähetystyön tekemisestä. Luimme, että ”vainio on jo vaalennut korjattavaksi” (OL 33:7), ja vaikka emme tienneet paljoakaan siitä, kuinka olla lähetyssaarnaajia, me päätimme, että meidän pitää ”panna sirppimme työhön” ja ”korjata satoa koko väkevyydestämme, mielestämme ja voimastamme”.

Olimme jäseniä vasta perustetussa Dangamvuran lähetyksenseurakunnassa, joka sijaitsi yhdellä Mutaren asuinalueista. Siihen aikaan eli vuonna 1991 seurakunnassa oli 25 jäsentä. Pian meidät kutsuttiin seurakuntalähetyssaarnaajiksi. Opimme paljon eräältä vanhemmalta lähetyssaarnaaja-avioparilta, joka palveli alueellamme. Yksi asia, jota he ehdottivat, oli se, että asettaisimme tavoitteita.

Halusimme kertoa evankeliumista kaikille, joten asetimme tavoitteeksi kertoa siitä sadalle ihmiselle sen ensimmäisen vuoden aikana, jolloin olimme seurakuntalähetyssaarnaajia. Kenties olimme sinisilmäisiä, mutta tavoite tuntui meistä realistiselta. Luotimme siihen, että Herra auttaisi meitä.

Laulamalla lauluja kirkon kokouksissa huomasimme, että meillä oli piilevä musiikin lahja. Päätimme käyttää lah-

jojamme, joten aloimme laulaa niille ihmisille – ja niiden ihmisten kanssa – jotka osoittivat kiinnostusta evankeliumia kohtaan, kun menimme tapamaan heitä opettaaksemme heitä. Henki oli kanssamme, kun lauloimme kirkon lauluja, ja Hän kosketti niiden sydäntä, joita opetimme. Samoin heitä kosketti sanoma palautetusta evankeliumista. Kannustimme kaikkia liittymään seurakuntamme kuoroon, ja monet liittyivät, olivatpa he myöhem-

pien aikojen pyhiä tai eivät. Kun useammat ihmiset saivat tietää evankeliumista, monet astuivat kasteen vesiin.

Samalla kun jatkoimme lähetystyöponnistelujamme, me jatkoimme paastoamista ja rukoilemista niiden perheiden hyväksi, jotka olivat liittyneet kirkkoon. Tunsimme, että muut paikkakunnalla näkivät näiden perheiden vanhurskaan esimerkin. Saimme yhä lisää kutsuja opettaa perheitä, ja opetusryhmämme täyttyi mahdollisista jäsenistä.

Evankeliumin oppimisen ja sen mukaan elämisen tuloksena hiljattain kastetut avioparit ovat lähentyneet ja tuntevat enemmän rakkautta. Isät ja äidit ovat pystyneet jättämään

Never ja Everjoyce Chikunguwo

taakseen perinteet, jotka eivät ole sopusoinnussa evankeliumin kulttuurin kanssa. He ovat kieltäytyneet alkoholista ja tupakasta. He ovat opettaneet lapsilleen oikeita periaatteita. Monet, jotka ovat aiemmin olleet ylettömän uppoutuneita maailmallisiin asioihin, ovat nyt voineet ottaa vastaan tehtäviä kirkossa. Heistä on tullut siunaus seurakunnalleen ja asuinpaikkakunnalleen. Herran käsi on saanut aikaan voimallisen muutoksen heidän elämässään.

Vaikka siihen aikaan Mutaressa alkoi suuri vaino, se ei pysäyttänyt kirkon kasvua. Vaikutti siltä, että vastustuksen kasvaessa kasvoi myös niiden ihmisten lukumäärä, jotka halusivat tietää kirkosta. Esimerkiksi kun valtakunnallisen

armeijan miehiä tuli valepuvussa tutkimaan mahdollisia rikkomuksia kirkossa, Henki kosketti heitä. Myöhemmin monet kastettiin ja asetettiin papputeen.

Herran avulla me pääsimme kertomaan evankeliumista paljon useammille kuin oli alkuperäinen tavoitteemme. Koska olimme halukkaita etsimään tapoja, joilla voisimme auttaa muita, pystyimme omin silmin näkemään voimallisen muutoksen monien elämässä koko alueellamme. ■

Toimituksen huomautus: Dangamvuran lähetysseurakunnan nopea kasvu johti pian siihen, että sinne rakennettiin seurakuntakeskus. Lähetystyöpyrkimykset levisivät laajemmille alueille, ja vuonna 1995 Mutaressa perustettiin piiri, johon kuului kahdeksan seurakuntaa.

Älkäämme jättäkö tuntematta

Vanhin
Jorge F. Zeballos
seitsemänkymmenen koorumista

On olemassa voima, joka on vahvempi kuin maanjäristykset, ankarat tuulet tai raivoisat tulipalot. Mutta se on hiljainen ja vieno, ja meidän täytyy kiinnittää siihen huomiota, jos haluamme sen johdattavan meitä.

Helmikuun 27. päivänä 2010 klo 3.34 Chileä ravisteli raju maanjäristys, jonka voimakkuus momenttimagnitudiasteikolla oli 8,8, aiheuttaen miljoonissa ihmisissä paniikkia, pelkoa ja huolta.

Muutama päivä myöhemmin tehtävänäni oli johtaa erästä vaarnakonferenssia paikassa, joka sijaitsi lähellä tämän huomattavan järistyksen keskusta. Mietin, vaikuttaisivatko maanjäristys ja jatkuvat jälkijäristykset konferenssin läsnäolijamäärään. Yllätyin, kun osallistujamäärä konferenssin jokaisessa kokouksessa oli suurempi kuin se oli ollut koskaan aiemmissa konferensseissa.

Ilmeisesti maanjäristys oli muistuttanut vaarnan jäsenille – ainakin tilapäisesti – kuinka tärkeää on päästä lähelle Jumalaa, pyhittää lepopäivä ja osallistua kokouksiin. Muutamia viikkoja myöhemmin soitin vaarnanjohtajalle. Kysyin, oliko osallistujamäärä kirkon kokouksissa yhä korkea. Hän vastasi, että sitä mukaa kuin jälkijäristysten lukumäärä ja voimakkuus pienenivät, samoin kävi kirkkoon osallistuvien lukumäärälle.

Samanlaista käyttäytymistä havaittiin niiden murheellisten tapahtumien jälkeen, jotka tuhosivat World Trade Centerin New Yorkissa Yhdysvalloissa syyskuussa 2001. Tuhannet ihmiset kääntyivät kirkkonsa puoleen etsien kipeästi kaipaamaansa mielenrauhaa ja lohtua. Mutta kun aikaa kului, tämä etsiminen väheni ja asiat palasivat entiselleen. Eivät

maanjäristykset, myrskyt tai katastrofit ja murhenäytelmät – olivatpa ne luonnon tai ihmisen aiheuttamia – saa aikaan uskoa, todistusta ja kestäväää kääntymystä.

Elia ja hiljainen, vieno ääni

Profeetta Elian aikaan Israelin kuninkaana oli Ahab. Ahab solmi avioliiton foinikialaisen prinsessa Isebelin kanssa. Tämä tutustutti israelilaiset foinikialaisten tapoihin, muun muassa epäjumalien palvontaan. Kun Elia oli haastanut ja voittanut Baalin papit, joita oli runsaasti kuningas Ahabin hovissa, Isebel uhkasi profeetan henkeä, ja Elia pakeni autiomaahan. (Ks. 1. Kun. 18:4, 13, 19, 21–40; 19:1–4.)

Sen jälkeen kun enkeli oli ruokkinut Eliaa autiomaassa, Elia kulki 40 päivää ja 40 yötä Horebinvuorelle (ks. 1. Kun. 19:5–8). Autiomaassa Elialle tuli Herran sana. Häntä käskettiin menemään ulos luolasta, jossa hän oli yöpynyt. Kun hän seisoi vuorella Herran edessä, ”nousi raju ja mahtava myrsky”, niin voimakas, että ”se repi vuoria rikki ja murskasi kallioita”, mutta ”myrskyssä Herra ei ollut”. Sitten tuli maanjäristys, ”mutta Herra ei ollut maanjäristyksessä”. Sitten tuli tulenlieska, ”mutta Herra ei ollut tuleksakaan”. (1. Kun. 19:11–12.) Tuulen, maanjäristyksen ja tulen ankaruudesta huolimatta ne eivät olleet Herran äänen ilmene-misiä profeetalle.

Näiden luonnonvoimien rajujen ilmenemisten jälkeen Elialle tuli hiljainen, vieno ääni, ja hän kuuli sen (ks. 1. Kun. 19:12–13). Herran tyynnyttävä ääni kertoi hänelle, kenet tuli voidella Syyrian seuraavaksi kuninkaaksi, kenet tuli voidella Israelin seuraavaksi kuninkaaksi, ja että hänen tuli voidella Elisa profeetaksi hänen jälkeensä.

Äänen huomaaminen

Sama ääni, joka tuli Elialle – ääni, joka kertoi hänelle, mitä tuli tehdä vaikeana aikana hänen elämässään ja palvelutyössään – on yhä Jumalan jokaisen lapsen ulottuvilla, joka vilpittömästi haluaa tehdä Isän tahdon. Mutta monien kovaäänisten, maailmallisten äänten keskellä, jotka kutsuvat meitä kulkemaan pimeitä ja hämmentäviä polkuja, mistä voimme löytää sen hiljaisen, vienon äänen, joka kertoo meille, mitä tulee tehdä, mitä sanoa ja millaisia Jumala haluaa meistä tulevan?

Nefi neuvoo meitä kestitsemään itseämme ”Kristuksen sanoilla, sillä katso, Kristuksen sanat kertovat teille kaiken, mitä teidän tulee tehdä” (2. Nefi 32:3).

Entä mistä löydämme Kristuksen sanoja, jotta voimme kestitä itseämme niillä? Voimme kääntyä pyhien kirjoitusten puoleen, varsinkin Mormonin kirjan, joka kirjoitettiin ja säästettiin puhtaudessaan meitä, tämän sukupolven ihmisiä, varten. Me myös kuuntelemme nykyajan profeettojen sanoja. He kertovat meille, mitä iankaikkinen Isämme ja Vapahtajamme Jeesus Kristus haluavat nykyään.

Elävien profeettojen sanat opastavat meitä, kun kohtaamme uusia ja monimutkaisia haasteita. Esimerkiksi viime vuosina, kun maailmassa ja sen filosofioissa vallitseva hämmennys on pyrkinyt pysyvästi muuttamaan käsityksen avioliitosta ja perheestä, profeettojen sanat ovat lujasti, rohkeasti ja rakastavasti tähdentäneet perheen pyhää luonnetta julistaen, että ”avioliitto miehen ja naisen välillä on Jumalan säätämä ja että perhe on keskeisellä

sijalla Luojan suunnitelmassa Hänen lastensa iankaikkiseksi päämääräksi”¹.

Nykyajan profeetat ja apostolit ovat myös korostaneet, miten tärkeää on pyhittää lepopäivä kotona ja kirkossa sekä saavuttaa pelastus esivanhemmillemme tekemällä sukututkimus- ja temppelityötä. He antavat jokaisessa yleiskonferenssissa lisää hengellistä opastusta kirkolle.

Pyhä Henki opastaa teitä

Nefi opettaa edelleen: ”Jos te menette sisälle oikealla tavalla ja saatte Pyhän Hengen, se osoittaa teille kaiken, mitä teidän tulee tehdä” (2. Nefi 32:5). Niinpä vahvistettuaan ensin, miten tärkeää on etsiä Kristuksen sanoja, Nefi opettaa meille sitä suoraa, henkilökohtaista yhteydenpitoa, joka meillä täytyy olla jumaluuden kolmannen jäsenen, Pyhän Hengen, kanssa.

Nefi tiesi täsmälleen, mistä hän puhui. Noin 30–40 vuotta aiemmin, kun Nefin perhe oli yhä erämaassa ja Nefi oli rakentamassa laivaa, joka veisi heidät luvattuun maahan, hän nuhteli vanhempia veljiään siitä, että nämä olivat lannenneet pahuuteen, jopa kuultuaan enkelin äänen.

Nefi sanoi heille: ”Te olette kerkeitä tekemään pahaa mutta hitaita muistamaan Herraa Jumalaanne. Te olette nähneet enkelin, ja hän puhui teille; niin, te olette kuulleet hänen äänensä kerran toisensa jälkeen; ja hän on puhunut teille hiljaisella, vienolla äänellä, mutta teidän tuntonne oli turtunut, niin että ette voineet tuntea hänen sanojaan; sen vuoksi hän on puhunut teille kuin ukkosen äänellä, joka järjestytti maata, ikään kuin se olisi ollut halkeamaisillaan.” (1. Nefi 17:45.)

Älkäämme lakatko tuntemasta

Tavallisesti Jumala on yhteydessä lapsiinsa Pyhän Hengen välityksellä, ja Pyhä Henki useimmiten viestii meille äänellä, joka tulee mieleemme ja sydämeemme hiljaisena, vienona äänenä, ”joka kuiskaa läpi ja lävistää kaiken” (OL 85:6). Kuunnelkaamme sitä lempeää ääntä ja älkäämme odottako, kunnes jonkun täytyy puhua meille ukkosen äänellä! Muistakaa – Elia oppi, ettei Herran ääni ollut tuulessa, maanjäristyksessä eikä tulessa. Herra puhui hänelle Pyhän Hengen kautta hiljaisella, vienolla äänellä.

”Hengen ääni tulee pikemminkin *tunteena* kuin äänenä”, sanoi presidentti Boyd K. Packer (1924–2015), kahdentoista apostolin koorumin presidentti. ”Kuten minä opin, tekin opitte kuuntelemaan sitä ääntä, jonka voi pikemminkin *tuntea* kuin *kuulla*. – –

Se on hengellinen ääni, joka tulee mieleen ikään kuin sydämeen pantu ajatus tai tunne.”²

Me *tunnumme* Pyhän Hengen sanat mielessämme ja sydämessämme voimakkaammin kuin ne, jotka me *kuulemme* korvillamme. Älkäämme jättäkö tuntematta niitä kehotuksia! Avatkaamme mielemme ja sydämemme vastaanottamaan profeettojen sanoja. Sallikaamme Pyhän Hengen jatkuvasti opettaa meitä hiljaisella, vienolla äänellä. Vapahtaja opetti opetuslapsilleen Pyhästä Hengestä, joka lähetettäisiin heille Hänen lähtönsä jälkeen, ja Hän sanoi: ”Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä minun nimessäni lähettää, opettaa teille kaiken ja palauttaa mieleenne kaiken” (Joh. 14:26).

Jokaisella uskollisella Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkon jäsenellä on oikeus ja siunaus vastaanottaa henkilökohtaista johdatusta, innoitusta ja henkilökohtaista ilmoitusta taivaasta Pyhän Hengen kautta.

Presidentti Thomas S. Monson (1927–2018) on sanonut: ”Antakaa tuon hiljaisen, vienon äänen vaikuttaa teihin. Muistakaa, että henkilö, jolla oli valtuus, asetti konfirmoinnissa kätensä teidän päänne päälle ja sanoi: ’Ota vastaan Pyhä Henki.’ Avatkaa sydämenne, koko sielunne, tuolle erityiselle äänelle, joka todistaa totuudesta. Kuten profeetta Jesaja on luvannut: ’Sinä omin korvin kuulet – – ohjeen: – Tässä on tie, kulkekaa sitä.’ [Jes. 30:21.]”³ ■

VIITTEET

1. ”Perhe – julistus maailmalle”, *Liahona*, toukokuu 2017, s. 145.
2. Boyd K. Packer, ”Neuvoja nuorille”, *Liahona*, marraskuu 2011, s. 17.
3. Thomas S. Monson, ”Uskokaa, olkaa kuuliaisimpia ja kestävämpiä”, *Liahona*, toukokuu 2012, s. 129.

USKOA

KULKEA ETEENPÄIN

Varusteenaan todistus Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta Willien käsikärrikomppanian jäsenet kulkivat eteenpäin läpi vaikeuksien ja nälän.

Kertomus, jonka haluan kertoa, alkoi Englannin kumpuilevalla, vehreällä maaseudulla, missä John Bennett Hawkins syntyi Gloucesterissa vuonna 1825. Hänet kastettiin kirkon jäseneksi vuonna 1849, ja hän lähti samana vuonna Amerikkaan erään myöhempien aikojen pyhiin kuuluvan matkaseurueen mukana laivalla nimeltä *Henry Ware*. Hän saapui Utahiin elokuussa 1852, ja hän oli yksi Utahin uudisasutusalueen varhaisten aikojen pioneeriseipistä.

Myös hänen tuleva morsiamensa Sarah Elizabeth Moulton tuli Englannin maaseudulta. Irchester on pieni kylä lähellä Nenejokea, hieman yli 100 kilometriä Lontoosta pohjoiseen ja suunnilleen saman verran Birminghamista itään. Sarah Elizabeth syntyi siellä vuonna 1837 Thomas Moultonin ja Esther Marshin perheeseen. Sarah Elizabethin äiti kuoli, kun Sarah Elizabeth oli vasta parivuotias, ja vuonna 1840 hänen isänsä solmi avioliiton Sarah Dentonin kanssa.

Kesäkuussa 1837 vanhin Heber C. Kimball (1801–1868) kahdentoista apostolin koorumista ja muita kirkon johtajia oli Englannissa tekemässä lähetystyötä. Näiden lähetysaarnajien opettamien monien käännynnäisten joukossa oli perhe, joka antoi Moultonille lehtisen *A Voice of Warning* [Varoituksen ääni], jonka oli kirjoittanut vanhin Parley P. Pratt (1807–1857) kahdentoista apostolin koorumista. Sen luettuaan Thomas ja Sarah kokivat kääntymyksen, ja heidät kastettiin 29. joulukuuta 1841. Siihen aikaan perheessä oli vain kaksi lasta – nelivuotias Sarah Elizabeth ja seitsemän kuukauden ikäinen Mary Ann.

Kokoontumisen henki oli vahvana käännynnäisten sydämessä Euroopassa. Heidän voimakkaana halunaan oli muuttaa Amerikkaan, missä he olisivat pyhien pääjoukon kanssa. Monien muiden tavoin Moultonella ei ollut kylliksi rahaa tämän toiveen täyttämiseksi. Mutta heidän päättäväisyytensä oli luja, ja he alkoivat säästää rahaa hedelmäpurkkiin.

Jatkuva siirtolaisrahasto

Vuonna 1849 presidentti Brigham Young (1801–1877) perusti jatkuvan siirtolaisrahaston auttamaan kirkon jäseniä pääsemään Amerikkaan. Ensimmäiset tämän rahaston avulla matkanneet kulkivat vankkurikaravaanissa, mutta tämä matkustustapa oli hidas ja kallis. Jatkuvan siirtolaisrahaston avullakin vain harvoilla oli varaa tähän matkaan. Kirkon johtajat tutkivat käsikärrien käyttöä ja saivat selville, että käsikärrien avulla matkanteko sujui nopeammin ja edullisemmin.

Vasemmallä: Maaseutua nykypäivän Gloucesterissa Englannissa

**Vanhin
Ronald A.
Rasband**

kahdentoista
apostolin
koorumista

Scotts Bluff National Monument Länsi-Nebraskassa Yhdysvalloissa

Siinä vaiheessa Moultonin perheessä oli seitsemän lasta, mutta heidän hedelmäpurkkiinsa kertyneiden säästöjen, jatkuvan siirtolaisrahaston ja edullisemman matkustusvälineen avulla heidän muuttohaaveensa toteuttaminen tuli mahdolliseksi. Yhdeksänhenkisen perheen matkan valmistelu vaati huolellista suunnittelua. Säästääkseen vieläkin enemmän rahaa matkan edellyttämiin hankintoihin he elivät miltei vuoden ajan pääasiassa ohrajuuhoilla.

Kun heidän lähtöajankohtansa lähestyi, Thomas epäröi matkalle lähtöä, koska hänen vaimonsa odotti lasta. Mutta Sarah Denton Moulton oli nainen, jolla oli uskoa, eikä häntä voinut saada luopumaan suunnitelmasta. Ennen kuin perhe lähti Englannista, yksi lähetyssaarnaajista antoi Sarahille siunauksen, jossa Sarahille luvattiin, että jos hän lähtisi Utahiin, hän kulkisi matkan turvallisesti eikä menettäisi yhtäkään perheensä jäsentä – melkoinen lupaus siunauksesta perheelle, joka olisi pian kymmenhenkinen!

Perheeseen, joka vuonna 1856 astui Liverpoolissa Englannissa laivaan nimeltä *Thornton*, syntyi uusi poikavauva vain kolme päivää ennen matkan alkamista. *Thornton* oli vuokrattu kuljettamaan 764:ää tanskalaista, ruotsalaista ja englantilaista pyhää. Heitä johti lähetyssaarnaaja nimeltä James Grey Willie.

Kuusi viikkoa myöhemmin *Thornton* purjehti New Yorkin satamaan. Sitten Moultonin perhe astui junaan tehdäkseen pitkän matkan kohti länttä. Kesäkuussa 1856 he saapuivat Iowan osavaltioon Iowa Cityyn, joka oli käsikärrykomppanioiden lähtöpaikka. Vain kolme päivää ennen heidän saapumistaan kapteeni Edward Bunkerin käsikärrykomppania oli lähtenyt Iowa Citystä vieden mukanaan monet valmiista käsikärryistä.

Käsikärrymurheita

Pari viikkoa myöhemmin Willien komppaniaan liittyi toinenkin pyhien komppania Edward Martinin johdolla. Iowa Cityssä kirkon edustajat olivat työskennelleet ahkerasti varustaakseen ja lähettääkseen matkaan kolme ensimmäistä käsikärrykomppaniaa, ja nyt heidän piti tehdä kiivaasti töitä järjestääkseen varusteet yllättävän isolle joukolle myöhään tulleita pyhiä. Heidän piti rakentaa 250 käsikärryä ennen kuin nämä pyhät pääsisivät jatkamaan matkaansa.

Jokainen kynnelle kykenevä mies pantiin töihin valmistamaan käsikärryjä, kun taas naiset valmistivat kymmeniä telttoja matkaa varten. Monet näistä aloittelevista käsikärryjen valmistajista jättivät noudattamatta ohjeita ja tekivät erikokoisia ja erivahvuisia kärryjä, joista myöhemmin aiheutui heille hankaluuksia. Käsikärryjä tarvittiin niin paljon, että pakon sanelemana kärryt piti rakentaa tuoreesta, kuivumattomasta puusta ja joissakin tapauksissa kärryjen pyöriin piti käyttää parkitsematonta nahkaa ja tinaa. Jokaisessa kärryssä kuljetettiin sekä ruokaa että monien pyhien koko maallista omaisuutta.

Kuhunkin käsikärryyn lastattiin usein parisataa kiloa jauhoja, vuodevaatteita, ruoanlaittovälineitä ja vaatteita. Kullekin henkilölle sallittiin kärryihin ainoastaan kahdeksan kiloa henkilökohtaista tavaraa.

Thomas Moulton ja hänen kymmenhenkinen perheensä osoitettiin neljänteen käsikärrykomppaniaan, jälleen kapteeni Willien johtamana. Komppania koostui yli 400 pyhästä, ja mukana oli tavallista enemmän iäkästä väkeä. Sen vuoden syyskuussa kirjoitetussa selonteossa on mainittu ”404 henkeä, 6 vankkurit, 87 käsikärryä, 6 härkäparia, 32 lehmää ja 5 muulia”¹.

Moultonin perheelle annettiin yksi katettu käsikärry ja yksi avoin käsikärry. Thomas ja hänen vaimonsa vetivät katettua kärryä. Pieni Charles-vauva ja Lizzie-sisko (Sophia Elizabeth) matkustivat tässä kärryssä. Lottie (Charlotte) sai kulkea kyydissä aina kun kärry meni alamäkeä. Kahdeksanvuotias James Heber käveli takana köysi sidottuna vyötäisilleen, jotta hän ei harhailisi pois seurueen matkasta. Toista raskasta käsikärryä kiskoivat kaksi vanhinta tyttöä – Sarah Elizabeth, 19, ja Mary Ann, 15 – sekä veljekset William, 12, ja Joseph, 10.

Heinäkuussa 1856 Moultonit jättivät jäähyväiset Iowa Citylle ja aloittivat parintuhannen kilometrin matkansa kohti länttä. Matkattuaan 26 päivää he saapuivat Winter Quartersiin (nykyään Florence) Nebraskaan. Kuten oli tapana, he viettivät siellä muutamia päiviä korjaten kärryjä ja täydentäen tarvikkeita, koska Winter Quartersin ja Salt Lake Cityn välillä ei ollut mitään isoja kaupunkeja.

Ajankohta kesällä oli niin myöhäinen, ennen kuin Willien komppania oli valmis lähtemään Winter Quartersista, että neuvosto kokoontui päättämään, pitäisikö heidän lähteä vai jäädä kevääseen asti. Jotkut, jotka olivat jo tehneet tämän matkan, varoittivat painokkaasti siitä, miten vaarallista olisi matkata niin myöhäisenä ajankohtana. Mutta kapteeni Willie ja monet komppanian jäsenistä tunsivat, että heidän pitäisi lähteä, koska heillä ei ollut Florencessa minkäänlaista paikkaa, minne majoittua talveksi.

Hupenevat muonavarat

Vaikka muonavaroja ei ollut riittävästi, Willien komppanian jäsenet aloittivat matkansa jälleen 18. elokuuta ajatellen, että he voisivat täydentää varastojaan Fort Laramiessa

(nykyisen Laramien pohjoispuolella Wyomingissa). Saamansa varoituksen vuoksi he lisäsivät ylimääräisen 45 kilon jauhosäkin kuhunkin kärryyn ja luottivat siihen, että heitä vastaan lähetettäisiin varustevankkureita Salt Lake Citystä käsin. Syyskuun lopussa varustevankkurien ajajat, jotka luulivat, ettei reitillä olisi enää enempää siirtolaisia, lähtivät kuitenkin takaisin Salt Lake Cityyn ennen kuin Willien komppania saavutti ne.

Florencessa Moultonit katsoivat viisaaksi jättää taakseen yhden varustelaatikon, koska kymmenhenkisen perheen kuormaa oli vain liian raskasta kiskoa. Siinä vaiheessa he olivat jättäneet matkatavaroita Liverpooliin, yhden vaatelaatikon laivan kannelle, yhden vaatekirstun New York Cityyn ja yhden tavarakirstun, joka sisälsi suurimman osan heidän henkilökohtaisista tavaroistaan, Iowa Cityyn. Vielä käsikärrymatkan varrellakin he etsivät keinoja helpottaa kuormaansa.

Niiden, jotka nauttivat nykypäivän elämän kaikista mukavuuksista, on vaikea kuvitella Moultonin perheen ja muiden niihin käsikärrykomppanioihin kuuluneiden merkittävien miesten ja naisten päivittäistä kärsimystä. Osaammeko kuvitella rakkoja käsissä ja jaloissa, kipeitä lihaksia, pölyä ja hiekkaa, auringon polttamaa ihoa, karpäsiä ja hyttysiä, rynnistäviä biisonilaumoja ja kohtaamisia intiaanien kanssa? Osaammeko kuvitella jokien ylityksiä ja sitä, miten hiekka ja liukkaat kivet tekivät ne vaikeaksi, kun he yrittivät saada käsikärryjä vuolaasti virtaavien tai syvien jokien yli? Pystymmekö me ymmärtämään sitä heikkoutta, joka tulee riittävän ravinnon puutteesta?

Matkansa aikana Moultonin perheen lapset menivät äitinsä kanssa niityille poimimaan villivehnnää täydentämään heidän nopeasti väheneviä muonavarojaan. Yhdessä

Sweetwaterjoki lähellä Martin's Covea Wyomingissa Yhdysvalloissa

vaiheessa perheellä oli vain ohraleipää ja yksi omena päivässä kolmea perheenjäsentä kohden.

Syyskuun 12. päivänä juuri ennen illan hämärtymistä leiriin saapui eräs Britannian lähetyskentältä palaava lähetysseurajoukko. Heitä johti vanhin Franklin D. Richards (1821–1899) kahdentoista apostolin koorumista, vaimoni isoäidin isoisä. Kun vanhin Richards ja muut näkivät käsikärrykomppanian vaikeudet, he lupasivat kiirehtiä Suolajärven laaksoon ja lähettää takaisin apua mahdollisimman pian.

Syyskuun 30. päivänä Willien komppania saapui Fort Laramieen Wyomingiin, joka sijaitsee lähes 650 kilometriä itään Salt Lake Citystä.

Lokakuun alussa alkoi talvi, ja vaikeudet moninkertaisuivat komppanian yrittäessä kulkea eteenpäin. Muonavarat kävivät niin vähiin, että kapteeni Willien oli pakko vähentää muona-annoksia: reilut 400 grammaa jauhoja kullekin miehelle, 350 grammaa naiselle, 250 grammaa lapselle ja vähän alle 150 grammaa vauvalle. Pian heillä oli vastassaan ulvovaa tuulta ja kinostuvaa lunta. Lokakuun 20. päivän aamuna lunta oli jo kymmenkunta senttiä ja lumen painosta teltat ja vankkurien peitteet olivat painuneet kasaan. Myrskyä edeltäneenä yönä viisi komppanian jäsentä ja joitakin vetojuhdista oli kuollut kylmyyteen ja nälkään, ja viisi muuta jäsentä kuoli kolmen seuraavan päivän aikana. Koska naiset, lapset ja sairaat ruokittiin ensin, monien varsin vahvojen miesten oli pakko pärjätä ilman mitään syötävää.

Apujoukkoja lähetetään

Komppania leiriytyi kolmen kilometrin päähän Rocky Ridgesta Sweetwaterjoen varrelle odottamaan myrskyn laantumista kärsien nälästä, kylmyydestä ja puutteesta.

Kun Franklin D. Richardsin joukko saapui Salt Lake Cityyn, he kertoivat välittömästi presidentti Youngille näiden siirtolaisten vaarallisista oloista. Laakson pyhät eivät olleet odottaneet enempää siirtolaisia ennen seuraavaa vuotta, ja uutinen näiden ahdingosta levisi kulovalkean tavoin.

Kaksi päivää myöhemmin 6. lokakuuta 1856 vanhassa tabernaakkelissa pidettiin yleiskonferenssi. Puhujakorokkeelta presidentti Young esitti kutsun, että seuraavana päivänä miehiä, muonavaroja ja tarvikkeita lähetettäisiin muuli- tai hevosvankkurein antamaan apua.²

John Bennett Hawkins oli sinä päivänä vanhassa tabernaakkelissa ja vastasi kutsuun auttaa. Hän oli yksi niistä sadoista yksittäisistä ihmisistä, jotka lähetettiin apujoukkoina Salt Lake Citystä. Lokakuun 21. päivän iltana apujoukkojen vankkurit pääsivät viimein Willien leirin luo. Kylmettyneet ja nälkiintyneet henkiin jääneet tervehtivät heitä iloisina ja kiittolisina. Tämä oli John Bennett Hawkinsin ja Sarah Elizabeth Moultonin ensitapaaminen. Heistä tuli myöhemmin minun isoisovanhempani.

Lokakuun 22. päivänä jotkut pelastajista jatkoivat matkaa auttaakseen muita käsikärrykomppanioita, kun taas William H. Kimball lähti Willien komppanian johdossa muiden vankkurien mukana paluumatkalle Salt Lake Cityyn.

Ne, jotka olivat liian heikossa kunnossa kiskoakseen käsikärryjään, laittoivat tavaransa vankkureihin ja kävelivät niiden vierellä. Ne, jotka eivät pystyneet kävelemään, matkasivat vankkureissa. Kun he saapuivat Rocky Ridgen luo, he joutuivat toiseen kamalaan lumimyrskyyn. Kun he ponnistelivat harjanteen rinnettä ylöspäin, heidän täytyi kääriytyä huopiin ja peittoihin, jotteivat olisi jäätyneet kuoliaiksi. Komppaniasta suunnilleen 40 ihmistä oli jo menehtynyt.³

Sää oli niin kylmä, että monet pyhistä saivat paleltumia käsiinsä, jalkoihinsa ja kasvoihinsa harjannetta ylittäessään. Yksi nainen menetti kylmyyden takia näkönsä.

Voimme kuvitella, miten Moultonit ja heidän kahdeksanlapsinen joukkonsa kiskoi ja työnsi heidän kahta kärryään heidän ponnistellessaan hangessa. Yhtä kärryä vetivät Thomas ja hänen vaimonsa lastinaan kallisarvoinen kuorma – Lottie, Lizzie ja Charles-vauva – ja pikku James Heber kompuroi ja tuli mukana köysi kiinnitettynä vyötäisilleen. Toista kärryä vetivät ja kiskoivat Sarah Elizabeth ja kolme muuta lasta. Kun eräs hyvä, iäkäs nainen näki pienen James Heberin ponnistelut, hän otti tätä kädestä, kun tämä laahusti käsikärryn perässä. Tämä ystävällinen teko pelasti James Heberin oikean käden, mutta hänen vasen kätensä, joka altistui pakkassäälle, paleltui. Kun perhe pääsi Salt Lake Cityyn, muutamia sormia siitä kädestä amputoitiin.

Varhain iltapäivällä 9. marraskuuta kärsivien ihmisten vankkurit pysähtyivät Salt Lake Cityssä kymmenystoimiston eteen, missä nykyään sijaitsee Joseph Smithin muistorakennus. Monilla saapuneilla olivat jalkaterät ja raajat paleltuneet. Kuusikymmentäyhdeksän oli kuollut matkan varrella. Mutta Englannissa Moultonin perheelle siunauksessa annettu lupaus oli täyttynyt. Thomas ja Sarah Denton Moulton eivät olleet menettäneet ainoatakaan lasta.

Pelastamisesta romanssiin

Komppaniaa olivat vastassa sadat Suolajärven asukkaat, jotka olivat innokkaasti odottaneet heidän tuloaan ja valmiita auttamaan huolenpidollaan. Kiitollisuus ja arvostus yhtä nuorta sankaria kohtaan, joka oli ollut pelastamassa Moultonin perhettä kuoleman otteesta, kasvoi Sarah

Elizabethin kohdalla pian romanssiksi ja rakkaudeksi.

Joulukuun 5. päivänä 1856 rakkaidensa onnittelujen saattelemana Sarah Elizabeth solmi avioliiton pelastajansa John Bennett Hawkinsin kanssa. Seuraavan vuoden heinäkuussa heidät sinetöitiin Endowment Housessa ajaksi ja iankaikkisuudeksi. He perustivat kotinsa Salt Lake Cityyn, ja heitä siunattiin kolmella pojalla ja seitsemällä tyttärellä. Yksi niistä tyttäristä, Esther Emily, meni naimisiin isoisäni Charles Rasbandin kanssa vuonna 1891.

Heinäkuun 24. päivänä me juhlimme pioneeripäivää ja ilmaisemme kiitollisuutta niistä monista pioneereista, jotka antoivat kaikkensa rakentaakseen Suolajärven laaksoa ja monia muita asuinyhteisöjä Yhdysvaltain länsiosissa. Ilmaissimme kiitollisuutta myös niistä myöhempien aikojen pyhien pioneereista kaikkialla maailmassa, jotka ovat viitoittaneet – ja yhä viitoittavat – evankeliumin tietä, jota muut voivat kulkea.

Mikä sai heidät kulkemaan eteenpäin? Mikä työnsi heitä eteenpäin? Vastaus on todistus Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta. Pioneerien lastenlastenlapsena lisään oman todistukseni siitä, etteivät heidän ponnistelunsa olleet turhia. Tunnen samaa, mitä he tunsivat. Tiedän saman, mitä he tiesivät, ja todistan siitä. ■

Puheesta, joka pidettiin auringonnousuun ajoittuvassa kokouksessa pioneeripäivänä 24. heinäkuuta 2007 tabernaakkelissa Salt Lake Cityssä.

VIITTEET

1. F. D. Richardsin ja Daniel Spencerin selonteko, "Smith, Marilyn Austin, *Faithful Stewards – the Life of James Gray Willie and Elizabeth Ann Pettit*, 95–120", history.lds.org.
2. Ks. Brigham Young, "Remarks", *Deseret News*, 15. lokakuuta 1856, s. 252; ks. myös LeRoy R. Hafen ja Ann W. Hafen, *Handcarts to Zion*, 1981, s. 120–121.
3. Näistä 19 oli kuollut ennen kuin komppania pääsi Fort Laramieen, mukaan lukien seitsemän, jotka olivat kuolleet valtamerimatalla, ja neljä, jotka olivat kuolleet Iowa Cityssä. Loput 19 kuolivat Fort Laramien ja alkutalven välillä, useimmat muutamia päiviä ennen pelastajien tuloa.

SÄILYTTIVÄT

uskon eristyksissä

Ryan W. Saltzgeber
kirkon historian osasto

Useimmat myöhempien aikojen pyhät nykyään palvelevat Jumalaa seurakunnissa, joissa he voivat "[kokoon-tua] usein yhteen paastoamaan ja rukoilemaan ja puhumaan keskenään sielujensa parhaasta" (Moroni 6:5). Mutta profeetta Moroni, joka kirjoitti nämä sanat, teki osan kauaskantoisimmasta työstään silloin, kun hän oli kansansa tuhouduttua jäänyt ainoaksi opetuslapseksi.

Kautta kirkon historian monet myöhempien aikojen pyhät ovat säilyttäneet uskonsa ollessaan yksin, kun he ovat olosuhteiden vuoksi jääneet eristyksiin. Jotkut, kuten Moroni, ovat eläneet viimeiset päivänsä todistajina ja esimerkkeinä tuleville sukupolville. Toiset ovat ehtineet näkemään päivän, jolloin he ovat jälleen voineet kertoa uskostaan.

Rukoilimme vuosikausia tätä päivää

Františka Brodilová saattoi tuskin ennalta nähdä sitä roolia, joka hänellä tulisi olemaan kirkon historiassa, kun eräs lähetyssaarnaaja

Kun nämä kirkon jäsenet jäivät sodan, sairauden tai muiden olosuhteiden vuoksi omassa maassaan yksin, he pysyivät kuitenkin uskollisina.

koputti hänen oveensa Wienissä vuonna 1913. Vuosi Františkan kääntymyksen jälkeen ensimmäinen maailmansota nielaisi mukaansa Itävalta-Unkarin valtakunnan, lähetyssaarnaajat palasivat kotiin ja monet miespuoliset jäsenet kutsuttiin asepalvelukseen, jolloin Františka ja muutamat muut sisaret jäivät pitämään kokouksia keskenään.

Sen enempää yhteyttä kirkon jäseniin Františkalla ei ollutkaan moniin vuosiin. Sodan jälkeen Františkan aviomiehelle Františekille luvattiin paikka Tšekkoslovakian uudessa hallinnossa. Kun he olivat muuttaneet Prahaan, Františka oli ainoa kirkon jäsen siinä maassa. Muutama kuukausi myöhemmin František kuoli, ja Františka jäi yksin huolehtimaan kahdesta pienestä tyttärestä – Francesista ja Janesta.

Františka opetti yksin tyttärilleen evankeliumia. ”Kasvoin kirkossa”, Frances muisteli. ”Kirkko oli kotimme!”¹ Lisäksi Františka kirjoitti kirkon johtajille Itävallassa pyytäen, että Tšekkoslovakiaan

Františka Brodilová liittyi kirkkoon Wienissä vuonna 1913 – vuosi ennen ensimmäisen maailmansodan puhkeamista – eikä hänellä ollut yhteyttä muihin kirkon jäseniin ennen vuotta 1929.

Františka oli läsnä, kun vanhin John A. Widtsoe (kumpikin keskikirjivissä) pyyhitti Tšekkoslovakian evankeliumin saarnaamiselle vuonna 1929.

lähetettäisiin lähetyssaarnaajia. Kirkon johtajat olivat vastahakoisia, koska viimeisin Prahassa noin 40 vuotta aiemmin ollut lähetyssaarnaaja oli vangittu saarnaamisen vuoksi ja sitten karkotettu kaupungista. Uudesta hallinnosta huolimatta kirkon johtajat pelkäsivät, ettei tilanne ollut muuttunut paljoakaan.

Lannistumatta Františka kirjoitti edelleen kirjeitä. Hän myös rukoili lähetyksentän perustamista. Vuonna 1928, kun Františka oli ollut omillaan yli vuosikymmenen, Thomas Biesinger – sama lähetyssaarnaaja, joka oli saarnannut Prahassa vuosia aiemmin – palasi. Vaikutti siltä, että perheen eristyneisyys oli päättynyt. Hieman myöhemmin vanhin Biesingerin heikkenevä terveys pakotti hänet kuitenkin lähtemään maasta.

Se lannisti Františkaa, mutta hän päätti jatkaa kirjeiden kirjoittamista jäsenille ja kirkon johtajille ulkomailla. Hänen sinnikkyytensä palkittiin: 24. heinäkuuta 1929 vanhin John A. Widtsoe (1872–1952) kahden toista apostolin koorumista saapui Prahaan mukanaan joukko lähetyssaarnaajia. Sinä iltana Františka ja tämä joukko kiipesivät Karlštejnin linnan lähellä olevalle kukkulalle, missä vanhin Widtsoe pyyhitti Tšekkoslovakian evankeliumin saarnaamiselle ja perusti virallisesti lähetyksentän. ”Harvat voivat käsittää sitä iloa, jota koimme”, Františka kirjoitti myöhemmin. ”[Olimme] vuosikausia rukoilleet tätä päivää.”²

Lähes puolen vuoden ajan lähetyksenseurakunta kokoontui Františkan kodissa. Františka auttoi myöhemmin tyttäriään Mormonin kirjan kääntämisessä tšekin kielelle ja laski perustuksen kirkon toiminnalle maassa, joka nykyään on Tšekin tasavalta.

Františkan tavoin monet myöhempien aikojen pyhät ovat eristyksissä ollessaan pysyneet kestävinä. Seuraavat miehet ja naiset ovat olleet ensimmäisinä kertomassa evankeliumista ja laskemassa kirkon perustusta kotimaassaan, minkä ansiosta muut ovat myöhemmin saaneet nauttia pyhien toveruudesta.

Miehensä kuoltua Františka kasvatti yksin heidän kaksi tytärtään.

Františkan tavoin monet myöhempien aikojen pyhät ovat eristyksissä ollessaan pysyneet kestävinä. Nämä miehet ja naiset ravitsivat uskonsa liekkiä, kertoivat evankeliumista ja vahvistivat kirkkoa kotimaassaan.

Johtavana vanhimpana Fujiya Nara (tummassa puvussa) otti vastuulleen pitää yhteyttä jäseniin sen jälkeen kun Japanin lähetyksenttä oli suljettu vuonna 1924.

Tosi uskon pysyvä lahja

Kun Japanin lähetyksenttä vuonna 1924 suljettiin, monet jäsenet tunsivat joutuneensa eksyksiin ja hylätyiksi. Suunnilleen 160 jäsenen johtaminen Japanissa lankesi Fujiya Naran harteille, joka oli maan johtava vanhin. Hänen työnsä rautateillä antoi hänelle tilaisuuden käydä tapaamassa hajallaan olevia pyhiä. Kun Fujiya ei päässyt käymään heidän luonaan, hän säilytti yhteyden julkaisemalla lehteä nimeltä *Shuro (Palmunlehti)*, jossa hän esitti evankeliumin sanomia ja kannusti jäljelle jääneitä pyhiä tulevana sekasortoisina vuosina.

Kun Fujiyan työpaikka siirtyi Mantšuriaan ja hänen tilalleen kutsuttu johtava vanhin kuoli yllättäen vuonna 1937, yhteys jäseniin Japanissa pian katkesi. ”Vaikka meillä ei ollut mitään kirjeenvaihtoa Salt Lake Cityn kanssa”, Fujiya kertoi, ”meillä oli vakaumus siitä, että kirkko aloittaisi jälleen toimintansa [täällä].”⁵

Toisen maailmansodan aikana

Fujiya palasi Tokioon, missä hän saarnasi naapureilleen ja piti viikoittaisia pyhäkoulun kokouksia. Sodan jälkeen Fujiya huomasi Edward L. Clissoldin – Amerikan asevoimissa palvelevan myöhempien aikojen pyhän – laittaman ilmoituksen, jossa

hän kutsui kirkon jäseniä Japanissa ottamaan yhteyttä häneen. Fujiya meni heti tapaamaan Edwardia tämän hotellihuoneeseen. Kun Edward osallistui myöhempien aikojen pyhien kokouksiin Tokiossa, hän yllättyi huomattavasti, että kokouksissa kävi lähes sata henkilöä.

”Kaikessa kokemassamme”, Fujiya sanoi myöhemmin, ”suurin lahja ja pysyvä lahja on ollut se, että tuntee ja ottaa vastaan tosi uskon – se tarkoittaa sitä, että tuntee taivaallisen Isän, Jeesuksen Kristuksen ja Pyhän Hengen.”⁴

Kirkon vahvistamista Havaijissa

Jonathan H. Napela oli hyvin arvostettu tuomari Mauin saarella ennen kuin hänet ja hänen vaimonsa Kiti kastettiin vuonna 1851. Kun Jonathan joutui kirkkoon liittyttyään jättämään tuomarinviransa, hän omisti tarmonsaa kirkon vahvistamiseen havaijin kielillä puhuvien keskuudessa. Jonathan opetti kielistä lähetyssaarnaaja George Q. Cannonille, auttoi Mormonin kirjan kääntämisessä ja laati ensimmäisen vierasta kielistä opettelevien lähetyssaarnaajien koulutusohjelman.

Sen tuloksena kirkkoon liittyi kolmen vuoden aikana yli 3 000 syntyperäistä havaijilaista. ”Meille on hyvin selvää, että tämä on Jumalan kirkko”, Jonathan kirjoitti. ”Näillä saarilla on monia, jotka ovat saaneet Jumalan armosta Herran Jeesuksen Kristuksen kautta vahvan uskon siihen, että voimme saada Pyhän Hengen.”⁵

Vuonna 1872 Kiti Napela sairastui lepraan ja häntä vaadittiin muuttamaan

Oikealla: Jonathan Napela, yksi ensimmäisiä kääntymäisiä Havaijissa, auttoi Mormonin kirjan kääntämisessä havaijin kielelle. Alla: Wilhelm Friedrichs (toinen vasemmalta) ja Emil Hoppe (keskellä takarivissä) olivat mukana ensimmäisessä kastetilaisuudessa Argentiinassa.

JONATHAN NAPELAN MUOTOKUVA KIRKON HISTORIAN KIRJASTON JA ARKISTOJEN LUVALLA

leprayhdyskuntaan Moloka'in saarelle. Sen sijaan että olisi jäänyt pyhien keskuuteen, Jonathan anoi, että hänkin pääsisi yhdyskuntaan. Hän kirjoitti terveyslautakunnalle: "Haluan olla jäljellä olevan lyhyen ajan vaimoni luona."⁶ Anomukseen suostuttiin, ja Jonathanista tuli seurakunnanjohtaja Moloka'in saarella. Jonathan teki tiivistä yhteistyötä paikallisen katolisen papin isä Damienin kanssa palvelukseen kaikkia niitä, jotka sairastivat lepra. Myöhemmin Jonathan kuoli lepraan, johon hän oli sairastunut leprayhdyskunnassa.

"Riemuitsen siitä, että saan olla välineenä Jumalan käsissä"

Friedrichsin ja Hoppen perheet olivat ainoita myöhempien aikojen pyhiä Argentiinassa, kun he muuttivat sinne Saksasta 1920-luvun alkupuolella. Wilhelm Friedrichs ja Emil Hoppe yrittivät kertoa evankeliumista uudessa maassaan jakaen lehtisiä ja kutsuen muita mukaan kokouksiinsa. "Luotan täydellisesti siihen, että taivaallinen Isäni lähettää vilpittömiä ystäviä, jotka ottavat evankeliumin vastaan", Wilhelm kirjoitti, "sillä riemuitsen siitä, että saan olla välineenä Jumalan käsissä."⁷

Heillä oli kuitenkin merkittäviä haasteita. Perheet asuivat kaukana toisistaan, ja heidän piti tehdä parin tunnin matka kokoontuakseen yhdessä. Koska Emil oli diakoni ja Wilhelm opettaja Aaronin pappeudessa, he eivät pystyneet suorittamaan toimituksia kuten sakramenttia tai antamaan pappeuden siunauksia.

Vuonna 1924 Hildegarde Hoppe synnytti tyttövauvan, joka kuoli kaksi kuukautta myöhemmin. Surressaan Hildegarde kysyi, kuinka pienokaisen nimi

*Heidän
sinnikkyytensä
kirkon perustuksen
luomisessa soi
myöhemmin muille
mahdollisuuden
nauttia pyhien
toveruudesta.*

Lisää tietoa näistä ja muista uskollisista pyhistä eri puolilla maailmaa on Evankeliumiaiheisen kirjaston sovelluksen Kirkon historia -osaston kohdassa Maakohtaiset tarinat tai sivustolla history.lds.org.

Kun Phillipe ja Annelies Assard (vasemmalla) tapasivat Lucien ja Agathe Affouén Norsunluurannikolla, kumpikin aviopari riemuitsi tietäessään, etteivät he ole sinä maassa kirkossa yksin.

voitaisiin sisällyttää kirkon aikakirjoihin. Sen seurauksena Wilhelm aloitti kirjeenvaihdon kirkon johtajien kanssa Salt Lake Cityssä.

Puolitoista vuotta myöhemmin vanhin Melvin J. Ballard (1873–1939) kahdentoista apostolin koorumista sekä muita lähetyssaarnaajia lähetettiin tapamaan käännynnäisten kasvavaa joukkoa Buenos Airesissa. Kun he saapuivat joulukuussa 1925, vanhin Ballard kastoi useita käännynnäisiä ja perusti lähetyseurakunnan. Joulupäivänä vanhin Ballard pyhitti Etelä-Amerikan lähetystyölle ja perusti ensimmäisen lähetyskentän sillä mantereella.

Toi evankeliumin takaisin kansalleen

Phillipe ja Annelies Assard elivät mukavaa elämää, kun lähetyssaarnaajat koputtivat heidän oveensa Kölnissä Saksassa vuonna 1980. He ottivat pian evankeliumin vastaan ja tunsivat ”valtavaa kiitollisuutta siunauksista”. Pian Phillipe tunsu voimakasta halua palata

kotimaahansa Norsunluurannikolle kertomaan palautetusta evankeliumista. ”Niinpä vuonna 1986 rukoilutuani ja paastottuani vaimoni kanssa monet kerrat”, Phillipe muistelee, ”päätin palata Norsunluurannikolle antamaan, mitä itse olin saanut, parantamaan sukuni ja kansani osaa.”⁸

Ennen lähtöään Saksasta Phillipe neuvotteli kirkon johtajien kanssa. Vaikka Norsunluurannikolla ei ollut yhtään kirkon yksiköitä, siellä oli jonkin verran jäseniä, jotka olivat liittyneet kirkkoon muissa maissa. Assardeille annettiin luettelo heidän nimitään, ja seuraavan vuoden kuluessa he kirjoittivat tunnollisesti jokaiselle. Vähitellen Assardit sytyttivät muissa uudelleen uskon kipinän, ja heille annettiin lupa aloittaa sunnuntai-kokousten pitäminen kodissaan. Myöhemmin perustettiin seurakuntia, ja vuonna 1997 Norsunluurannikolla järjestettiin ensimmäinen vaarna. ■

VIITTEET

1. Frances McOmer, julkaisussa Ruth McOmer Pratt, ”Frantiska Vesela Brodilova”, julkaisematon käsikirjoitus, 2009, s. 18.
2. Františka Brodilová, julkaisussa Pratt, ”Frantiska Vesela Brodilova”, s. 25.
3. Fujiya Nara, julkaisussa Lee Benson, ”Japanese Member Survives Adversity”, *Church News*, 17. helmikuuta 1979, s. 7.
4. Fujiya Nara, julkaisussa Benson, ”Japanese Member Survives Adversity”, s. 7.
5. Jonathan Napela, julkaisussa ”Foreign Correspondence: Sandwich Islands – Minutes of Conference, Makawao, April 1st, 1852”, *Deseret News*, 27. marraskuuta 1852, s. 4.
6. Jonathan Napela, artikkelissa Fred E. Woods, ”A Most Influential Mormon Islander: Jonathan Hawaii Napela”, *The Hawaiian Journal of History*, osa 42, 2008, s. 148.
7. Wilhelm Friedrichs, kirje, päivätty 5. maaliskuuta 1924, Argentiinan lähetyskentän kirjeenvaihto, kirkon historian kirjasto.
8. Ks. Robert L. Mercer, ”Pioneereja Norsunluurannikolla”, *Liahona*, maaliskuu 1999, s. 19.

Mormonin kirja muuttaa ihmisten elämän

*Nämä käännynnäiset saivat uskon
lukemalla Mormonin kirjaa.*

Mormonin kirja on todellakin lahja, jonka tarkoituksena on tuoda meille – Jumalan lapsille – tieto Jeesuksen Kristuksen tosi evankeliumista. Enrique Serpa Bustamante, jäsen Limassa Perussa, pitää Mormonin kirjaa ikään kuin kirjeinä rakastavalta isältä: ”Taivaallinen Isämme on kirjoittanut ’kirjeitä’ profeettojen välityksellä antaen neuvoja, lohtua ja johdatusta meidän hyväksemme sekä siunaten meitä kaikkina aikoina. Hän on niin viisas suunnitelmassaan, että Hän tietää, kuinka antaa meille näitä rakkauden kirjeitä juuri silloin, kun meidän sydämemme on valmistautunut ymmärtämään Hänen siunauksiaan ja Hänen evankeliumiaan.”

Seuraavassa useat käännynnäiset eri puolilta maailmaa todistavat siitä, mikä Mormonin kirjassa kiinnitti heidän huomionsa, kun he saivat opetusta kirkosta.

Toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta

Näin Mormonin kirjan veljentyttäreni kodissa Ibadanissa Nigeriassa. Koska olen innokas lukija ja minua kiinnosti saada selville, miksi kirjassa sanotaan sen olevan ”toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta”, otin kirjan luettavakseni.

Alaotsikko ”toinen todistus Jeesuksesta Kristuksesta” avasi mieleni näkemään sen mahdollisuuden, että olisikin maailmanlaajuinen Vapahtaja eikä vain israelilaisten Vapahtaja, mikä siihen aikaan herätti minussa suurta huolta. Se, että Hän kävi nefiläisten luona ja antoi lakinsa ja toimituksensa niiden ihmisten

keskuudessa, herätti minussa halun tietää lisää Hänen palvelutyöstään.

Se alaotsikko sai minut oppimaan lisää kirkosta. Aloin tuntea Hengen vaikutusta, kun noudatin Mormonin kirjaan kirjoitettuja kehotuksia, kuten rukoilla tietääkseni totuuden omakohtaisesti (ks. Moroni 10:4). Nyt tiedän, että Vapahtaja elää ja rakastaa meitä kaikkia.

Ezekiel Akeh, Idaho, USA

1. Nefi 8 – hedelmä ”yli kaiken sen, mitä milloinkaan ennen olin maistanut”

Jakeissa 1. Nefi 8:11–12 Lehi kuvailee, että elämän puun hedelmä oli ”makeinta, yli kaiken sen, mitä milloinkaan ennen olin maistanut. – Se täytti sieluni tavattoman suurella ilolla.” Kun luin nämä jakeet, tunsin voimakkaasti, että tämä hedelmä oli jotakin hyvin erityistä, ja halusin sitä itsekin.

Tunsin suurta myötätuntoa Lehiä kohtaan. Ajattelin, että jos olisin Lehi ja tämä hedelmä olisi olemassa, tuntisin samoin kuin hän ja haluaisin kiihkeästi perheenikin syövänsä sitä. Tämä tuntui pätevän erityisen hyvin omalla kohdallani, koska vanhempani eivät vielä ole kirkon jäseniä, joten yhä nykyäänkin kun luen näitä jakeita, ne tuntuvat puhuvan siitä, mitä on sydämessäni.

Tiesin, että tämä hedelmä oli erityinen, jo ennen kuin tiesin, että se kuvasi Jumalan rakkautta ja Hänen evankeliumiaan. Myöhemmin kun ymmärsin hedelmän merkityksen, ajattelin, kuinka tarkasti sitä kuvataan pyhissä kirjoituksissa.

Pyhät kirjoitukset ovat todellakin aikakirjoja totuudesta, ja ne on saatu profeetoilta ja ne sisältävät Jumalan sanaa.
Eun Jin Yeom, Gyeonggi, Etelä-Korea

MK Jaak. 5:74 – halu palvella Jumalaa

Kun olin tutustumassa kirkkoon, luin jakeen MK Jaak. 5:74. Se teki minuun vaikutuksen heti ensimmäisellä lukukerralla. Olin ollut koko elämäni ajan hyvin aktiivinen aiemmassa kirkossani, ja minulla oli aina ollut halu palvella Jumalaa. Olin jopa toivonut jonakin päivänä opiskelevani filosofiaa ja teologiaa Häntä palvellakseni. Olin jo läpäissyt pääsykokeet aloittaakseni filosofian opintoni.

Mutta en koskaan unohda sitä, kun ensi kerran luin tämän pyhien kirjoitusten jakeen. Muistan, että se oli samana iltana, kun olin ensimmäisen kerran osallistunut MAP-kirkon jumalanpalvelukseen. Oppiluokkien

välisellä tauolla näin ilmoitustaululla presidentti Thomas S. Monsonin saaman ilmoituksen lähetyssaarnaajien palveluun alentamisesta.

Kun samana iltana luin jakeen MK Jaak. 5:74, tiesin, että minun tuli palvella Jumalaa. Ja jollakin tavoin katsoessani lähetyssaarnaajia – niitä kahta nuorta miestä, jotka olivat samanikäisiä kuin minä – jotka antoivat elämänsä Hänen palvelukseensa, tiesin, että näin voisin itsekin palvella. Sitä jumalanpalvelusta edeltävänä iltana olin päättänyt mennä kasteelle. Jumalanpalveluksen jälkeisenä iltana päätin mennä lähetystyöhön. Nyt olen palannut kotiin palveltuani kunniakkaasti ihania ihmisiä Cebun itäisellä lähetyksen-tällä Filippiineillä.

Josef Gutierrez, Batangas, Filippiinit

Enosin kirja – syntien anteeksianto

Kun ensimmäistä kertaa luin Mormonin kirjaa, en tiennyt, mistä aloittaa. Anteeksianto oli minulle vaikeaa, varsinkin itselleni anteeksi antaminen ja sen tietäminen, olenko kelvollinen saamaan anteeksi. Toinen lähetyssaarnaajasisarista sanoi minulle, että saisin vastauksen pyhistä kirjoituksista ja että ellen tiennyt, mistä aloittaa, minun pitäisi rukoilla asiasta, niin ne pyhien kirjoitusten kohdat, joita tarvitsisin, avautuisivat minulle. Päätin avata kirjan satunnaisesta kohdasta ja lukea siitä – Enosin kirja, jakeet 4–6. Heti kun olin lukenut tuon kohdan, tiesin, että Mormonin kirja on totta.

Jennifer Andreski, Kalifornia, USA

Moosia 27 – mahdollisuus muutokseen

Kun ensimmäistä kertaa luin Mormonin kirjaa, niin luku, josta Mormonin kirjassa pidin eniten, oli Moosian kirjassa, kun Alman poika kielsi kirkon ja yritti hävittää sitä. Mutta hänessä tapahtui valtava muutos – hän tunsu Pyhän Hengen ja hän muuttui uskovaksi. Minä todella pidin siitä, koska jokaiselle pitäisi antaa mahdollisuus muutokseen.

Maria Gracia Henrique Gonzalez, Maule, Chile

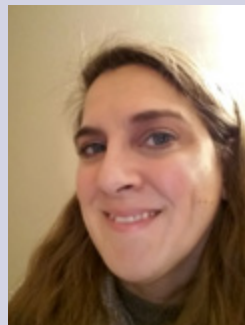
Ezekiel Akeh

Josef Gutierrez

Jennifer Andreski

Marie-Chantal Hogue

Venu Bhaskar Nakka

Moosia 27:28–29 – onnellisuus ja lunastus

Kun olin uusi jäsen, minuun teki vaikutuksen kohta Moosia 27:28–29. Olin – ja yhä olen – hyvin kiitollinen siitä, että Herra osoitti minua kohtaan armoa ja lunasti minut synnin täyttämästä elämästä. Ennen kastettani luulin olevani onnellinen, mutta mitään ei voi verrata siihen onneen, jota olen tuntenut otettuani vastaan palautetun evankeliumin. En ollut koskaan tuntenut niin suurta luottamusta ja niin suurta varmuutta siitä, että edessä on loistava tulevaisuus.

Otettuani vastaan Alman kutsun tulla ja ottaa kasteen parannukseen, jotta pääsisin osalliseksi elämän puun hedelmästä (ks. Alma 5:62), koin samaa lohdullista ja rauhallista vapautumista kuin Alma nuorempi kirjoittaessaan: ”Minä olin pimeimmässä kuilussa, mutta nyt minä näen Jumalan ihmeellisen valon. Minun sieluni kidutti iankaikkinen piina, mutta minut on temmattu pois, eikä sieluni enää tunne tuskaa.” (Moosia 27:29.) Tämä kohta auttoi minua ymmärtämään, että uusi alku elämässäni ja juuri löytämäni onni perustuivat sen tunnustamiseen, että Jeesus Kristus on minun Vapahtajani ja minun Lunastajani. Nyt olen äärettömän kiitollinen siitä, että Vapahtajani on maksanut oikeudenmukaisuuden hinnan ja sallii minun tuntea yhä uudelleen sitä samaa lunastavaa rakkautta joka kerta kun teen parannuksen.

Marie-Chantal Hogue, Ontario, Kanada

Se pieni sininen kirja

Vartuin Intiassa, missä tapasin lähetyssaarnaajat ja menin ensimmäistä kertaa kirkkoon. Se sunnuntai sattui olemaan pääsiäissunnuntai. Työvuoroni takia saavuin kirkkoon myöhässä ja osallistuin nuorten pyhäkoululuokkaan, jossa oppiainetta opetti yksi lähetyssaarnaajista. Hän luki joitakin

kohtia sinisestä kirjasta, jota en ollut nähnyt koskaan aiemmin, mutta ne kohdat kuulostivat aivan kuin raamatunkohdilta. Hänen opettaessaan tunsin sydämessäni voimakasta tunnetta ja tiesin, että minullakin pitäisi olla tämä kirja.

Oppitunnin jälkeen menin suoraan hänen luokseen ja sanoin hänelle: ”Minä tarvitsen tuon kirjan.” Koska kirja oli lähetyssaarnaajan oma kirja, hän ei voinut antaa sitä minulle, mutta hän antoi minun katsoa ja tunnustella sitä. Näin kultakirjaimiset sanat, jotka koristivat kirjan kantta: ”Mormonin kirja”. Sain jälleen saman tunteen, että tarvitsin sen kirjan itselleni. Lähetyssaarnaaja sai osoitteeni ja lupasi tuoda minulle kirjan. Ja niin kävi – pian sen jälkeen lähetyssaarnaajat tulivat kotiini ja ojensivat minulle oman Mormonin kirjan. Sitten he alkoivat opettaa minulle lähetysoikeskusteluja.

Sinä vuonna pääsiäinen toi elämäni uskomattoman siunauksen: Mormonin kirjan. Se pieni sininen kirja on tuonut elämäni elämän hengen, ja olen hyvin kiitollinen siitä, että olen saanut etuoikeuden oppia siitä. ■

Venu Bhaskar Nakka, Kalifornia, USA

VOIMALLISIA TOTUUKSIA MORMONIN KIRJASSA

”Jotakin voimallista tapahtuu, kun Jumalan lapsi pyrkii tietämään lisää Hänestä ja Hänen rakkaasta Pojastaan. Missään muualla näitä totuuksia ei opeteta selkeämmin ja voimallimmin kuin Mormonin kirjassa. – –

Rakkaat veljeni ja sisareni, todistan, että Mormonin kirja on todellakin Jumalan sanaa. Se sisältää vastaukset elämän tärkeimpiin kysymyksiin.”

Presidentti Russell M. Nelson, ”Mormonin kirja – millaista elämäsi olisi ilman sitä?”, *Liahona*, marraskuu 2017, s. 61–62.

ST. GEORGEN HYVIÄ IHMISIÄ

Kun olin suunnilleen 12-vuotias, näin kirkon elokuvan, jossa näytettiin, kun presidentti Lorenzo Snow (1814–1901) rukoili St. Georgessa Utahissa Yhdysvalloissa asuvien myöhempien aikojen pyhiin puolesta, jotka kärsivät ankarasta kuivuudesta.

”Herra”, presidentti Snow rukoili, ”siunaa St. Georgen hyviä ihmisiä.”

Tämä ilmaus, ”St. Georgen hyviä ihmisiä”, jätti pysyvän vaikutelman nuoreen mieleeni. Koska asuin Chilessä, yritin kuvitella, millaisia uskollisia pyhiä ”St. Georgen hyvät ihmiset” varmaankin ovat. Halusin tavata heidät.

Yli 30 vuotta myöhemmin vuonna 2005 perheeni ja minä veimme toiseksi vanhimman poikamme Provoon Utahiin liittymään veljensä seuraan, joka jo opiskeli Brigham Youngin yliopistossa. Saapumisemme jälkeisenä iltana sanoin: ”Haluan mennä katsomaan St. Georgen hyviä ihmisiä.”

”Mutta papá”, vanhin poikani vastusteli, ”St. George on kaukana.”

”Poikani”, vastasin, ”papá maksoi lentoliput. Papá maksaa ruokakulut. Papá maksaa bensakulut. Papá haluaa itse vain yhtä asiaa. Hän haluaa tavata St. Georgen hyviä ihmisiä!”

”Selvä”, poikani sanoi käsittäessään, että olin vakavissani.

Seuraavana päivänä ajoimme yli 400 kilometrin matkan St. Georgeen. Saavuttuamme sinne menimme temppelein luona olevaan vierailukeskukseen ja kävimme katsomassa presidentti Brigham Youngin (1801–1877) talvikotia. Kävimme myös tabernaakkelissa, missä sain kutsun puhua perheelleni hetken ajan samalta puhujakorokkeelta, jolta presidentti Snow oli puhunut ”St. Georgen hyvälle ihmisille”. Kävelimme ympäri kaupunkia katsellen ja tavaten ihmisiä. He vaikuttivat tavallisilta, uskollisilta myöhempien aikojen pyhiltä.

Olin onnellinen, että menimme sinne. Mutta kun palasimme

Chileen, ymmärsin jotakin: olin nähnyt ”St. Georgen hyviä ihmisiä” aiemminkin.

Työni ja kirkon tehtäväni vuoksi olen matkustanut kaikkialla Chilessä. Calamassa olen nähnyt nuoria aikuisia, jotka pyrkivät pitämään käskyt. La Serenassa olen nähnyt omistautuneita vanhempia, jotka saapuvat lastensa kanssa aikaisin kirkon kokouksiin. Antofagastassa olen nähnyt myöhempien aikojen pyhiä, jotka puolustavat joka päivä sitä, mikä on oikein. Vallenarissa, Copiapóssa, Calderassa, Tocopillassa ja muissa kaupungeissa olen nähnyt jäseniä, jotka polvistuvat rukoilemaan ja sitten kulkevat eteenpäin vaikeinakin aikoina.

Kun näen uskollisia myöhempien aikojen pyhiä, jotka ovat kuuliaisimpia ja kestäviä – riippumatta siitä, missä he asuvat tai mitä haasteita he kohtaavat – sanon itselleni: ”Nämä ovat St. Georgen hyviä ihmisiä.” ■

Claudio Gonzalez, Antofagasta, Chile

Kun näen uskollisia myöhempien aikojen pyhiä – riippumatta siitä, missä he ovat – sanon itselleni: ”Nämä ovat St. Georgen hyviä ihmisiä.”

”ITSE ASIASSA MINÄKIN OLEN MORMONI”

Olin juuri istunut linja-autoon, kun eräs mies käytävän toisella puolella kumartui puoleeni ja sanoi: ”Sinulla on kaunis sielu.”

Lienee selvää, että yllätyin. Minulle ei ollut koskaan kohteliaisuutena kehuttu sieluani. En aivan tiennyt, miten vastata, joten sanoin vain: ”Kiitos.”

Mies sanoi minulle, että hän pystyi näkemään sen, koska hän teki työtä uskonnollisen ryhmänsä kanssa. Kuuntelin häntä, kun hän antoi minulle neuvoja, kuinka säilyttää sieluni kauniina.

Kun linja-auto ajoi pysäkillle, me kumpikin nousimme poistuaiksemme ja hän lausui minulle vielä yhden viimeisen ajatuksen: ”Varo, ettet kuuntele niitä mormoneja.”

Hetkeksi aika tuntui pysähtyvän. Tämä mies oli nähnyt kasvoistani jotakin erityistä, mutta hänellä ei ollut aavistustakaan siitä, että se oli *uskontoni* ansiota.

Kuinka vastaisin? Rehellisesti sanottuna ensimmäinen ajatukseni oli olla sanomatta mitään ja olla aivan kuin en olisi kuullut häntä. Olin huolissani siitä, että jos kertoisin hänelle olevani kirkon jäsen, hän saattaisi suhtautua siihen kielteisesti tai jopa tylästi.

Mutta sitten mieleeni tuli eräs pyhien kirjoitusten kohta: ”Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat” (Room. 1:16). Käsitin, etten hävennyt evankeliumia, ja tiesin, että sieluni ei voisi loistaa muille, ellen seisoi todistajana. Uudella

Tiesin, että sieluni ei voisi loistaa muille, ellen seisoi todistajana.

päätäväisyydellä katsoin miestä ja sanoin: ”Itse asiassa minäkin olen mormoni.”

Mies tuijotti minua, ja minä tuijotin takaisin. Yllätyksekseni hän naurooi ja sanoi, ettei voisi liittyä kirkkoon, koska hän piti kahvista aivan liian paljon. Minäkin nauroin, ja lähdimme kumpikin omaan suuntaamme.

Vielä tänäkin päivänä olen iloinen tekemästani valinnasta. Tiedän, että voi olla vaikea kertoa olevansa kirkon jäsen. Toisinaan se voi olla pelottavaa! Mutta kun puolustamme Jumalan työtä, meidän sielumme voi loistaa valona maailmalle. ■

Abby Thorne, Utah, USA

Juoksulenkkini pysäköintialueella jatkuivat aina silloin tällöin kolmen vuoden ajan.

JUOKSIN KIRKKOON

Eräänä päivänä etsiessäni juoksu- paikkaa päätin kokeilla naapurustossani erään kirkon pysäköintialuetta. Pidin siitä, koska se oli valaistu ja päällystetty. Huomasin, että kun juoksin 10–15 kertaa rakennuksen ympäri, se vastasi miltei viiden kilometrin pituista lenkkiäni.

Juoksulenkkini pysäköintialueella jatkuivat aina silloin tällöin kolmen vuoden ajan. Aika ajoin näin pysäköintialueella ihmisiä, koska joskus juoksin jumalanpalveluksen ja muiden toimintojen aikaan.

Useita kertoja sain vaikutelman siitä, että minun piti puhua jonkun kanssa kirkosta, mutta minulla ei ollut aavistustakaan siitä, kuinka tekisin niin. Ollessani eräänä iltana matkalla töistä kotiin päätin pysähtyä kirkon luo katsomaan, löytäisinkö sieltä ketään. Kun kävelin sisälle

kirkkorakennukseen, löysin sieltä lähetyssaarnaajat, kun nämä olivat lopettelemassa puhutteluja lähetysohittajan kanssa. Esittelin itseni, ja istuimme aulaan. Siellä he opettivat minulle ensimmäisen evankeliumiaiheisen oppiaiheen.

Parin seuraavan viikon ajan jatkoin tapaamisia lähetyssaarnaajien kanssa. Kun osallistuin sakramenttikokoukseen, seurakunnan jäsenet osoittivat rakkautta, hyväksyntää, ystävyyttä ja kannustusta. Kun ajattelin sitä, mitä opin, käsitin, että uteliaisuuteni kirkkoa kohtaan oli kasvanut niin, että minun täytyi tehdä päätös, menisinkö kasteelle. Tunsin, että Henki kehotti minua tekemään, mitä taivaallinen Isäni halusi minun tekevän, mutta jatkoin kamppailua päätöksen kanssa. Viimein minut kastettiin marraskuussa 2001 ollessani 36-vuotias.

Päätökseni juosta kirkon pysäköintialueella tuntui aikanaan merkityksettömältä. Mutta se johti suurimpiin saamiini siunauksiin: jäsenyyteeni kirkossa ja siihen, että tapsin suurenmoisen vaimoni Jenneferin ja minut sinetöitiin häneen ajaksi ja iankaikkisuudeksi San Diegon tempelissä Kaliforniassa Yhdysvalloissa.

Jos siis satutte näkemään jonkun lenkillä kirkkorakennukseenne pysäköintialueella, esitelkää itsenne! Ei sitä koskaan tiedä – hänestä saattaa pian tulla seurakuntanne uusin jäsen! ■

Daniel R. Thompson, Kalifornia, USA

NEUVO, JOTA EN HALUNNUT KUULLA

Kun aviomieheni ja minä päätimme perustaa oman liikeyrityksen, kolme ensimmäistä vuotta olivat vaikeita. Emme onnistuneet tekemään voittoa, vaan jouduimme velkoihin. Teimme lujasti työtä, mutta käsittämättömät ongelmat tekivät siitä ajasta elämämme vaikeinta.

Tilanne paheni, kun tapaninpäivänä anoppini kuoli ja vain viikko myöhemmin – uudenvuodenaattona – minä tulin erittäin kipeäksi. Siihen aikaan olimme pennittömiä, olimme menettäneet automme ja – pahinta kaikesta – olimme menettäneet sairausvakuutuksemme.

Lopulta minulla todettiin pahanlaatuinen syöpä, joka oli edennyt jo ainakin viisi vuotta. Tilanne oli vakava ja edellytti välitöntä leikkausta. Minulta oli aika loppumassa, eikä meillä ollut rahaa tarvitsemaani kalliiseen sairaalahoitoon.

Aviomieheni ja minä menimme tapaamaan piispaamme ja pyytämään apua. Selitimme, että nyt oli kirjaimellisesti kyse elämästä ja kuolemasta. Piispa oli huolissaan, mutta hän sanoi meille, että hän tunsin innoitusta odottaa hieman pidempään ennen kuin antaisi avustusta, jotta nähtäisiin, järjestyisikö meille jokin toinen keino. Hän vakuutti meille, että jos uskomme olisi riittävä, Herra järjestäisi minulle keinon saada tarvitsemaani apua.

Alkuun piispan suhtautuminen sai minut vihaiseksi ja katkeraksi. Tunsin, että niin hän kuin Herrakin olivat hylänneet minut. Mutta minulla oli todistus evankeliumista, ja uskoin, että piispaamme oli Jumalan kutsuma. Syvästä murheestani huolimatta

rukoilin, että taivaallinen Isä auttaisi minua edelleen rakastamaan, kunnioittamaan ja tukemaan piispaamme. Kun rukoilin tätä, sain lohtua ja tunsin, että Herra auttaisi minua jollakin tavoin.

Aviomieheni ja minä kuljimme eteenpäin uskon turvin, ja pääsin tarvittaviin kokeisiin sairaalaan ja minulle varattiin leikkausaika – huolimatta rahan puutteestamme. Leikkausta edeltävänä päivänä myimme liikeyrityksemme hyvällä hinnalla, minkä ansiosta saatoimme maksaa kaikki terveydenhoitokuluni.

Nyt kävi selväksi, miksi piispaamme oli epäröinyt antaa avustusta. Hän oli toiminut innoituksen mukaan, jotta minä voisin saada arvokkaan hengellisen kokemuksen. Tämä kokemus opetti minua luottamaan Vapahtajaan silloinkin kun tie näyttää turhautavalta ja pelottavalta. Olen kiitollinen siitä neuvosta, jota en halunnut kuulla piispaltamme. Nyt tiedän, että Jumala on ihmeiden Jumala eikä Hän koskaan hylkää meitä. ■

Julkaistaan nimettömänä,
Porto Alegre, Brasilia

Minulta oli aika loppumassa, eikä meillä ollut rahaa tarvitsemaani kalliiseen sairaalahoitoon.

Kolme nykypäivän pioneerin matkaa

Sarah Keenan

Palvellessani lähetystyössä Melbournessa Australiassa olin seurakunnassa, joka koostui kansainvälisistä opiskelijoista. Kun he oppivat pyhäkoulussa pioneereista, mietin, kuinka kiinnostuneita he olisivat – he olivat miltei kaikki uusia käännynnäisiä, eikä kenelläkään heistä ollut esivanhempia, jotka olisivat ylittäneet Pohjois-Amerikan tasangot.

Yllättävää kyllä, monia kansainvälisiä opiskelijoita nämä tarinat kiehtoivat. Jotkut heistä mainitsivat, kuinka he samaistuivat varhaisiin pyhiin henkilökohtaisella tasolla: pioneerien tavoin nämä opiskelijat olivat uusia käännynnäisiä ja he olivat tehneet uhrauksia vakiinnuttaakseen kirkkoa asuinalueellaan. Joidenkin näiden jäsenten kotimaassa kirkko joko oli pieni tai sitä ei ollut. He olivat nykypäivän pioneereja, jotka loivat uutta uskonnollista perintöä tuleville sukupolville.

Seuraavassa on kolme kokemusta käännynnäisiltä, jotka ovat liittyneet nykypäivän pioneerien joukkoon.

KUNNIOITIN SUKUANI UUSIN TAVOIN

Nami Chan, Taoyuan, Taiwan

Perheeni ja suuri osa suvustani Taiwanissa ovat buddhalaisia. Kun olin pieni, muistan, kuinka autoin valmistelemaan uhreja esivanhemmille ja useille jumalille kiinalaisena uutenavuotena ja muina juhlapäivinä. Se oli meille suvun perinne sekä tapa muistaa esivanhempiamme ja tuoda rauhaa ja vaurautta perheelleni.

Kun jotkut sukulaisistani liittyivät tunnustuksettomaan kristilliseen kirkkoon, sillä ei ollut alkuun mitään vaikutusta perheeseeni. Mutta kun koitti qingming-juhlan aika, jolloin palvotaan

Kolme nuorta aikuista kertoo, kuinka he liittyivät kirkkoon ja loivat uskon perinnön itselleen ja perheelleen.

esivanhempia ja poltetaan suitsuketta heidän haudoillaan, kristityt sukulaisemme eivät halunneet osallistua. He sanoivat, että he olivat sitoutuneet noudattamaan kymmentä käskyä, varsinkin käskyä ”Sinulla ei saa olla muita jumalia” (2. Moos. 20:3). Perheeni ei ollut aiemmin keskustellut mistään muista

uskonkäsitteistä, mutta siitä päivästä lähtien kristinusko edusti perheeni silmissä perinteiden tuhoutumista ja se nähtiin kielteisessä valossa.

Opiskellessani yliopistossa tapasin kadulla MAP-lähetysaarnajat. Tavallisesti en olisi ollut kiinnostunut siitä, mitä heillä oli sanottavana, mutta jotkin kokemukset olivat valmistaneet sydäntäni vastaanottamaan heidän sanomansa. Heitä tavatessani suostuin rukoilemaan ja lukemaan Mormonin kirjaa, ja minulle alkoi kasvaa henkilökohtainen todistus siitä, mitä minulle opetettiin. Mutta koska vanhemmillani oli kielteisiä ajatuksia kristinuskosta, en halunnut kertoa heille haluavani mennä kasteelle. Monta kuukautta sen jälkeen, kun olin ensi kertaa tavannut lähetysaarnajat, kerroin viimein vanhemmilleni, että halusin mennä

kasteelle ja että halusin palvella lähetystyössä. He olivat poissa tolaltaan, mutta tiesin tekeväni oikean valinnan.

Minulla ei ole pioneeriesivanhempia, mutta tunnen kyllä ymmärtäväni heidän uhrauksensa. On vaikea luopua joistakin perinteistä ja kohdata vastustusta sukulaisten taholta. Vielä nytkään – viisi vuotta kirkkoon liittymiseni jälkeen, jona aikana olen palvellut lähetystyössä – perheeni ei täysin tue päätöstäni, mutta he ovat alkaneet hyväksyä sen. Kirkkoon liittyminen on auttanut minua kunnioittamaan sukuani uusin tavoin, kun teen sukututkimusta ja tutkin tietoja esivanhemmistani. Todistukseni Jeesuksesta Kristuksesta ja Hänen sovituksensa auttavat minua selvittämään kaikki ristiriidat, joita minulla saattaa olla perheeni kanssa.

SAIN ILOA EVANKELIUMISTA

Harry Guan, Utah, USA

Vartuin Kiinassa ja pidin itseäni kristittyinä, vaikka en itse asiassa koskaan käynyt kirkossa. Olin kiinnostunut Jumalasta ja Jeesuksesta Kristuksesta ja ajattelin, että kristinuskon oppi oli hyvin lohdullinen.

Kun muutin Yhdysvaltoihin opiskelamaan, aloin käydä eräässä tunnustuksettomassa kristillisessä kirkossa.

Muutaman kuukauden kuluttua kuulin Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkosta joiltakin ystäviltä, jotka mieltivät opiskelua Brigham Youngin yliopistossa. Kysyin kristillisessä kirkossa muutamilta opiskelijoilta myöhempien aikojen pyhistä ja yllätyin, kun he varoittivat minua kiihkeästi pysymään erossa ”mormoneista”. Alkuun kuuntelin heidän neuvoaan, mutta kun suunnilleen viikko myöhemmin selasin sosiaalista mediaa, silmiini osui puhe, jonka oli pitänyt vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin koorumista. Puheessa hän mainitsi, että kirkon jäsenten tulee kunnioittaa muita uskontoja (ks. ”Faith, Family, and Religious Freedom” [Usko, perhe ja uskonnonvapaus], [lds.org/prophets-and-apostles](https://www.lds.org/prophets-and-apostles)). Kun kuuntelin vanhin Hollandia, tunsin sitä, minkä nyt tiedän olevan Hengen vaikutus, ja päätin, että minun piti saada lisää tietoa kirkosta.

Päädyn menemään kirkkoon ja myöhemmin tapasin lähetyssaarnaajia. Minua koskettivat heidän opetuksensa, varsinkin pelastussuunnitelma. Vanhempani eivät

olleet kovinkaan mielissään, kun päätin mennä kasteelle, mutta he hyväksyivät, että olin kyllin vanha tekemään omia päätöksiä. Kun isovanhempani kävivät muutaman kuukauden kuluttua Amerikassa tapaamassa minua, sain opettaa heille evankeliumia. He kumpikin päättivät mennä kasteelle.

Evankeliumi on tuonut minulle hyvin paljon iloa, ja se on johdattanut minut tulevan vaimoni luo. Se on kaikkien niiden uhrausten arvoinen, joita olen tehnyt tai joita tulen tekemään.

VIITOITAN TIETÄ TULEVILLE SUKUPOLVILLE

Brooke Kinikini, Havaiji, USA

Liityin kirkkoon ollessani 15-vuotias, mutta olin käynyt kirkossa ja kasvatanut uskoani ja todistustani lapsesta asti. Vaikka olin ainoa kirkon jäsen perheessäni, uskolliset ystävät rakastivat minua ja ohjasivat minua esimerkillään.

Toisin kuin entisajan pioneerit, minun ei ole koskaan tarvinnut tarpoa

käsitöiden kanssa jäätyneiden tasankojen yli. Itse asiassa en kohdannut moniakaan vaikeuksia liittyessäni kirkkoon. Tietenkin menetin joitakin ystäviä, ja minun piti käydä kirkossa yksin ja osallistua seminaariin itsekseni. Mutta kun ajattelen sitä, millainen vaikutus sillä on ollut ja on edelleen perheeseeni, tiedän, että se on ollut yksi parhaita koskaan tekemiäni päätöksiä. Päätökseni mennä kasteelle, tulla sinetöidyksi temppelissä ja pysyä uskollisena liitoilleni on luonut ketjureaktion, joka vaikuttaa myönteisellä tavalla kolmen suloisen lapseni elämään samoin kuin tulevien sukupolvien elämään ikuisesti.

Pioneerina oleminen on sitä, että viitoittaa tietä muille. Ajattelen mielelläni, että yksi niistä monista siunauksista, joita olen saanut ollessani uskollinen kirkon jäsen, on se, että voin tuoda muita Kristuksen luo. Näennäisen pienen tapahtuma – kuten 15-vuotiaan tytön kaste Mauissa Havaijissa tai 14-vuotiaan pojan nöyrä rukous lehdossa – voi muuttaa perheiden elämää menneisydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa.

Nykyäänä pioneerinimitys ei ole varattu yksinomaan käännyttäville. Meistä kaikista voi tulla pioneereja, kun pyrimme vahvistamaan uskollisuuden kestävästä perintöstä tuleville sukupolville. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

OTAMME OMAKSI PIONEERI- PERINTÖMME

”Rakastan ja kunnioitan näiden varhaisten kirkon

pioneerien uskoa ja rohkeutta. Omat esivanhempani elivät tuohon aikaan valtameren takana. – – Kukaan [ei] tehnyt matkaa tasankojen halki. Mutta kirkon jäsenenä pidän kiittolisena ja ylpeänä tätä pioneeriperintöä omanani.

Samalla tavalla otan iloiten omakseni niiden tämänhetkisten nykyajan kirkon pioneerien perinnön, joita asuu kaikkien kansakuntien keskuudessa ja joiden omat kertomukset lujuudesta, uskosta ja uhrauksesta lisäävät loistavia uusia säkeitä Jumalan valtakunnasta kertovaan myöhempien aikojen suurenmoiseen hymniin.”

Vanhin Dieter F. Uchtdorf, kahdentoista apostolin koorumista, ”Isämme usko”, *Liahona*, toukokuu 2008, s. 70.

Tunnetko olevasi vailla yhteyttä? Kokeile hidastamista

Charlotte Larcabal
kirkon lehdet

Jos seisominen pitkässä jonossa on mielestäsi yhtä kauhea painajainen kuin hämähäkit ja käärmeet, et ole yksin.

Me inhoamme odottamista, oli se sitten jonossa seisomista, ruuhkassa istumista tai bussin vahtamista.

Odotusajoista on kuitenkin todella tulossa vain painajaisunien aihe: pelätty mahdollisuus mutta onneksi ei päivittäistä todellisuutta. Elämme aikaa, jolloin meidän ei juurikaan tarvitse odottaa. Tekniikka vauhdittaa kaikkea siinä määrin, että meillä on huonompi keskittymiskyky kuin kultakalalla (tämä on muuten totta).¹ Kun meidän sitten on odotettava, yritämme täyttää aikamme – yleensä avaamalla jonkin mobiililaitteen.

Tekniikassa tai tehokkuudessa sinänsä ei ole mitään väärää, mutta nopea tahti ja jatkuvat häiriötekijät saattavat pitää meidät erossa jostakin tärkeämmästä.

Enemmän kuin naseva pyhien kirjoitusten kohta

Jokin aika sitten tunsin olevani hengellisesti tuuliajolla. En voinut ymmärtää sitä. Kävin kirkossa, latelin rukoukset ja vilkuilin pyhiä

kirjoituksia. Tunsin toisinaan hengellistä innoitusta, mutta yleisesti ottaen olin jotenkin vailla yhteyttä.

Kun kerroin tästä taivaalliselle Isälle huolestuneessa rukouksessa, mieleeni tulivat nämä sanat: ”Olkaa levollisia ja tietäkää, että minä olen Jumala” (OL 101:16).

Oli kuin sana *levollisia* olisi ollut korostettu, alleviivattu ja lihavoitu.

Olin ehkä tehnyt kaikkia oikeita asioita, mutta tein niitä nopeassa tahdissa ja huonosti keskittyen. Olin omaksunut ylimalkaisen suhtautumisen evankeliumin mukaiseen elämään.

Mikään uskonnollinen tapa ei voisi tuoda minulle syvää hengellistä yhteyttä, jos osallistumiseni oli pinta-puolista ja tarkkaamatonta. Kyse oli paljon enemmän kuin nasevasta pyhien kirjoitusten kohdasta. Jos halusin oppia tuntemaan Jumalan ja saada yhteyden kaipaamaani jumalalliseen, sielua elähdyttävään tietoon, minun piti hidastaa ja olla levollinen.

Tuon innoituksen noudattaminen ei ollut helppoa. Mutta sillä oli valtava vaikutus.

No niin, hidastahan nyt...

Nefi opettaa, että ”se, joka *etsii uut-terasti*, löytää; ja Jumalan salaisuudet

Kukaan ei sano koskaan: ”Rakastan odottamista.” Mutta ehkä pitäisi.

paljastetaan hänelle Pyhän Hengen voimalla” (1. Nefi 10:19, kursivointi lisätty).

Eritelläänpä tätä hieman: Jumalan salaisuuksien oppiminen edellyttää *uutteraa etsimistä*. Se on jatkuvaa ja tietoista toimintaa, ei kerran tehty haku netistä. Seuraavaksi: salaisuudet eivät vain putkahda esiin vaan ne *paljastuvat* vähitellen. Tämä prosessi vie aikaa. Ja tuo aika on ratkaisevan tärkeä! Se *aika*, jonka käytämme pohtimiseen ja etsimiseen, suo meille *aikaa* solmia yhteys Henkeen, jonka voimalla vastauksia tulee.

Presidentti David O. McKay (1873–1970) on julistanut, että mietiskely – jonkin uskonnollisen aiheen syvä, jatkuva pohdinta – on ”yksi – – pyhimmistä ovista, joista me käymme Herran eteen”². Hidastamalla me voimme avata oven ilmoitukselle. Voimme kohota kaikkialle tunkeutuvien maailman ihanteiden yläpuolelle ja

solmia yhteyden jumaluuteen. Me *tarvitsemme* sitä ovea. Meidän pitää hidastaa.

Tarvitaan ponnistelua

Minulle hidastaminen tarkoitti sitä, että rukoillessani polvistuin ja puhuin ääneen. Kunnioittava asento ja sanani, jotka kuulin, autoivat minua keskittymään paremmin. Hidastaminen

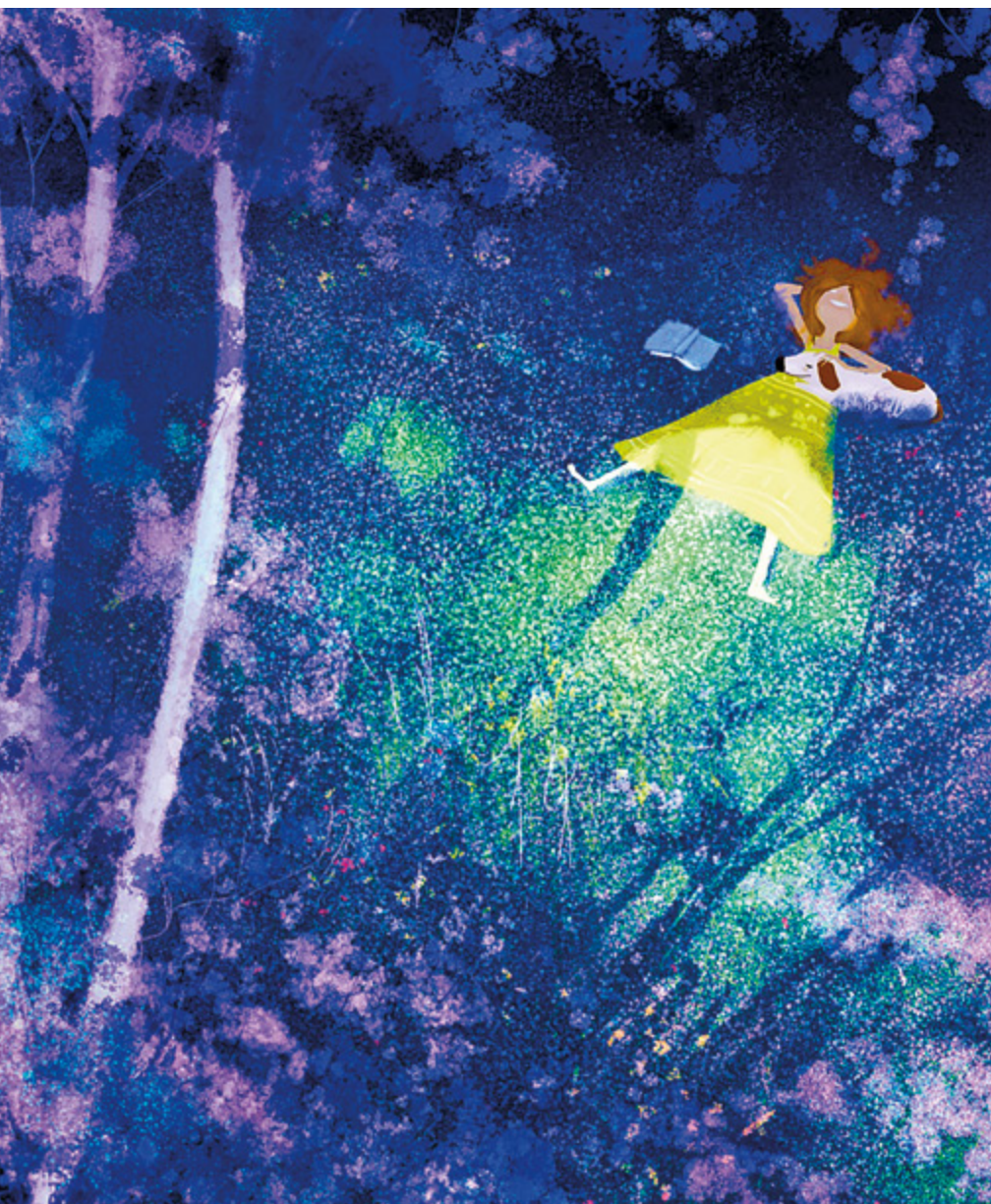
tarkoitti pyhien kirjoitusten tutkimista varsinaisista kirjoista ja muistiinpanojen tekemistä käsin kirjoittamalla. Se vaatii enemmän ponnistelua ja aikaa, ja tuo lisääntynyt ponnistelu ja aika on hyvä tapa ”herätä ja herättää kykymme”, jotta Henki ja halu tietää totuus voivat ”tehdä työtä itsessämme” ja että todistuksen siemen voi ”juurtua, kasvaa ja tuottaa hedelmää” (ks. Alma 32:27, 37).

Voimme löytää miltei mitä tahansa tietoa muutamalla näppäimen painalluksella, mutta hengellinen ymmärrys ja kääntymys edellyttävät *aikaa* ja uutteraa *ponnistelua*. Tärkeää ei ole se, *kuinka* hidastat ja ponnistelet omistautuaksesi evankeliumille, vaan se, että teet niin! Kun olemme meille syötetyn tiedon varassa, poistamme suuren osan omasta henkilökohtaisesta osallistumisestamme omaan oppimiseemme. Poistamme mahdollisuudet saada yhteyden Henkeen.

Tietenkin voimme hyödyntää tekniikkaa ja edistysaskelia, jotka tekevät päivittäiset tehtävät helpommiksi ja joiden ansiosta voimme käyttää aikamme tehokkaammin. Meillä ei kuitenkaan ole varaa omaksua tarkkaamatonta elämäntapaa ja pintapuolista ajattelua, jotka hyvin usein tulevat sen kylkiäisinä. Sen sijaan että pelkäisimme sitä, että joudumme odottamaan, voimme pitää odotusaikaa tilaisuutena hidastaa, mietiskellä ja syventää yhteyttämme Henkeen. ■

VIITTEET

1. Ks. Leon Watson, ”Humans Have Shorter Attention Span Than Goldfish, Thanks to Smartphones”, *The Telegraph*, 15. toukokuuta 2015, telegraph.co.uk.
2. *Kirkon presidenttien opetuksia: David O. McKay*, 2004, s. 36.

Vaikeiden kysymysten käsitleminen: **3** PERIAATETTA, JOTKA VOIVAT AUTTAA

Näin voit etsiä vastauksia tavalla, joka vahvistaa uskoasi.

Onko sinulla joskus ollut jokin evankeliumia tai kirkkoa koskeva kysymys? Oletko joskus pohtinut huolissasi, tarkoittaako kysymyksesi, ettei sinulla ole riittävästi uskoa tai ettei todistuksesi ole riittävän vahva?

Kysymykset ovat normaali ja välttämätön osa matkaasi kuolevaisuudessa. Ne voivat johtaa sinua

vahvempaan näkemykseen ja uskoon. Lopputulokseen vaikuttaa kuitenkin se, millaisia ovat asenteesi, vaikuttimesi ja menetelmäsi vastausten etsimiseen.

Seminaarissa opit nämä kolme oppien hallinnan periaatetta, jotka voivat olla avuksi ja johtaa sinut iankaikkisiin totuuksiin.

1. Toimi uskossa

Kun sinulla on jokin kysymys, voit toimia uskossa päättämällä luottaa Jumalaan ja kääntyä ensin Hänen puoleensa pyytämään vastauksia. Jumala antaa vastauksia ”rivin rivin päälle, opetuksen opetuksen päälle” (2. Nefi 28:30). On tärkeää, että luotat epäilyksen hetkinä siihen todistukseen, joka sinulla jo on.

”Epäilettehän ensin epäilyksiänne ennen kuin epäilette uskoanne.”¹

– Vanhin Dieter F. Uchtdorf

”Pitäkää lujasti kiinni siitä, mitä te jo tiedätte, ja pysykää vahvoina, kunnes saatte lisää tietoa.”²

– Vanhin Jeffrey R. Holland

2. Tarkastele käsitteitä ja kysymyksiä evankeliumin näkökulmasta

Jos pohdit kysymyksiä pelastussuunnitelman ja Vapahtajan opetusten valossa, alat nähdä asioita siten kuin Jumala näkee ne. Näin voit tarkastella uudelleen kysymyksiäsi käyttäen Jumalan totuuden mittapuuta etkä maailman.

”Se, että ankkuroidumme iankaikkiseen totuuteen, – – antaa meille rauhan, joka tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen ja siitä tiedosta, että me olemme iankaikkisen elämän polulla.”³

– Presidentti Dallin H. Oaks

”Mikäli huomaatte, että jokin tuntuu peittävän evankeliumin valon ja ilon *elämästänne*, kehotan teitä asettamaan tuon asian evankeliumin näkökulmaan. Katsokaa evankeliumin linssin läpi, olkaa valppaita älkääkä salliko vähäpätöisten ja merkityksettömien asioiden elämässä hämärtää iankaikkista näkymäänne suuresta onnensuunnitelmasta.”⁴

– Vanhin Gary E. Stevenson

3. Tavoittele lisää ymmärrystä jumalallisesti asetettujen tiedon lähteiden avulla

Jumala on antanut käyttöösi useita lähteitä, kun etsit totuutta. Näitä ovat Pyhä Henki, pyhät kirjoitukset, perheesi, kirkon johtohenkilöt ja myös sellaiset kirkon ulkopuoliset lähteet, jotka vahvistavat uskoasi Jeesukseen Kristukseen. Vastauksia

etsiessäsi huolehdi siitä, että erotat epäluotettavat lähteet luotettavista lähteistä, mikä vahvistaa uskoasi ja kutsuu elämäsi Pyhän Hengen vaikutuksen.

”Saamme [runsaita etuja] pyrkimyksistämme avartaa, laajentaa ja lisätä ymmärrystämme totuudesta. Käytä

pyhiä kirjoituksia ja profeettojen ilmoituksia laajentaaksesi tietoasi.”⁵

– Vanhin Richard G. Scott (1928–2015)

”Me etsimme jatkuvasti totuutta kaikista hyvistä

kirjoista ja muista tervehenkisistä lähteistä. ’Jos on jotakin hyveellistä, rakastettavaa tai hyvältä kuuluvaa tai kiitettävää, sitä me etsimme’ [UK 13].”⁶

– Vanhin Dieter F. Uchtdorf

Kokeile itse!

Seuraavat esimerkit osoittavat, kuinka sen voi tehdä. Huomaa, etteivät nämä ole tyhjentäviä vastauksia vaan esimerkkejä siitä, kuinka nuori mies tai nuori nainen voisi yrittää vastata itse

näihin kysymyksiin. Voit jatkaa niiden aiheiden tutkimista, joista sinulla on kysymyksiä, ja rukoilla niiden johdosta löytääksesi vastauksia ja vahvistaksesi todistustasi.

Miksi rakastava taivaallinen Isä antaa pahojen asioiden tapahtua?

Toimi uskossa: Olen tuntenut, että Jumala rakastaa minua, ja tiedän, että Hän on olemassa, vaikka en ymmärräkään, miksi Hän antaa pahojen asioiden tapahtua.

Tarkastele käsitteitä ja kysymyksiä evankeliumin näkökulmasta: Tahdonvapaus on tärkeä osa pelastussuunnitelmaa. Jumala lähetti meidät maan päälle kokemaan koettelemuksia, tekemään päätöksiä ja saamaan fyysisen ruumiin. Mutta se, että ihmisten sallitaan tehdä päätöksiä, tarkoittaa, että toisinaan he tekevät vääriä valintoja ja vahingoittavat muiden ihmisten elämää. Ja koettelemukset, jotka eivät ole seurausta huonoista valinnoista – kuten luonnononnettomuudet, vammaisuus ja kuolema – voivat tarjota meille tilaisuuksia vahvistaa todistustamme ja luottamustamme Jumalaan.

Tavoittele lisää ymmärrystä jumalallisesti asetettujen tiedon lähteiden avulla:

Mitä pyhät kirjoitukset ja nykyajan profeetat sanovat siitä, miksi me koemme vaikeita asioita? ”Vastoinkäymisesi ja ahdinkosi kestävät vain pienen hetken, ja sitten, jos kestät ne hyvin, Jumala korottaa sinut korkeuteen” (OL 121:7–8). Vanhin Jeffrey R. Holland kahdentoista apostolin kooruudesta on sanonut: ”Jumala [ei] jätä meitä koskaan yksin, ei jätä meitä koskaan vaille apua kohtaamissamme haasteissa.”⁷ En tiedä syitä kaikkiin koettelemuksiini, mutta uskon, että Jeesus Kristus suoritti sovitustyön minun ja kaikkien puolesta. Voin kääntyä Hänen ja taivaallisen Isän puoleen ja pyytää rauhaa, voimaa ja tukea koettelemuksissani (ks. Alma 7:11–12).

Mistä voin tietää, milloin Pyhä Henki puhuu minulle?

Toimi uskossa: Vaikka minun on joskus vaikea huomata, milloin saan innoitusta, tiedän muilta kuulemieni todistusten ja pyhien kirjoitusten lukemisen perusteella, että Henki auttaa minua ymmärtämään, jos yritän edelleen kuunnella Hänen neuvojaan.

Tarkastele käsitteitä ja kysymyksiä evankeliumin näkökulmasta: Jumala antaa meille Pyhän Hengen lahjan, jotta voimme saada innoitusta tehdä sen, mikä on oikein. Jos saan kehoituksen tehdä jotakin hyvää, voin tietää, että se tulee Hengeltä, vaikka se kuulostaisikin omilta ajatuksiltani.

Tavoittele lisää ymmärrystä jumalallisesti asetettujen tiedon lähteiden avulla: Pyhissä kirjoituksissa opetetaan: ”Ole nöyrä, niin Herra, sinun Jumalasi, johdattaa sinua kädestä ja antaa sinulle vastauksen rukouksiisi” (OL 112:10). Vanhin David A. Bednar kahdentoista apostolin koorumista on opettanut, että ”vilpityn halu ja kelvollisuus kutsuvat elämäämme ilmoituksen hengen”⁸. Jos yritän olla nöyrä ja teen parhaani ollakseni kelvollinen Hengen vaikutukselle, Herra auttaa ja ohjaa minut vastausten luo. Hän opettaa minulle, kuinka Henki puhuu juuri minulle.

Johtopäätös

Kysymykset eivät ole merkki uskon puutteesta vaan ovat usein osoitus kasvavasta todistuksesta. Kun toimit uskossa, tarkastelet käsitteitä ja kysymyksiä evankeliumin näkökulmasta sekä tavoittelet lisää ymmärrystä jumalallisesti asetettujen tiedon lähteiden avulla, voit löytää hyödyllisiä vastauksia kysymyksiisi ja vahvistaa uskoasi Jeesukseen Kristukseen. ■

VIITTEET

1. Dieter F. Uchtdorf, ”Tulkaa, liittykää joukkoomme”, lokakuun 2013 yleiskonferenssi.
2. Jeffrey R. Holland, ”Minä uskon”, huhtikuun 2013 yleiskonferenssi.
3. Dallin H. Oaks, ”Sillä niin kuin hän mielessään laskee”, kirkon koululaitoksen hartaustilaisuus nuorille aikuisille, 8. helmikuuta 2013; [lds.org/prophets-and-apostles](https://www.lds.org/prophets-and-apostles).
4. Gary E. Stevenson, ”Hengellinen pimennys”, lokakuun 2017 yleiskonferenssi.
5. Richard G. Scott, ”Hengellisen tiedon saaminen”, lokakuun 1993 yleiskonferenssi.
6. Dieter F. Uchtdorf, ”Mitä on totuus?”, kirkon koululaitoksen hartaustilaisuus nuorille aikuisille, 13. tammikuuta 2013; [broadcasts.lds.org](https://www.broadcasts.lds.org).
7. Jeffrey R. Holland, ”Enkelien palvelus”, lokakuun 2008 yleiskonferenssi.
8. David A. Bednar, ”Ilmoituksen henki”, huhtikuun 2011 yleiskonferenssi.

KATSO, KUINKA TÄMÄ TOIMII

Katso video ”Madisonin kertomus”, jossa eräs nuori nainen käy läpi tämän prosessin vastatakseen omaan kysymykseensä. Käy sivustolla [lds.org/go/71853](https://www.lds.org/go/71853).

*Kuinka voisin hoitaa ihmistä,
jolla oli niin hankala asenne?*

KUN PALVELEMINEN OLI VAIKEAA

Lyka T. Valdez

Yksi haastavimmista asioista, mistä olen ikinä selvinnyt, oli oma ”ei kiinnosta” -asenteeni. Ellen ollut aivan innoissani siitä, mitä tein, suhtauduin ihmisiin kylmäkiskoisesti ja kärsimättömästi.

Se kaikki muuttui yhden koululoman aikana, jolloin minua pyydettiin hoitamaan 76-vuotiasta isoisääni. ”Dadi”, kuten häntä kutsuimme, oli saanut halvauskohtauksen, jonka vuoksi hänen toinen puolensa oli halvaantunut. Kun perheeni pyysi minua hoitamaan häntä kaksi kuukautta, minun oli mahdoton kuvitella, kuinka se onnistuisi!

Minun oli herättävä varhain valmistaakseni hänelle aamiaisen ja kylvyn ja pannakseni valmiiksi hänen lääkkeensä. Autoin häntä kävelemään, jotta hän sai päivittäin liikuntaa. Koska hänen oli vaikea liikkua, olin hänen vierellään koko ajan, myös kun hän kävi kylvyssä ja vessassa. 18-vuotiaalle tytölle se oli vaikein osuus.

Kaiken tämän lisäksi hänen kanssaan oli hankalaa olla. Hän ei ole kirkon jäsen, ja hänellä on eri periaatteet kuin minulla. Hän oli mies, joka oli täynnä harmituksen aiheita – aina huutamassa, aina murjottamassa ja jatkuvasti sanomassa: ”Minä kuolen!” Tämän asenteen johdosta meidän oli vaikea luoda hyvää suhdetta.

Alkuun tein kaikkeni välttääkseni tehtäviäni, mutta se ei toiminut. Sitten päätin muuttaa asennettani ja yrittää parhaani.

Kun tästä uudelleen asennoitumisesta oli kulunut viikko, Dadin palvelemisesta tuli minulle iloinen asia. Kärsivällisyyteni kasvoi, ja opin ymmärtämään hänen ahdinkoan. Kun palvelin häntä, lakkasin ajattelemasta, että hänen kanssaan oleminen oli taakka, ja aloin ajatella sitä tilaisuutena luoda hyviä hetkiä hänen kanssaan.

Myös Dadi muuttui. Tämä vanhus, joka oli ennen aina kulmat kurtussa, muuttui hymyileväksi, lempeäksi isoisäksi. Hän oppi jopa pitämään EFY-kappaleiden kuuntelemisesta!

Yhtenä iltana kuulin hänen liikkuvan, joten kurkistin hänen huoneeseensa saadakseni selville, mitä hän teki. Hän rukoili ensimmäistä kertaa. Minua tämä muutos innoittaa joka päivä.

Olen nyt taas opiskelemassa, mutta käyn yhä kaksi kertaa kuukaudessa Dadin luona perheeni kanssa. Syömme hänen kanssaan ja laulamme hänen ilokseen. Hänen vointinsa on huonontunut, joten nyt voimallisin apu, mitä voin antaa, on rukoilla hänen puolestaan.

Olen kiitollinen tilaisuudesta huolehtia Dadista, koska se auttoi minua näkemään, mitä pystyn antamaan. Rakkaus on hyvin voimallinen asia – se pehmeni sekä minun että Dadin sydämen. Olen oppinut, mitä uhraaminen ja myötätunto tarkoittavat. Rakkaus todellakin valaisee jokaisen sydämen! ■

*Kirjoittaja asuu
Santiagossa
Filippiineillä.*

PALVELE PERHETTÄSI

”Aloittakaa palvelemisenne omassa kodissanne ja oman perheenne keskuudessa. Ne ovat ihmisuhteita, jotka voivat olla iankaikkisia. Silloinkin – ja ehkäpä etenkin silloin – kun perhetilanteenne on vähemmän täydellinen, voitte löytää tapoja palvella, kohottaa ja vahvistaa. Aloittakaa sieltä, missä olette, rakastakaa läheisiänne sellaisina kuin he ovat ja valmistautukaa sitä perhettä varten, jollaisen haluatte saada tulevaisuudessa.”

Bonnie L. Oscarson, Nuorten Naisten ylijohdaja, ”Edessämme olevat tarpeet”, lokakuun 2017 yleiskokouksen puhe.

1. KÄYTÄ PYHIÄ KIRJOITUKSIA JA NYKYAJAN PROFEETTOJEN OPETUKSIA (KS. OL 52:9).

Siinä on puheesi perusta. Onhan se yksi tärkeimmistä syistä, miksi olemme kirkossa – jotta opetamme ja opimme Jeesuksen Kristuksen evankeliumia. Voit tutkia aiheitasi Pyhien kirjoitusten oppaan (sivustolla scriptures.lds.org/fi) ja yleiskonferenssipuheiden avulla (etsi aiheen mukaan sivustolla lds.org/general-conference/topics?lang=fin). Varmista, että ymmärrät ne pyhien kirjoitusten kohdat ja lainaukset, joita aiot käyttää puheessasi. Jos tarvitset apua, pyydä sitä vanhemmiltasi tai kirkon johtohenkilöiltä.

2. LUO HENGELLE OTOLLINEN ILMAPIIRI.

On aina hyvä ajatus rukoilla ja valmistautua etukäteen, jotta voit saada Hengen kumppaniksesi, kun puhut. Henki paitsi rauhoittaa hermojasi myös todistaa totuudesta (ks. OL 42:14). Luot Hengelle otollisen ilmapiirin sakramenttikokoukseen, jossa puhut, kun lausut todistuksesi siitä, minkä uskot olevan totta.

3. KÄYTÄ JOTAKIN HENKILÖKOHTAISTA KERTOMUSTA.

Yksi parhaita tapoja saada yhteys muihin on käyttää kertomuksia. Meistä on mukavaa kuulla muiden kokemuksista ja siitä, millaista heidän elämänsä on. Yritä siis miettiä jokin hauska, ainutkertainen tai haasteellinen kokemus, joka sinulla on ollut ja joka liittyy siihen evankeliumin periaatteeseen, josta olet saanut tehtävän puhua. Mitä opit tuosta kokemuksesta? Mitä apua siitä oli sinulle? Tämä on hyvä keino aloittaa puheesi, jos sinulla on vaikeuksia aloituksen kanssa.

4. HARJOITTELE, HARJOITTELE, HARJOITTELE!

Kun olet kirjoittanut puheesi, voisit halutessasi harjoitella puhumalla sen ääneen itsekseesi ja sitten perheesi jäsenten tai ystäväiesi edessä. Silloin voit saada selville, onko puheesi pituudeltaan sopiva sinulle annettuun aikaan nähden ja onko siinä kohtia, joita sinun pitää selventää. Jos piispallesi sopii, voit jopa kokeilla sitä, että menet seurakuntakeskukseen etukäteen ja käyt puheesi läpi puhujakorokkeella!

7

VINKKIÄ PUHEEN PITÄMISEEN

Onko sinulla pian puhe sakramenttikokouksessa? Kokeile näitä vinkkejä.

Sarah Hanson

En tiedä sinusta, mutta kun minä saan tehtävän pitää puheen sakramenttikokouksessa, minua alkaa hermostuttaa kovasti – ei puheen kirjoittaminen vaan itse asiassa sen *pitäminen*. Murehdin aina: ”Mitä jos olen ikävystyttävä? Mitä jos unohdan sanoa jotakin? Mitä jos sotkeudun sanoissani?”

Onko sinusta koskaan tuntunut samalta? (Toivottavasti en ole ainoa.) Jos on, niin se ei ole maailmanloppu! Käy läpi nämä seitsemän vinkkiä puhetaitosi parantamiseksi ja kiinnostavan puheen pitämiseksi.

PITÄESSÄSI PUHETTA

5. VÄLTÄ ALOITTAMASTA SANOMALLA: "EN HALUA OLLA TÄÄLLÄ EDESSÄ." Tällainen

aloitus voi ilmetä monessa eri muodossa, mutta useimmat kuuntelijat tunnistavat sen heti. Se on yleensä jotakin tämäntapaista: "Kun piispa soitti ja pyysi minua puhumaan, yritin keksiä jonkin syyn, jolla pääsisin siitä." Useimmat kirkon jäsenet pystyvät samaistumaan siihen, kuinka epä-mukavaa puheen pitäminen voi olla, mutta kun periaatteessa sanot: "En halua olla täällä", ihmiset saattavat tulkita sen muodossa: "Älkää kuunnelko minua." On parasta välttää kokonaan tällainen aloitus - ole innoissasi aiheestasi!

6. PUHU SELKEÄSTI. On tavallista, että joku puhuu liian nopeasti tai liian hiljaa, koska on hermostunut. Ymmärrän sen täysin! Mutta puhetta pitäessäsi sinun on tärkeää puhua selkeästi, jotta seurakuntalaiset pystyvät ymmärtämään sinua. Pyri tietoisesti hidastamaan, sanomaan sanat selvästi ja puhumaan kuuluvasti (kyllä, jopa mikrofonin on mahdollista puhua liian hiljaa). Ihmiset haluavat kuulla, mitä sinulla on sanottavana!

7. NOSTA USEIN KATSEESI. Katsekontakti on hyvin tärkeä osa hyvää vuorovaikutusta. Se osoittaa, että olet aidosti keskittynyt ja mukana keskustelussa. Vaikka sinun ei todellakaan tarvitse puhuessasi luoda katsekontaktia jokaisen yleisössä olevan kanssa, niin jos vain katsot usein huoneen taka- tai etuosaa, olet paljon kiinnostavampi puhujana. Vältä sitä, että tuijotat koko ajan muistiinpanojasi! Kuulijasi haluavat nähdä sinun hymysi, eivät päälakeasi.

Näitä seitsemää vinkkiä noudattamalla-kin saatat silti takellella sanoissa tai huomata, että joku kolmannella rivillä torkkuu. Mutta tarkoittaako se, että olet surkea puhuja? Ei tietenkään!

Kun olemme hieman mukavuus-alueemme ulkopuolella, on normaalia olla hermostunut tai tehdä pieniä virheitä. Mutta jos vain yrität parhaasi ja luot Hengelle otollisen ilmapiirin, ei merkitse mitään, jos änkytät tai unohdat sanoa jotakin. Teet Jumalan työtä ja autat Hänen lapsiaan oppimaan lisää evankeliumia!

Jos opetat ja todistat siitä, mihin uskot, kaikki kääntyy parhain päin. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

Mitä me teemme temppelissä?

Temppeleli on pyhä paikka, jossa voimme päästä lähemmäksi taivaallista Isäämme ja Jeesusta Kristusta. Temppeleissä meille opetetaan tärkeitä totuuksia, me osallistumme pappeuden toimituksiin (pyhiin seremonioihin) ja me teemme liittoja (pyhiä lupauksia) Jumalan kanssa. Ne valmistavat meitä palaamaan Hänen luokseen.

Me voimme saada temppeleitoimituksia itse sekä sijaisina esivanhempiemme puolesta. Esimerkiksi nuoret voivat osallistua kasteisiin esivanhempiansa ja muiden puolesta, joilla ei ollut mahdollisuutta saada kastetta oikealla valtuudella, kun he olivat elossa. Aikuiset voivat saada myös muita temppeleitoimituksia, kuten endamentin ja sinitöimisiä (esimerkiksi vihkimisen temppelelioliittoon).

Kaste ja konfirmointi esivanhempiemme puolesta

Kaste ja konfirmointi ovat välttämättömiä kaikkien maan päällä eläneiden vastuullisten ihmisten pelastukselle (ks. Joh. 3:5). Monet ihmiset ovat kuitenkin kuolleet saamatta tilaisuutta kuulla evankeliumista tai ottaa vastaan näitä toimituksia. Jokaiselle on valmistettu keino saada nämä siunaukset Jeesuksen Kristuksen armon ja laupeuden ansiosta. Temppeleissä kelvolliset kirkon jäsenet voivat suorittaa kasteita niiden puolesta, jotka ovat kuolleet. Evankeliumia saarnataan henkimaailmassa (ks. OL 138), ja ne, jotka kuulevat sen, voivat valita, ottavatko he vastaan sen ja heidän puolestaan suoritettavat toimitukset.

KUINKA SINÄ VALMISTAUDUT?

Kuinka kasteenliittosi lupauksen pitäminen auttaa sinua valmistautumaan temppeletoimitusten vastaanottamiseen?

.....

Mitä muuta sinun pitää tehdä, jotta valmistautuisit ottamaan vastaan temppeletoimitukset?

.....

Onko sinulla voimassa oleva temppeleisuositus? Ellei sinulla ole suositusta, voit sopia tapaamisen piispasi tai seurakunnanjohtajasi kanssa.

.....

Opi lisää siitä, millaista on, kun menee temppeleihin ensimmäisen kerran, sivuston lds.org/temples kohdassa "Inside Temples" [Temppeleiden sisäpuolella].

TEMPPELI – USKOMME VERTAUSKUVIA

"Jokainen temppeleli on vertauskuva uskostamme Jumalaa ja todiste uskostamme kuolemanjälkeiseen elämään. Temppeleli on tavoitteena jokaisessa kirkon toiminnassa, jokaisessa kirkon oppiaiheessa, jokaisessa kirkon edistysaskeleessa. Kaikki pyrkimyksemme julistaa evankeliumia, tehdä pyhät täydelliseksi ja lunastaa kuolleet johtavat pyhään temppeleliin."

Presidentti Russell M. Nelson, "Valmistautukaa temppeleiden siunauksiin", *Liahona*, lokakuu 2010, s. 41.

Endaumentti

Sana *endaumentti* tarkoittaa lahjaa. Temppeleliendaumentti on Jumalalta saatu lahja, jossa Hän antaa sinulle erityisiä siunauksia, kuten "voiman korkeudesta" (OL 95:8).

Kun liityit kirkkoon, otit vastaan kaksi toimitusta – kasteen ja konfirmoinnin. Myös temppeleliendaumentti otetaan vastaan kahdessa osassa. Ensiksi saat esitoimitukset, joissa sinut vertauskuvallisesti ja säädyllisellä tavalla "pestään" puhtaaksi ja saat erityisiä siunauksia, jotka liittyvät jumalalliseen perintöosaasi ja iankaikkisiin mahdollisuuksiisi. Toisessa osassa otat vastaan endaumenttisi loppuosan oppiessasi lisää pelastussuunnitelmasta, mihin kuuluu luominen, tarkoituksemme maan päällä sekä Jeesuksen Kristuksen tehtävä ja sovitus.

Endaumentin aikana me teemme vakavia lupauksia totella Jumalaa, seurata Jeesusta Kristusta, olla moraalisesti puhtaita ja auttaa Jumalan valtakunnan rakentamisessa. Jos pidämme liittomme, meille luvataan, että saamme kaikki Jumalan iankaikkiset siunaukset.

Sinetöimiset

Perheet ovat keskeisellä sijalla Jumalan suunnitelmassa meidän onneksemme. Perheiden yhdistäminen iäksi on korkein siunaus, minkä temppeleissä voi saada pappeuden sinetöimisvaltuudella – samalla valtuudella, josta Jeesus kertoi apostoleilleen (ks. Matt. 16:19). Temppeleisineteöimisen ansiosta aviomies ja vaimo sekä lapset ja vanhemmat voivat olla yhdessä ikuisesti, jos he ovat uskollisia liitoilleen. ■

Sapatin SYNKKÄM

Tiesin, että minun pitäisi rakastaa lepopäivää, mutta en vain osannut.

Alyssa Nielsen

Pyhissä kirjoituksissa sapattia sanotaan lepopäiväksi, pyhäpäiväksi, ilon päiväksi, juhlapäiväksi.¹ Mutta muutamia vuosia sitten, kun olin teinivuosieni loppupuolella, sunnuntait olivat mielestäni vihelisiä. Rauhan sijaan tunsin stressiä. Ilon sijaan surua. Toivon sijaan syyllisyyttä. Podin täysillä sapatinsynkkämielisyyttä.

Joka sunnuntaiamu, kun olin piileskellyt peittojen alla kiusallisen pitkään, myönsin lopulta, että oli tosiaan sunnuntai, ja pukeuduin

kirkkoa varten. Kirkossa kävin läpi kulunutta viikkoani. Sakramentin aikana laskeskelin yhteen kaikkea sitä, missä olin epäonnistunut, enkä edes päässyt loppuun asti, ennen kuin ensimmäinen puhuja nousi korokkeelle. Loppuosa kirkonmenoista oli taistelua kyyneliä vastaan, kun syyllisyys voimistui harmitellesani nyt sitä, miten kurjalta minusta tuntui kirkossa.

Iltapäivä kului suunnilleen samalla tavoin. Tunsin syyllisyyttä aiemmista valinnoista, stressiä tulevista

valinnoista ja murhetta nykyisistä olosuhteista. Koska minulla ei ollut sunnuntaisin koulua eikä harrastuksia, jotka johtaisivat ajatukseni muualle, käytin aikani kielteisten ajatusten hautomiseen.

Kun olin kuunnellut, lukenut ja sitten lukenut uudelleen presidentti Russell M. Nelsonin lokakuun 2015 yleiskonferenssipuheen siitä, kuinka lepopäivä on ilon päivä, rukoilin lepopäiväksi rauhaa ja rakkautta sen kurjuuden sijaan, jota silloin tunsin.² Ja vastaus tuli.

IEELISYYYS

Keskity taivaalliseen Isään ja Jeesukseen Kristukseen

Tunsin innoitusta siirtää ajatukseni huolistani suhteeseeni taivaalliseen Isään ja Vapahtajaan. Sen sijaan että olisin pohtinut epäonnistumisiani keskityin pohtimaan Heidän osallisuuttaan elämässäni.

Kun mieleeni tuli kielteisiä ajatuksia, toistin itselleni sen, mitä tiesin ja uskoin Jumalasta ja Jeesuksesta Kristuksesta: Minä olen Jumalan lapsi. Hän rakastaa minua. Jeesus Kristus on minun Veljeni, ja Hän teki sovitusyön

minun puolestani. He haluavat minun olevan onnellinen ja palaavan Heidän luokseen. Lepopäivä on lahja Jumalalta.

Aloin osoittaa uskoa tähän todistukseen.

Ota aktiivisesti vastaan sakramentti

Se, että muutin ajatusteni suunnan, johti minut myös pohtimaan uudelleen, kuinka suhtaudun sakramenttiin. Hyvin pitkään olin pitänyt sakramenttia hetkenä, jolloin rankaisin itseäni. Mutta

ei se ole sen tarkoitus. Sakramentti on pyhä toimitus liittojemme uudistamiseksi. Se on mahdollisuus tulla jälleen puhtaaksi Jeesuksen Kristuksen sovittavan voiman ansiosta. Kun keskityin tähän toimitukseen ja liittoon uskoen ja parannusta tekevin sydämin, oivalsin, että sakramentti tarjosi rauhaa ottaessani vastaan anteeksiantamuksen lahjan, pitäessäni liittoni ja saadessani Herran Hengen (ks. OL 20:77, 79).

Kristuksen sovituksen ajattelemisen sakramentin aikana toi mieleeni toisen lahjan. Voisin paitsi saada anteeksi myös parantua, koska Vapahtajani otti kärsiäkseen minun tuskani ja heikkouteni (ks. Alma 7:11–12). Hänen sovituksensa ja sakramentin ansiosta voisin stressin ja murheen sijaan kokea lepopäivänä – tai minä muuna päivänä tahansa – rauhaa ja voimaa.

Ja minä löysin tuon rauhan. Vapahtajani on lähelläni sunnuntaisin ja aina!

Osoita kärsivällistä uskoa

Tilanne ei korjaantunut viikossa. Se oli kamppailua, ja se vei aikaa. ”Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti” (Room. 8:25). Tein työtä päämääräni eteen ja rukoilin, jotta oppisin rakastamaan lepopäivää.

Aikanaan aloin kokea rauhaa ja iloa tuona pyhänä päivänä, mutta en voinut pysähtyä paikoilleni, tai silloin vajoaisin jälleen lepopäivän alakuloon. Jokainen viikko edellyttää ahkeraa ajatusten keskittämistä Vapahtajaan ja lepopäivän tarkoitukseen, mutta tiedän, että lupaus rauhasta ja ilosta on totta. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

VIITTEET

1. Ks. esim. 2. Moos. 20:11; 31:15; 3. Moos. 23:32; Jes. 58:13; OL 59:13.
2. Ks. Russell M. Nelson, ”Lepopäivä on ilon päivä”, *Liahona*, toukokuu 2015, s. 129–132.

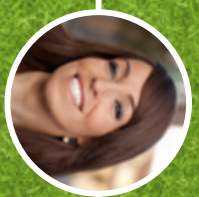
KAAVIOT

JOTKIN

OVAT VOIMASSA
KUUKAUDEN,

TOISET KAAVIOT
OVAT VOIMASSA

IKKUISSESTI

Voitte olla kelvollisia temppeleihin

Vanhin Quentin L. Cook
kahdentoista apostolin koorumista

Suurena toiveenamme on, että kirkon jäsenet elävät niin, että he ovat kelvollisia saamaan temppeleisuosituksen. Pyydän, ettette pidä temppeleitä minään kaukaisena ja kenties saavuttamattomana tavoitteena. Useimmat jäsenet voivat piispan kanssa työskennellen saavuttaa kaikki vanhurskaat vaatimukset suhteellisen lyhyessä ajassa, jos he päättävät tulla kelvollisiksi ja tehdä täydellisen parannuksen rikkomuksistaan. Tähän sisältyy se, että haluamme antaa anteeksi itsellemme emmekä keskity heikkouksiimme tai synteihimme ja pidä niitä ainaisena esteenä pääsulle pyhään temppeleihin.

Vapahtajan sovitustyö on suoritettu kaikkia Jumalan lapsia varten. Hänen lunastusuhriensa tyydyttää oikeudenmukaisuuden vaatimukset kaikkien niiden kohdalla, jotka tekevät todellisen parannuksen. Pyhissä kirjoituksissa tätä kuvataan mitä kauneimmalla tavalla:

”Vaikka teidän syntinne ovat veripunaiset, ne tulevat valkeiksi kuin lumi” (Jes. 1:18).

”Enkä enää muista [niitä]” (Jer. 31:34).

Vakuutamme teille, että eläminen vanhurskauden periaatteiden mukaan tuo teille ja perheellenne onnea, täytymystä ja rauhaa. Jäsenet, sekä aikuiset että nuoret, todistavat itse omasta kelvollisuudestaan, kun he vastavat temppeleisuosituskysymyksiin.

Keskeisenä vaatimuksena on vahvistaa todistustamme Isästä Jumalasta, Hänen Pojastaan Jeesuksesta Kristuksesta ja Hänen evankeliuminsa palautuksesta sekä kokea Pyhän Hengen palvelemista.

Tietäkää, kuinka vilpittömästi me haluamme, että jokainen tekee kaikki välttämättömät muutokset tullakseen kelvolliseksi menemään temppeleihin. Tarkastelkaa rukoillen sitä, missä olette elämässänne, tavoitelkaa Hengen johdatusta ja puhukaa piispallenne valmistautumisestanne temppeleihin. Presidentti Thomas S. Monson (1927–2018) on sanonut: ”Ei ole mitään tärkeämpää tavoitetta, jota kohti voisitte tehdä työtä, kuin tulla kelvollisiksi menemään temppeleihin.”¹

Rukoilen, että meistä jokainen kunnioittaa Vapahtajaa ja tekee kaikki välttämättömät muutokset, jotta näkisimme itsemme Hänen pyhissä tempeleissään. Niin tehdessämme me voimme saavuttaa Hänen pyhät tarkoituksensa ja valmistautua itse ja valmistaa perhettämme saamaan kaikki siunaukset, joita Herra ja Hänen kirkkonsa voivat suoda tässä elämässä ja iankaikkisuudessa. ■

Huhtikuun 2016 yleiskonferenssipuheesta.

VIITE

1. Thomas S. Monson, ”Pyhä temppele – johtotähti maailmalle”, huhtikuun 2011 yleiskonferenssi.

Syntynyt
**Loganissa
Utahissa**
8. syyskuuta 1940

Palveli vuosina 1960–1962

**Britannian
lähetyskentällä**

yhtenä toverinaan vanhin
Jeffrey R. Holland

Hyväksyttiin
**kahdentoista
apostolin
koorumin**

jäseneksi 6. lokakuuta 2007

Pelasi lukiossa
osavaltion mestaruussarjassa sekä
koripalloa
että
**amerikkalaista
jalkapalloa**

Solmi avioliiton Mary
Gaddien kanssa

**Loganin
temppeleissä
Utahissa**

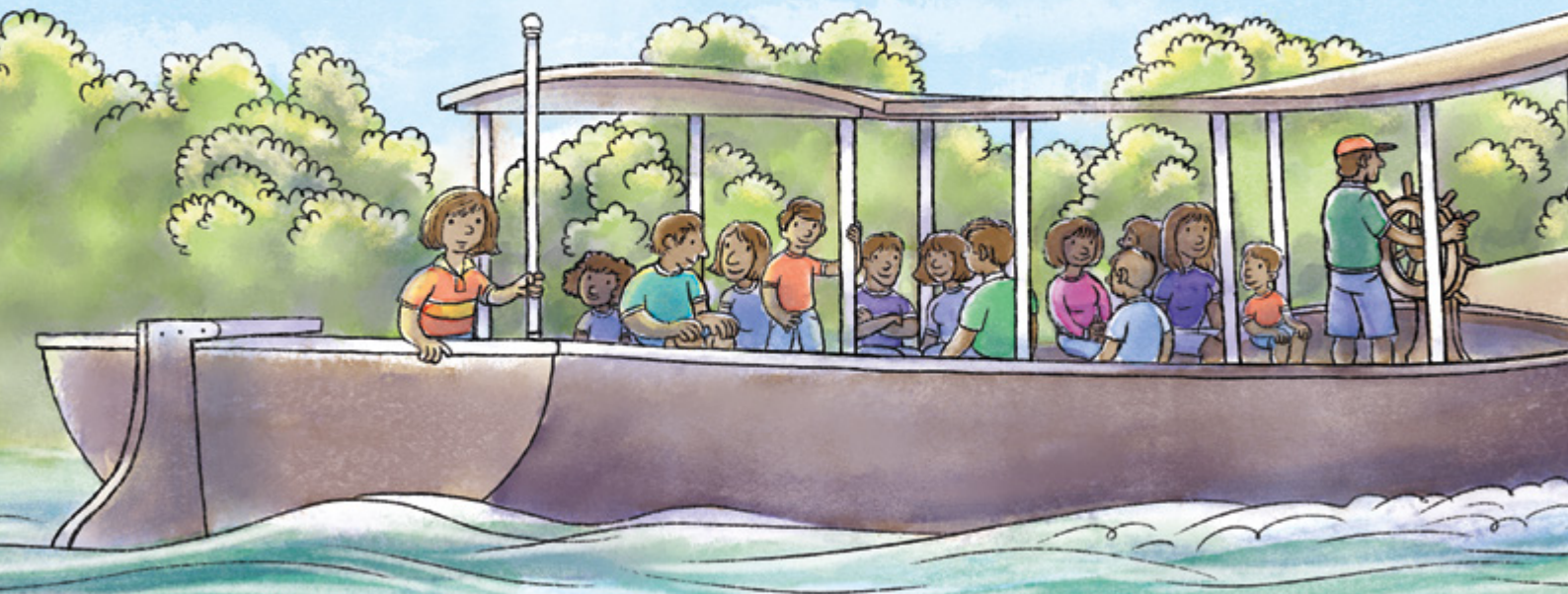
30. marraskuuta
1962

On **3 lapsen** isä ja
11 lapsenlapsen isoisä

Isabellen matka

Jessica Larsen

Perustuu tositapahtumaan

Brasilia, 1992

Isabelle katsoi silmiään siristäen syvänsinistä taivasta. Näkyvissä ei ollut yhtään pilveä. Hän lipaisi kuivia huuliaan.

Hänen vanhempansa keskustelivat hiljaa vaarnanjohtaja Santiagon kanssa. Veneen moottori piti niin kovaa ääntä, ettei hän kuullut heitä. Mutta hän tiesi, mistä he puhuivat. Juomavesi oli loppunut.

Isabelle yritti keskittää ajatuksensa siihen, miksi he olivat tällä matkalla. He olivat menossa temppeleihin sietöitäviksi yhteen perheenä! Hän muisti kuulleen vanhempiensa puhuvan kauniista temppeleistä São Paulossa siitä asti, kun hän oli pikkutyttö. Sinne meneminen tuntui kuin sadulta, sillä Isabellen perhe asui Manausissa, syvällä Amazonin sademetsässä, ja temppeli oli yli 3 000 kilometrin päässä.

Sitten vaarnanjohtaja Santiago oli suunnitellut sinne kuusi päivää kestävä matkan. Yli sata jäsentä oli päättänyt lähteä. ”Se tulee olemaan uhraus”, *mamãe* oli sanonut Isabellelle. ”Mutta uhraus tuo siunauksia.”

Aluksi matka oli jännittävä. He nukkuivat riippumatoissa veneen kannella, lauloivat kirkon lauluja ja lukivat pyhiä kirjoituksia.

Mutta sitten juomavesi oli loppunut ja jokivesi oli niin likaista, ettei sitä voinut juoda.

Isabelle tunki *mamãen* koskettavan käsivarttaan. ”Vaarnanjohtaja Santiago kokoaa meidät kaikki yhteen”, hän sanoi. ”Aiomme rukoilla sadetta.”

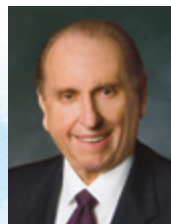
Isabelle liittyi ryhmään, ja rukous alkoi. Rukouksen päätyttyä Isabelle tunki kylmän ilmavirran kutittavan niskansa. Hän juoksi veneen laidalle ja henkäisi. Heitä kohti vyöryi harmaita myrskypilviä. Pian alkoi sataa! Isabelle avasi suunsa vangitakseen sadepisaroita kielelleen.

”Nopeasti!” huusi *mamãe*. ”Etsi ämpäreitä, kattiloita – mitä tahansa!”

Isabelle sieppasi kattilan ja piteli sitä sateessa. Hän halusi saada siihen mahdollisimman paljon vettä. Kaikki toimivat yhdessä nauraen ja iloiten. Pian he olivat aivan läpimärkkiä! Myrsky kesti varttitunnin. Se riitti siihen, että he saivat kaiken tarvitsemansa veden. Se oli ihme.

Pian vene saapui maihin. Mutta heillä oli vielä lähes 2 500 kilometriä matkaa. Kaikki nousivat bussiin loppumatkan ajaksi. Päiväkausia bussi pompahteli pitkin kuoppaisia teitä. Kerran se tärähti maahan niin lujaa, että

*Matka olisi pitkä ja vaarallinen,
mutta temppeliin pääsemisen
vuoksi se kannattaisi tehdä.*

KORVAAMATTOMIA SIUNAUKSIA

”Tempppelin siunaukset ovat korvaamattomia.”

Presidentti Thomas S. Monson (1927–2018), ”Tempppelin siunauksia”, *Liahona*, toukokuu 2015, s. 93.

tuulilasi meni rikki! Toisinaan he ajoivat kuumien, ruuhkaisten kaupunkien läpi. Mutta ainakaan silloin tiet eivät olleet niin kuoppaisia!

Kaikki olivat aina kiitollisia, kun he pysähtyivät johonkin kylään tai kaupunkiin syömään. Matkan varrella he söivät kappeleilla tai kirkon jäsenten luona. Ensimmäisenä iltana he saapuivat paikalle niin myöhään, että Isabelle pelkäsi, ettei kukaan olisi odottamassa. ”Älä ole huolissasi”, *mamäe* sanoi väsyneesti hymyillen. ”Katso!”

Seurakunnanjohtaja ja kirkon jäsenet olivat asettuneet seisomaan tien laitaan. He pitelivät julistetta, jossa luki: ”Uhraus tuo siunauksia.” Isabelle hymyili. *Mamäe* oli ollut oikeassa!

Matkattuaan kolme päivää kuoppaisilla teillä he saapuivat viimein São Pauloon. Isabelle nousi seisomaan istuimellaan nähdäkseen paremmin, kun bussi kaartoi mutkan taakse. Äkkiä kaikki bussissa puhkesivat ilonhuutoihin. ”*O templo! O templo!*” He näkivät korkean, kapean temppelintornin kohoavan palmupuurivien yläpuolelle. Auringonvalo kimmelsi kultaisessa enkeli Moronissa.

Kaikki olivat uuvuksissa, mutta kukaan ei halunnut levätä. He halusivat tulla sinetöidyiksi yhteen heti. Kun oli Isabellen perheen vuoro tulla sinetöidyksi, Isabelle pukeutui huolella valkoisiin vaatteisiin. Astuessaan sine-töimishuoneeseen hän näki isänsä hymyilevän säteilevästi. Ilon kyneleet virtasivat pitkin *mamäen* poskia.

Heidän matkansa oli ollut pitkä ja jopa vaarallinen.

”Mutta uhraus oli sen arvoinen”, Isabelle ajatteli.

Hän asettui hymyillen paikalleen, jotta hänet sinetöitäisiin perheeseensä ikuisesti. ■

Kirjoittaja asuu Texasissa Yhdysvalloissa.

Vuonna 2012 Manausiin, missä Isabelle varttui, rakennettiin temppeli. Siihen mennessä Isabelle ja muut lapset olivat aikuisia ja heillä oli omat perheet. Monet heistä tulivat katsomaan tätä kaunista uutta temppeliä ja muistelemaan omaa matkaansa.

"Perheeni mulle rakas on, Ilo suurin päällä maan"
(Lasten laulukirja, s. 98).

"Andrew! Bussi tuli jo!" mummi huusi.
Andrew juoksi ulos ovesta. Hän vilkutti hyvästiksi mummille, ukille ja pikkusiskolleen Amylle. Amy oli liian pieni käymään koulua, joten hän jäi kotiin mummin ja ukin kanssa.

Andrew piti koulusta. Hänestä oli kivaa pelata välitunnilla ystäviensä kanssa. Hän piti opettaja Kimballista. Aamuvälitunnin jälkeen opettaja Kimball sanoi: "Ensi viikolla meillä on koulussa vanhempainpäivä. Kun toinen vanhemmistanne tulee tänne, huolehtikaa siitä, että hän tuo meille näytettäväksi jotakin, mikä kertoo hänen työstään. Meistä on jännittävää kuulla, mitä kerrottavaa heillä on!"

Andrew
ei ollut kovin
innostunut koulun
vanhempainpäivästä.

Hyvät
isovanhemmat

Andrew'n poskia alkoi kuumottaa. Hänellä ei ollut mitään sanottavaa vanhemmistaan. Hän ei muistanut juuri mitään äidistään. Äiti oli lähtenyt, kun hän oli ollut pieni. Eikä Andrew ollut edes tuntenut isäänsä.

Andrew kuunteli, kun muut lapset juttelivat äideistään ja isistään. Tony'n äiti oli palomies, ja Jessican isä oli työssä eläintarhassa. Kaikki toivoivat, että hänen isänsä toisi luokkaan apinan tai laiskiaisen!

”Entä sinun vanhempasi?” Tony kysyi Andrew'ltä.

Andrew'n katse painui maahan. Hän kohautti olkiaan. ”Minä asun isovanhempien luona.”

Andrew rakasti mummia ja ukkia, mutta heillä ei ollut jänniä ammatteja. Mummi myi peittoja ja vauvanvaatteita. Ukki ajoi isoa ruoka-autoa. Andrew ei ollut kovin innostunut koulun vanhempainpäivästä.

Sinä iltana Andrew luki Mormonin kirjan ensimmäisen luvun: ”Minä, Nefi, synnyin hyvistä vanhemmista...” (1. Nefi 1:1).

”Minä en asu vanhempieni kanssa”, Andrew ajatteli. ”Minä asun vain mummin ja ukin luona.”

Juuri silloin Amy tuli Andrew'n huoneeseen puristaen käsissään pörröistä peittoa. Hän näytti sitä Andrew'lle. ”Mummi teki!”

”Niin, mummi teki sen peiton sinulle.” Andrew hymyili vähän.

Hän ajatteli kaikkia niitä mukavia asioita, joita mummi teki hänen hyväkseen – valmisti aamiaisen ennen koulua, auttoi kotiläksyissä, pelasi pelejä hänen ja Amyn kanssa. Mummi oli melkein kuin äiti.

Sitten Andrew ajatteli ukkia. Ukki luki satuja Andrew'lle joka ilta. Ukkikin auttoi kotiläksyissä. Ukki oli opettanut Andrew'n myös ajamaan pyörällä. Ukki oli melkein kuin isä.

Andrew'n hymy leveni. Hän oli tosi kiitollinen mummi ja ukista. Silti häntä jännitti tuoda toinen isovanhemmista kouluun. Mutta kyllä se hyvin menisi. ”Minulla ei ehkä ole hyviä vanhempia”, hän ajatteli, ”mutta minulla on hyvät isovanhemmat, ja se on jotakin erityistä.”

Koulun vanhempainpäivänä Andrew istui luokan takaosassa ukin vieressä ja kuunteli toisten lasten vanhempien esityksiä. Tony'n äiti oli tuonut palomiehen asunsa. Hän antoi kaikkien kokeilla kypäräänsä. Jessican isä toi eläintarhasta kilpikonnat.

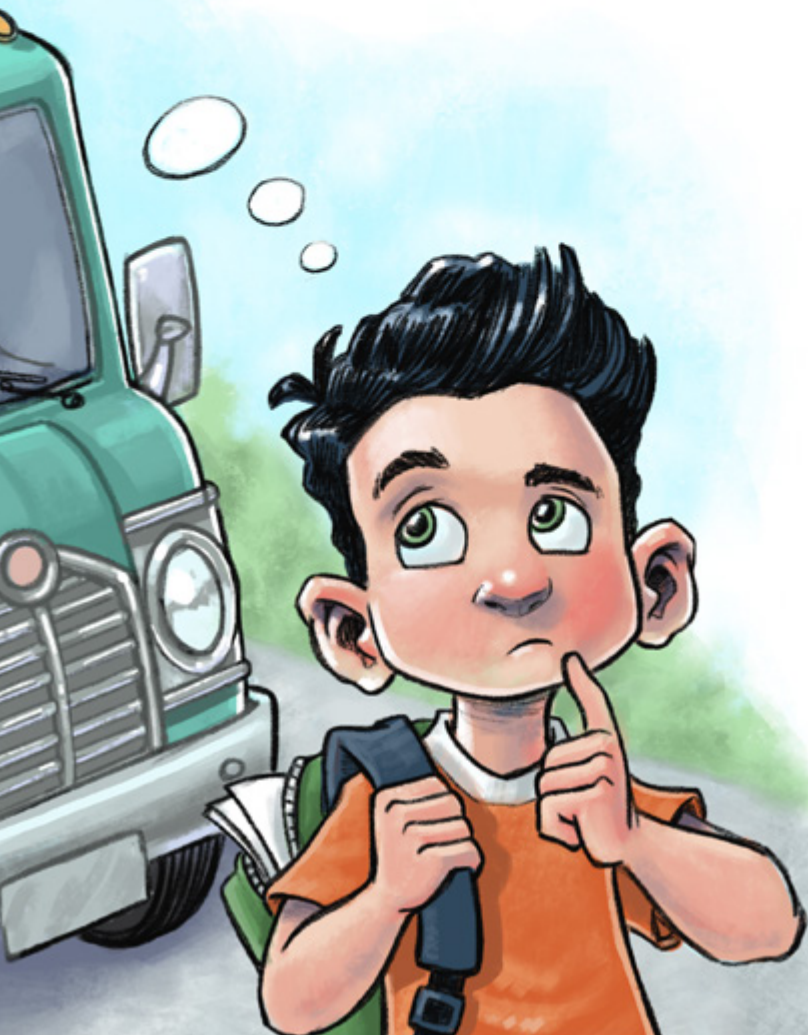
”Sinun vuorosi, Andrew”, opettaja Kimball sanoi.

Andrew käveli luokan eteen ukin kanssa. Hän veti syvään henkeä ja sanoi: ”Minun ukkini ajaa isoa kuorma-autoa ja myy siitä ruokaa. Hän tapaa paljon ihmisiä ja tekee tosi paljon töitä.”

Andrew kohotti katseensa ja näki ukin hymyilevän. Sitten ukki kertoi, millaista on ajaa kuorma-autoa. Hän antoi myös kaikille maistiaisen! Andrew'n luokan oppilaat kyselivät paljon ukilta hänen työstään.

Andrew oli iloinen siitä, että ukki oli hänen kanssaan. Hän ja ukki ja mummi ja Amy olivat perhe – ja he olivat hyvä perhe. ■

Kirjoittaja asuu Utahissa Yhdysvalloissa.

Viimeinkin ikuinen perhe

Jane McBride

Perustuu tositapahtumaan

”Mitä sinä sinetöit maan päällä, se on sinetöity taivaassa” (Hel. 10: 7).

”Mitä se, että ’perheet ovat ikuisia’, tarkoittaa?” Mia kysyi. Hän siirsi pelinappulaansa laudalla. Hän ja hänen paras ystävänsä Zoey olivat pelaamassa Zoeyn olohuoneessa. Seinällä oli kuva, jossa oli teksti ”Perheet ovat ikuisia”. Miasta se kuulosti hyvältä.

”Se tarkoittaa, että olemme perhe senkin jälkeen kun olemme kuolleet”, Zoey selitti. Hän laski kortin kädestään ja siirsi omaa pelinappulaansa.

Mia katseli ympärilleen huoneessa. Se näytti normaalilta. Siellä oli sohvia, pöytiä, tyynejä ja tv. Mutta Zoeyn luona tuntui erilaiselta kuin heillä kotona. ”Onko teillä ikuinen perhe?” Mia kysyi.

Zoey kohotti hymyillen katseensa pelistä. ”Kyllä! Äiti ja isä vihittiin temppelessä. Siksi me voimme olla yhdessä ikuisesti.”

”Siksikö teidän kotona tuntuu erilaiselta?” Mia kysyi.

Zoey näytti hämmentyneeltä. ”Erilaiselta?”

Mia ei tiennyt, kuinka selittäisi, miltä Zoeyn kotona tuntui. Siellä tuntui onnelliselta ja lämpimältä. Mutta kuulosti hassulta sanoa niin. ”Unohda koko juttu”, hän sanoi. ”Jatketaan pelaamista.”

Sinä iltana Mia ei voinut lakata ajattelemasta Zoeyn ikuista perhettä. Hän rakasti tunnetta, joka oli Zoeyn kotona. Mian perhe oli muuttamassa muutaman päivän kuluttua Ontarioon Kanadaan. Hän mietti, miltä heidän uusi kotinsa tuntuisi.

”Äiti, Zoeyn koti tuntuu niin onnelliselta”, Mia sanoi, kun äiti peitteli häntä vuoteeseen. ”Minä haluan, että meidän uusi kotimme tuntuu sellaiselta.” Mia ajatteli sitä, miten paljon hän rakasti äitiä, isää ja pikkuveljiään. ”Minä haluan, että meidänkin perhe on ikuinen.”

Äiti kuunteli ääneti. Sitten hän sanoi: ”Niin minäkin.” Seuraavana päivänä Mian äiti soitti Zoeyn äidille. Hän sai tietää, että Zoeyn perhe kävi Myöhempien Aikojen Pyhien Jeesuksen Kristuksen Kirkossa.

”Minä haluan mennä siihen kirkkoon”, Mia sanoi vanhemmilleen, kun he olivat pakkaamassa. Heidän talonsa oli nyt melkein tyhjä.

”Zoeyn äiti sanoi, että hän voisi auttaa meitä löytämään kirkkorakennuksen”, isä sanoi teipatessaan laatikon kiinni.

Mia hymyili ja tunsu perhosia vatsassaan. Ehkä heidän uusi kotinsa voisi tuntua yhtä lämpimältä ja onnelliselta kuin Zoeyn!

Kun Mian perhe oli asettunut uuteen kotiinsa, he alkoivat käydä kirkossa. Ihmiset siellä olivat hyvin mukavia. He kutsuivat toisiaan ”veljiksi” ja ”sisariksi”.

Mia meni Alkeisyhdistykseen pikkuveljiensä kanssa. Hänestä oli hauskaa laulaa lauluja ja lukea pyhiä kirjoituksia.

Pian Mian kotiin tuli kaksi nuorta naista. Heidän nimensä olivat sisar Justin ja sisar Ramos, ja he olivat lähetyssaarnaajia. He kertoivat Mian perheelle taivaallisesta Isästä, Jeesuksesta ja Mormonin kirjasta. Miasta oli ihanaa kuulla evankeliumista. Jopa hänen veljensä istuivat hiljaa ja kuuntelivat!

Mia kertoi sisar Ramosille ja sisar Justinille Zoeyn kodista. ”Minä haluan ikuisen perheen niin kuin Zoeylla.”

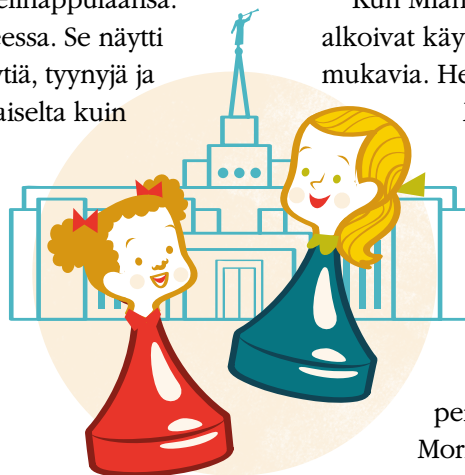
”Taivaallinen Isä haluaa, että meillä kaikilla on ikuinen perhe”, sisar Ramos sanoi hymyillen aurinkoisesti. ”Hän haluaa meidän olevan onnellisia.”

Pian Mian perhe päätti mennä kasteelle.

Zoey ja hänen perheensä ajoivat koko matkan Ontarioon kastetilaisuuteen. Vuotta myöhemmin he tulivat sinne jälleen. Tällä kertaa se johtui siitä, että Mia ja hänen perheensä sinetöitiin temppelessä!

Sinetöimispäivänä Mia seisoi temppelein ulkopuolella perheensä kanssa valkoisissa vaatteissa. He kaikki olivat yhtä hymyä. Mialla oli sisimmässään lämmin ja rauhallinen tunne. ”Nyt me olemme ikuinen perhe!” hän sanoi onnellisena.

”Aivan oikein”, isä sanoi. ”Me olemme ikuinen perhe.” ■
Kirjoittaja asuu Coloradossa Yhdysvalloissa.

Ystävä ja lähetyssaarnaaja

Hei!

Minun nimeni on Juan Bautista, ja olen Argentiinasta.

Annan valoni loistaa kertomalla evankeliumista.

Parhaat ystävät

Paras ystäväni Facundo ja minä olemme tunteneet toisemme siitä asti, kun olimme viisivuotiaita. Me kumpikin rakastamme jalkapalloa! Olen kutsunut hänet moniin kirkon toimintoihin.

Facundon ensimmäinen kysymys

Kerran kun Facundo oli meillä syömässä, hän kysyi: ”Miksi teidän perhe rukoilee aina?” Kerroin, että taivaallinen Isä siunaa meitä, ja sillä tavoin me kiitämme Häntä. Hän hämmästy!

Perheilta

Facundo tuli perheiltaan, kun veljeni Benjamin valmistautui kastettaan varten. Facundo tunsu Hengen ja kysyi, voisiko hänkin mennä kasteelle! Sitten isä puhui Facundon vanhempien kanssa.

Lähetysaarnajat opettivat Facundon perhettä. Sitten Facundo ja hänen siskonsa Augustine menivät kumpikin kasteelle! Heidän vanhempansa käyvät kirkossa, mutta heitä ei ole vielä kastettu.

Facundon toinen kysymys

Facundo kysyi äidiltä, tietäisikö hän koskaan niin paljon Jumalasta kuin minä tiedän. Äiti hymyili ja sanoi, että jos hän tutkisi pyhiä kirjoituksia ja rukoilisi, hän oppisi vielä enemmän!

KUINKA SINÄ VOIT LOISTAA?

- Kutsu ystävä johonkin kirkon toimintaan tai perheiltaan.
- Ole hyvä esimerkki ystävällisyydestä ja rakkaudesta.
- Rukoile apua ja innoitusta.

LÄHETÄ MEILLE TÄHTI!

Jeesus kehotti meitä antamaan valomme loistaa ihmisille (ks. Matt. 5:16). Kuinka sinä annat valosi loistaa? Leikkaa tähti irti ja kirjoita siihen kokemuksesi. Pyydä toista vanhempaasi lähettämään sähköpostitse kuva tähdestäsi sekä lupansa osoitteeseen liahona@ldschurch.org.

”Minä uskon Jeesukseen Kristukseen ja Hänen tehtävänsä Vapahtajanamme ja Lunastajanamme ja todistan Hänestä ja Hänen tehtävästään.”

Vanhin Gary E. Stevenson

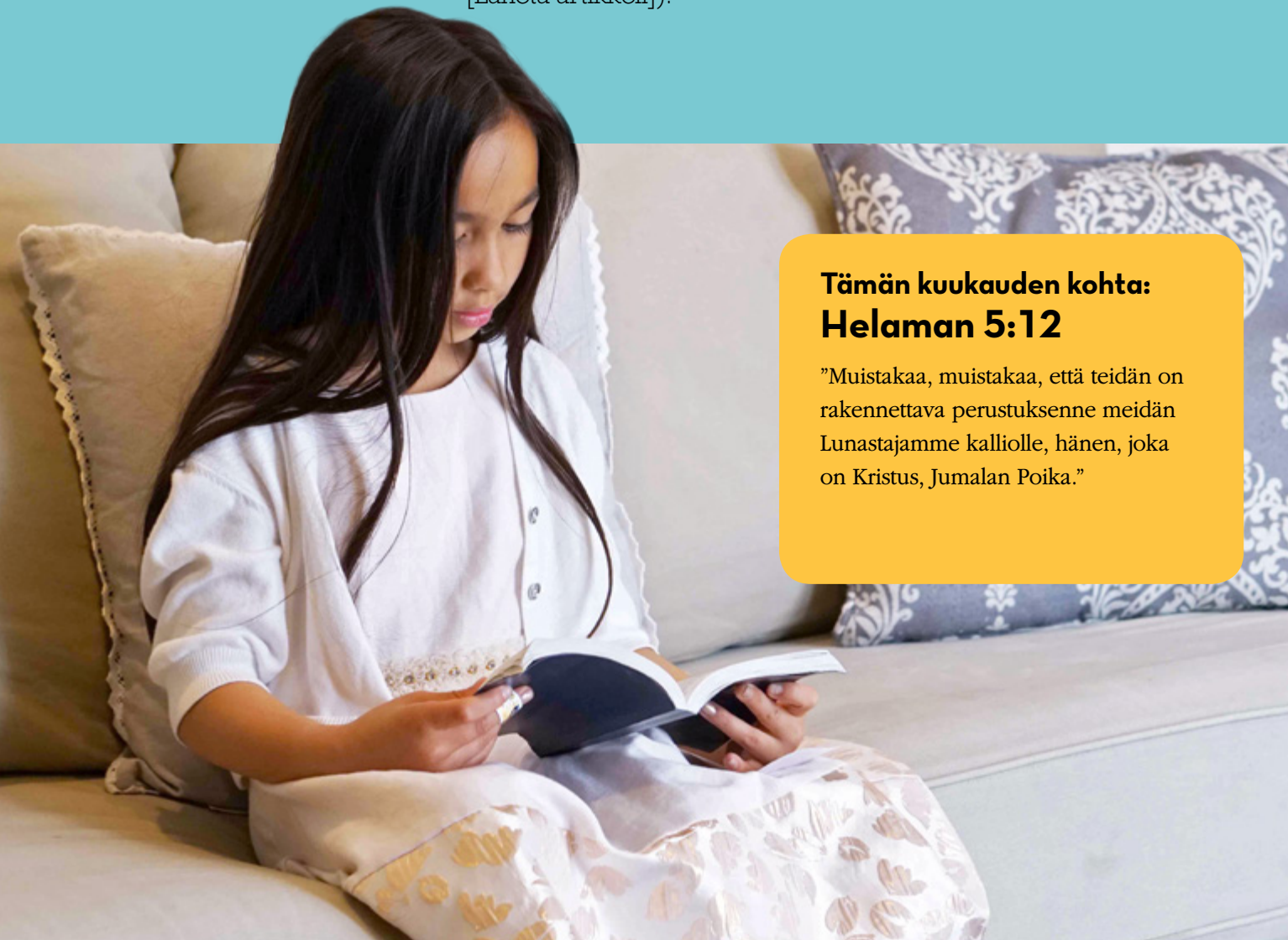
kahdentoista apostolin koorumista

Puheesta ”A Gospel Perspective” [Evankeliumin näkökulma], Brigham Youngin yliopiston Havaijin kampuksen hartaustilaisuus, 19. syyskuuta 2017, devotional.byuh.edu.

Mormonin kirjan lukukerho

LIITY MUKAAN LUKEMALLA MORMONIN KIRJAA!

Voit lukea yksiksesi, perheesi kanssa tai ystävän kanssa. Lähetä sitten kuva siitä, kun luet Mormonin kirjaa, ja kerro jokin asia, jonka olet oppinut, tai mikä on lempikertomuksesi Mormonin kirjassa. Lähetä se sivustolla liahona.lds.org (napsauta kohtaa "Submit an Article" [Lähetä artikkeli]).

Tämän kuukauden kohta: Helaman 5:12

"Muistakaa, muistakaa, että teidän on rakennettava perustuksenne meidän Lunastajamme kalliolle, hänen, joka on Kristus, Jumalan Poika."

Meidän perhe lukee Mormonin kirjaa. Joskus me näytellään sen kertomuksia. Se on tosi hauskaa. Opin joka päivä uusia sanoja ja asioita. Näiden asioiden tekeminen auttaa minua keskittymään sakramenttikokouksessa ja Alkeisyhdistyksessä. Se auttaa minua myös pysymään lähellä perhettäni.

Amaron I., 7, Phnom Penh, Kambodža

Minä olen tykännyt Mormonin kirjan lukemisesta siitä asti, kun lähetyssaarnaajat kertoivat siitä meille. Lempikertomukseni on Moosian kirjassa, ja se kertoo siitä, kun kuningas Benjamin johti kansaansa uskonsa avulla. Minä haluan olla uskollinen ja kuuliaisena sille, mitä vanhempani pyytävät minua tekemään.

Janice S., 10, Iloilo, Filippiinit

MEIDÄN SIVUMME

"Ensimmäinen näky", Alana L., 7, São Paulo, Brasilia

Marco Z., 9, Lima, Peru

Olen hyvin iloinen siitä, että minut on kastettu Jeesuksen Kristuksen tosi kirkkoon. Tiedän, että Mormonin kirja on totta, ja luen sitä mielelläni joka päivä. Se saa minut olemaan vastuullisempi isovelji sisaruksilleni.

Andrei L., 10, Iloilo, Filippiinit

Harada K., 8, Yokohama, Japani

Ruut oli uskollinen ystävä

Nainen nimeltä Noomi asui kahden poikansa ja näiden vaimojen kanssa. Kun molemmat pojat kuolivat, Noomi sanoi heidän vaimoilleen, että he voisivat muuttaa takaisin oman lapsuudenperheensä luo. Mutta toinen vaimoista, Ruut, oli hyvin uskollinen. Hän päätti jäädä pitämään huolta Noomista. Ruut lähti keräämään viljaa läheiseltä pellolta. Pellon omistaja oli kuullut, kuinka hyvä ihminen Ruut oli. Hän oli ystävällinen Ruutille. Ruut päätti mennä naimisiin hänen kanssaan. Ruut ja Noomi pysyivät hyvinä ystävinä, ja Noomi auttoi Ruutin pojan hoitamisessa. Vuosia myöhemmin tähän sukulinjaan syntyi Jeesus. Se tarkoittaa sitä, että Ruut oli yksi Jeesuksen esiäideistä!

Lue Ruutista luvuista Ruut 1–4.

"Ruut oli ystävällinen ja rakastava", Kylee Q., 8, Virginia, USA

RUUT

Ruut päätti olla uskollinen ystävä, ja minäkin voin olla!

- Opettele ulkoa Ruut 1:16.
- Uskollisuus tarkoittaa sitä, että tukee toista silloinkin kun on vaikeaa. Kirjoita päiväkirjaasi tilanteesta, jolloin joku oli uskollinen sinulle.
- Etsi uusi ystävä tällä viikolla. Opi hänestä kolme hauskaa asiaa!
- Minä voin olla hyvä ystävä, kun...

Hanna ja Samuel

Kim Webb Reid

Hanna oli hyvin surullinen, koska hänellä ei ollut lasta. Hän rukoili temppelissä. Hän lupasi, että jos hän saisi pojan, hän kasvattaisi tämän palvelemaan Jumalaa.

Hanna ja hänen miehensä saivat lapsen! Hanna antoi hänelle nimen Samuel. Hanna tiesi, että Jumala oli vastannut hänen rukouksiinsa.

Kun Samuel kasvoi, Hanna piti lupauksensa. Hän pyysi, että temppelin pappi Eeli opettaisi Samuelin palvelemaan Jumalaa. Eeli piti huolta Samuelista.

Yhtenä iltana, kun Samuel oli nukkumassa, hän kuuli äänen. Hän kysyi, oliko Eeli kutsunut häntä. Eeli sanoi, että Jumala oli yrittänyt puhua Samuelille. Kun Samuel seuraavan kerran kuuli äänen, hän kuunteli. Silloin Jumala puhui Samuelille. Samuel kuunteli Jumalaa ja seurasi Häntä.

Minä voin oppia Jumalasta ja noudattaa Hänen käskyjään! ■

Luvuista 1. Sam. 1-3.

Minä voin jakaa omastani muille

Presidentti Ezra Taft Benson (1899–1994)

MORMONIN KIRJA TUO YLTÄKYLLÄISYYTTÄ

Tässä kirjassa on voimaa, joka alkaa virrata elämäänne heti, kun alatte tutkia sitä vakavasti.

Eikö syvällä sydämessämme olekin jotakin, joka kaipaa päästä lähemmäksi Jumalaa, olla enemmän Hänen kaltaisensa jokapäiväisessä vaelluksessamme ja tuntea Hänen läsnäolonsa alati? Jos niin on, silloin Mormonin kirja auttaa meitä siinä paremmin kuin mikään muu kirja.

Mormonin kirja ei ainoastaan opeta meille totuutta, vaikka se todella tekee sitäkin. Mormonin kirja ei ainoastaan todista Kristuksesta, vaikka se todella tekee myös sitä. Mutta siinä on muutakin. Tässä kirjassa on voimaa, joka alkaa virrata elämäänne heti, kun alatte tutkia sitä vakavasti. Saatte enemmän voimaa vastustaa kiusauksia. Saatte voimaa välttää petosta. Saatte voimaa pysyä kaidalla

ja kapealla polulla. Pyhien kirjoitusten on sanottu olevan 'elämän sanoja' (OL 84:85), ja jos missä niin Mormonin kirjassa se pitää paikkansa. Kun teillä alkaa olla noiden sanojen nälkä ja jano, löydätte yhä yltäkylläisemmän elämän. – –

Nämä lupaukset – suurempi rakkaus ja sopusointu kodissa, suurempi kunnioitus vanhempien ja lasten välillä, suurempi hengellisyys ja vanhurskaus – eivät ole tyhjiä lupauksia vaan juuri sitä, mitä profeetta Joseph

Smith tarkoitti sanoessaan, että Mormonin kirja auttaa meitä pääsemään lähemmäksi Jumalaa. – –

Sanoin yli kymmenen vuotta sitten Mormonin kirjasta seuraavaa:

”Onko meidän suhtautumisellamme tähän kirjaan iankaikkisia seurauksia? Kyllä, joko siunaukseksemme tai tuomioksemme.

Jokaisen myöhempien aikojen pyhän tulee ottaa tämän kirjan tutkiminen elämäntehtäväkseen. Muussa tapauksessa hän asettaa sielunsa vaaralle alttiiksi ja lyö laimin sitä, mikä voisi antaa hänen koko elämälleen hengellistä ja älyllistä eheyttä. Käännyttävä, joka Mormonin kirjan avulla rakentaa Kristuksen kalliolle ja pitää kiinni rautakaiteesta, eroaa käännyttävästä, joka ei sitä tee.”

– – Älkäämme jääkö tuomion – – alaisiksi suhtautumalla kevyesti tähän suureen ja ihmeelliseen Herran meille antamaan lahjaan. Ansaitkaamme sen sijaan ne lupaukset, jotka kuuluvat meille, jos pidämme sen kallisarvoisena sydämessämme. ■

Puheesta ”Mormonin kirja – uskontomme lakikivi”, Valkeus, tammikuu 1987, s. 3–5.

**KOHTI LÄÄNTÄ,
DAVID MEIKLE**

Vuosina 1856–1860 kymmenen käsikärrykomppaniaa, joihin kuului 3 000 myöhempien aikojen pyhää Englannista, Walesista, Skotlannista ja Skandinaviasta, kävelivät yli 2 000 kilometriä liittyäkseen muiden pyhien joukkoon Sionissa. Nämä pioneerit vetivät koko omaisuutensa Amerikan tasankojen halki 1x1,5 metrin kokoisissa puisissa kärryissä.

NUORILLE AIKUISILLE

TUNNETKO OLEVASI VAILLA YHTEYTTÄ?

Elämme tarkkaamattoman elämäntavan aikaa, jolloin ei ole aikaa odotella. Mutta päästäksemme todella yhteyteen Jumalan kanssa meidän täytyy hidastaa ja olla levollisia.

48

NUORILLE
**ONKO SINULLA
VAIKEUKSIA
JONKIN VAIKEAN
KYSYMYKSEN
KANSSA? TÄSSÄ
ON APUA.**

50

SAKRAMENTTIKOKOUS
**7 VINKKIÄ PUHEEN
PITÄMISEEN**

56

LAPSILLE
**LIITY MORMONIN
KIRJAN
LUKUKERHOOMME!**

73

MYÖHEMPIEN AIKOJEN PYHIEN
**JEE SUKSEN
KRISTUKSEN**
KIRKKO

FINNISH